

VEENENDAAL VEILIG?

**REKENKAMERONDERZOEK NAAR HET
VEILIGHEIDSBELEID IN VEENENDAAL**

APRIL 2011

REKENKAMER COMMISSIE
GEMEENTE VEENENDAAL

Veenendaal Veilig?

Rekenkameronderzoek naar het veiligheidsbeleid in
Veenendaal

27 april 2011

REKENKAMER **COMMISSIE**
GEMEENTE VEENENDAAL

Colofon

De rekenkamercommissie van de gemeente Veenendaal voert onderzoeken uit naar de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het door het gemeente-bestuur gevoerde beleid. Zij heeft een onafhankelijke positie binnen de gemeente en haar doel is de gemeenteraad te ondersteunen bij het uitvoeren van haar controlerende taak. De rekenkamercommissie van de gemeente Veenendaal bestaat uit twee raadsleden en drie externe leden en wordt ondersteund door een ambtelijk secretaris.

Voorzitter: dr. G.H. Hagelstein
Externe leden: mr. M.D. Budding-Mostert
dr. ir. B.M. Geerken
Interne leden: mr. ing. E. Strooboscher
R.W. Glimmerveen
Secretaris: ir. I.M.T. Spoor
Contact: Rekenkamercommissie Veenendaal
Postbus 1100
3900 BC Veenendaal
Email: rekenkamercommissie@veenendaal.nl
Tel. 0318-538277

Status rapport: definitief
Versie, datum: 27 april 2011

Het onderzoek is in opdracht van de Rekenkamercommissie uitgevoerd door:
LokaleZaken (dr. Eric Bervoets, Denise Keijzer, MSc, drs. Hester Bergsma, dr. Edward van der Torre, Tiuri van Rossum)

Eerdere rekenkameronderzoeken:

1. Een dienst bewezen? Onderzoek naar de verbouwing van de centrale hal in het gemeentehuis. (2006)
 2. Het beleids- en beheersinstrumentarium in de gemeente Veenendaal (2006)
 3. Op de "kleintjes"letten, quickscan naar de inkoop situatie in de gemeente Veenendaal (2006)
 4. Een schot in de roos, onderzoek naar de aankoop en exploitatie van de Rozenbottel (2007)
 5. IW4-bedrijven, onderzoek naar de sociale werkvoorziening in de gemeente Veenendaal (2007)
 6. Een klap van de molen? Onderzoek naar molen "De Vriendschap" in Veenendaal (2007)
 7. De Vallei, zwembad voor en van elke Veenendaler? (2007)
 8. Jeugdbeleid uit de puberteit, onderzoek naar het jeugdbeleid in Veenendaal (2008)
 9. Brouwerspoort getoetst, onderzoek naar het centrumproject Brouwerspoort (2009)
 10. Van rapport naar resultaat, evaluatie van de doorwerking van aanbevelingen uit zeven onderzoeken van de rekenkamercommissie Veenendaal (2009)
 11. Bouwsteen voor de toekomst, onderzoek naar het vastgoedbeleid (2009)
 12. Melden doet gelden, onderzoek naar de afhandeling van meldingen (2010)
 13. Rekenen met risico's, onderzoek naar risicomanagement in de gemeente Veenendaal (2011).
-

Voorwoord

Veiligheid is een belangrijk maatschappelijk en politiek thema. Het onderwerp leeft bij de burgers, bedrijven, bestuurders en de gemeenteraad van Veenendaal. Eind 2009 werd het door een aantal fracties als mogelijk onderwerp van onderzoek bij de rekenkamercommissie aangedragen. Een belangrijke vraag van de fracties was wat de effecten zijn van het in Veenendaal gevoerde veiligheidsbeleid en het aandeel van de gemeente daarin.

Na de verkiezingen van voorjaar 2010 werd veiligheid een speerpunt in het nieuwe Collegeprogramma. Daarbij speelden enkele geweldsincidenten, o.a. bij de fietstunnel aan de Kastanjelaan, een belangrijke rol. Diverse maatregelen werden getroffen onder andere intensivering cameratoezicht en het opschonen van het gemeentelijk groen. Maar de maatregelen werden ook breder ingezet, zowel bestuurlijk (andere portefeuilleverdeling in het nieuwe College), praktisch (aanpak hangjongeren winkelcentrum Ellekoot) als in relatie tot bijvoorbeeld bedrijven (introductie van het Keurmerk Veilig Ondernemen voor bedrijventerreinen).

Het gemeentebestuur kent zichzelf een belangrijke rol toe bij het vormgeven dit beleid: "Veiligheid heeft hoge prioriteit in onze gemeente. Wij vinden veiligheid een basisrecht voor iedereen en tegelijkertijd verwachten we dat iedereen zich ook zelf verantwoordelijk voelt voor veiligheid. Wat mag een burger verwachten van de overheid en wat verwacht de overheid van de burger? Moeten wij mee met de beeldvorming die de media schetst, of kunnen we zelf beeldbepalend zijn?"

Voor de rekenkamercommissie voldoende redenen om de effecten van het veiligheidsbeleid te onderzoeken. Ons is gebleken dat veel kennis over effecten van het veiligheidsbeleid aanwezig is, zij het op verschillende plekken. Met ons onderzoek hebben wij de meeste kennislacunes gevuld en het resultaat samenhangend (integraal) weergegeven. Onze belangrijkste conclusie is dat de gevoelens van onveiligheid in Veenendaal hoger liggen dan de landelijke en regionale cijfers. Oorzaken daarvan zijn hangjongeren en locaties rondom uitgaansgelegenheden. In ons rapport doen wij diverse praktische aanbevelingen om het veiligheidsbeleid in Veenendaal te verbeteren.

Wij willen graag allen, die op enigerlei wijze een bijdrage hebben geleverd aan dit onderzoek, hiervoor hartelijk dankzeggen. Wij hopen dat de aanbevelingen van dit onderzoek dienstbaar kunnen zijn aan het Veense veiligheidsbeleid en een effectieve en efficiënte uitvoering van het Programmaplan Veiligheid.

Gerrit Hagelstein

Voorzitter rekenkamercommissie Veenendaal

Inhoudsopgave

Managementsamenvatting	5
1. Veiligheid in Veenendaal: analyse en evaluatie	7
1.1 Aanleiding onderzoek	7
1.2 Een korte schets van 't Veen'	7
1.3 Onderzoeksvragen	9
1.4 Vertrekpunten onderzoek	10
1.5 Gebruikte methoden van onderzoek	11
1.6 Leeswijzer	13
Deel 1: Veiligheidssituatie: wat speelt er?	
2. Veenendaal: wat zeggen de (politie)cijfers?	15
2.1 Deelconclusies en dominant patroon	15
2.2 Inhoud hoofdstuk	15
2.3 Geregistreerde aangiften: trends in Veenendaal	16
2.4 Vergelijkenderwijs: Veenendaal, Zeist en Nieuwegein	24
3. Veiligheidsmonitor en gesprekken bewoners	26
3.1 Deelconclusies	26
3.2 Onveiligheidsgevoelens: gemeente, wijken en buurten	26
3.3 Slachtofferschap	30
3.4 Leefbaarheid in de buurt	33
3.5 Buurtproblemen	35

Deel 2: Het beleid als bedacht en beleid als uitgevoerd

4.	Het veiligheidsbeleid: breed en wijkgericht	40
4.1	Deelconclusies	40
4.2	Historie Veenendaals beleid in vogelvlucht	41
4.3	JIVL-beleid: voortzetting wijkgerichte zoektocht	45
4.4	Beleid: oud en nieuw vergeleken	48
5.	De feitelijke uitvoering: zoektocht	51
5.1	Deelconclusies	51
5.2	Gemeentelijke organisatie en veiligheid	52
5.3	Externe partijen: verhoudingen, coördinatie en afstemming	55
5.4	Rol van burgers en bedrijven	56
5.5	Communicatie over veiligheidsbeleid	58
5.6	Effectieve maatregelen: hotspots, toezicht, gelegenheidsbeperving	59

Deel 3: Van analyse naar aanbeveling

6.	Conclusies en aanbevelingen	64
6.1	Beschouwing	64
6.2	Conclusies per onderzoeksvraag	65
6.3	Aanbevelingen	68

Bijlagen	72
-----------------	-----------

Managementsamenvatting

De Rekenkamercommissie Veenendaal heeft het veiligheidsbeleid van de gemeente Veenendaal geëvalueerd. Het onderzoek had betrekking op de organisatie en effecten van het gevoerde veiligheidsbeleid aan de hand van bestuurskundig onderzoek, maar ook op de aard en omvang van de veiligheidssituatie in Veenendaal: objectief en subjectief.

Het veiligheidsbeleid gaat en ging (nog) niet uit van een veiligheidsanalyse waarin heel nauwkeurig zicht is op daders, slachtoffers en hun sociale profielen (*hotshots* en *hot victims*), op de ontwikkeling van onveilige plekken (*hotspots*), en de tijden waarop bepaalde delicten vooral plaatshebben (*hottimes*). Met een dergelijke, periodiek te actualiseren, analyse zou het veiligheidsbeleid veel gericht kunnen dan nu en meer afgestemd op de lokaal spelende problematiek. Vul voor de veiligheidsanalyse de cijfers van de politie aan met praktijkkennis van zogeheten frontlijnwerkers: bv toezichthouders, wijkagenten en jongerenwerk. Deze 'straatkennis' wordt nog onvoldoende gebruikt. Met een scherpere lokale probleemanalyse zou mogelijk ook het groot aantal maatregelen en activiteiten kunnen worden verkleind, of in elk geval gericht op wat echt nodig is om de onveiligheid in Veenendaal de baas te kunnen. In de JIVL-periode, maar ook nu nog, heeft het beleid veel doelstellingen en nog veel meer maatregelen, waardoor sprake is van een onoverzichtelijk beleid-als-uitgevoerd. Er is geen gebrek aan initiatieven of activiteiten binnen het veiligheidsbeleid van de gemeente Veenendaal. Er zijn er eerder teveel, zonder duidelijke afstemming.

De lokale veiligheidsproblematiek wijkt op het eerste gezicht niet bijster af van andere (vergelijkbare) gemeenten. De Veenendaler waardeert de leefbaarheid van zijn of haar buurt gemiddeld met een 7,3 en woont graag in deze Heuvelruggemeente. Wel is er een aantal specifieke delicten – inbraken, zakkenrollerij en geweld – dat blijvende aandacht verdient. En jeugdoverlast blijft ook een thema. Hoewel sprake is van een oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse jeugd in de jeugdcriminaliteit en –overlast in Veenendaal, komt de jeugdproblematiek beslist niet uitsluitend voor rekening van deze jongeren. Ook autochtone jeugd komt geregeld in beeld.

Er is in Veenendaal een objectief (maar te overzien) veiligheidsprobleem, dat zich geregeld heel lokaal op bepaalde plekken openbaart. Vaak gaat het om plekken waar gemotiveerde daders of overlastplegers samen zijn met kwetsbare doelwitten of slachtoffers in combinatie met een matige sociale controle. Denk bijvoorbeeld aan de buurt het 't Franse Gat, winkelcentra, maar ook het centrumgebied met de winkels en de horeca. De gebiedsgerichte onderdelen van het integrale veiligheidsbeleid hebben deze criminele driehoek (daders – doelwitten – openbare ruimte) in positieve zin beïnvloed. Zo leek de rust in 't Franse Gat tijdens het onderzoek weer enigszins teruggekeerd door inspanning van gemeente, politie, welzijnsorganisaties, bewoners, de jeugd zelf en andere betrokken partijen. Het uit de anonimiteit halen van geweld- en overlastplegers heeft daar goed gewerkt.

Het beleid was en is gericht op meetbare doelen. Daarbij is het verband tussen doelen en middelen geregeld onduidelijk. Ook is niet duidelijk hoe precies bepaalde maatregelen dienen bij te dragen aan de afname van criminaliteit en overlast. Het vormgeven van beleid met meetbare doelen is verstandig. In Veenendaal dreigt het meetbaar maken van beleid echter door te schieten naar een situatie waarin het controleren of doelstellingen zijn gehaald en de voortdurende verantwoording veel papierwerk oplevert dat ten koste gaat van de uitvoering. Als beleid dan toch rationeler zou moeten, dan liever een aanpak waarbij scherper zicht is op de lokale veiligheidssituatie en mede op basis daarvan en van recente

criminologische inzichten wordt nagegaan wat daadwerkelijk bijdraagt aan de vermindering van onveiligheid. Daarover zijn steeds meer onderzoeksresultaten bekend.

De lokale uitdaging schuilt vooral in het aanpakken van het bovengemiddelde onveiligheidsgevoel, geweld in de openbare ruimte, langs elkaar levende bevolkingsgroepen in combinatie met afgenomen tolerantiegrenzen. Vergeleken met de percentages van de Politieregio Utrecht (18,3 procent in 2009) en Nederland (17,0 procent in 2009) ligt het onveiligheidsgevoel in Veenendaal dus hoger. Hangjongeren en locaties rondom uitgaansgelegenheden zijn belangrijke bronnen van de onveiligheidsgevoelens in Veenendaal.

De focus ligt nu vooral op meetbare doelen. Dat leidt af van waar het om gaat: een voelbaar en (op straat en in de buurt) zichtbaar veilig Veenendaal. Eén van de aanbevelingen is om veel nadrukkelijker gebruik te maken van de kennis en informatie van bewoners en uitvoerende professionals, zoals toezichthouders, wijkagenten en jongerenwerk. Daarmee wordt veel duidelijker wat er speelt en wat nodig is om knelpunten in de onveiligheid aan te pakken. Denk bij een knelpunt aan het leefklimaat van het centrum. Maar ook: organiseer eens per jaar een veiligheidsconferentie waarop gemeente en partners aangegeven wat is bereikt. Nodig daartoe ook bewoners en hun organisaties uit. Ook is een aanbeveling om per wijk een groep bewoners in te stellen die samen met ondermeer gemeente, politie en woningcorporaties meedenkt en meedoet met het bevorderen van leefbaarheid en veiligheid. De huidige bewonerscommissies van de huurcorporaties bieden daartoe een goede basis. Uit het onderzoek blijkt dat (ook) deze bewoners een intensiever contact willen met hun gemeente en bereid zijn mee te doen. Breid de groep bewoners uit, zodat niet alleen huurders vertegenwoordigd zijn. Een burger die ervaart dat de lokale overheid zichtbaar en schouder-aan-schouder optreedt tegen onveiligheid met bewoners, zal eerder overlast en criminaliteit melden en zelfs begrip tonen voor de inspanningen van de lokale overheid. De rekenkamercommissie beveelt aan om eens per jaar een veiligheidsconferentie te organiseren waarop gemeente en partners aangeven en bespreken wat is bereikt.

1. Veiligheid in Veenendaal: analyse en evaluatie

In dit hoofdstuk geven we aan wat de aanleiding was van het onderzoek, we geven de onderzoeksvragen aan, de vertrekpunten en we maken duidelijk hoe het onderzoek is aangepakt.

1.1 Aanleiding onderzoek

De Rekenkamercommissie Veenendaal heeft Lokale Zaken gevraagd om een evaluatie van het veiligheidsbeleid van de gemeente Veenendaal. Het onderzoek had betrekking op de organisatie en effecten van het gevoerde veiligheidsbeleid aan de hand van bestuurskundig onderzoek, maar ook op de aard en omvang van de veiligheidssituatie in Veenendaal: objectief en subjectief. Daartoe hebben we criminologisch onderzoek verricht aan de hand van onder meer een bevolkingsenquête en analyse van meldingen en aangiften van de politie. Het onderzoek richt zich vooral op de periode 2005 – 2010, maar hier en daar – waar dat een begrip van het beleid vergemakkelijkte - is verder teruggekeken in de tijd of juist ingegaan op heel recente ontwikkelingen. In het onderzoek had de vraag wat burgers merken en hebben gemerkt van het veiligheidsbeleid een belangrijke plaats. Verder was het nadrukkelijk de bedoeling om niet te blijven steken in een analyse, maar de analyse door te vertalen naar werkbare aanbevelingen voor de (beleids)praktijk. We beginnen met een sociaal-geografische schets van Veenendaal, met – meteen al – nadruk op sociale veiligheid.

1.2 Een korte schets van 't Veen'

De Heuvelruggemeente Veenendaal heeft op 1 januari 2011 ongeveer 62.000 inwoners en is daarmee voor wat betreft inwonertal in de provincie Utrecht vergelijkbaar met Zeist en Nieuwegein¹. Richting buitenwereld heeft de gemeente het imago van een rustige woonplaats in het groen, aan de voet van de hoogste Utrechtse heuveltop Amerongse Berg, maar toch vlakbij steden als Arnhem en Utrecht. De ligging aan de snelweg A12 en de goede bereikbaarheid hierdoor, maakt de gemeente interessant voor het bedrijfsleven. Van recente datum zijn dan ook de ontwikkelingen om samen met de Gelderse gemeenten Ede, Wageningen, Barneveld en Nijkerk, alsmede de Utrechtse gemeente Rhenen de gemeenschappelijke regeling Foodvalley aan te gaan. Hoewel de naam duidt op de aanwezigheid van voedselindustrie en –verwerking, richt dit bovengemeentelijk project zich naast economie ook op bijvoorbeeld huisvesting, sociale zaken en mobiliteit. Voor diezelfde buitenwereld, maar ook voor de Veenendaler zelf, is deze woonplaats onderdeel van – wat wel genoemd wordt – de Bible Belt. Dat blijkt uit het aantal christelijke kerkgenootschappen, kerken en het uit zich ook in de stemuitslagen voor de gemeenteraadsverkiezingen. Het aandeel van christelijke politieke partijen is bovengemiddeld groot (zie hoofdstuk 5). Bij buitenstaanders is de gemeente ook bekend vanwege evenementen: waaronder de semi-wielerklassieker Dutch Food Valley Classic (voorheen Veenendaal-Veenendaal) en de Lampegetersweek in september. Deze feestweek vindt zijn herkomst in een eeuwenoud lokaal feest van fraai verklede kinderen, die oorspronkelijk met een uitgeholde kalebas met een kaarslichtje erin door het textieldorp trokken². Het Veenendaalse bedrijfsleven trok vanaf eind jaren zestig arbeidsmigranten aan vanuit voornamelijk Marokko. In 2010 was bijna vijf

¹ www.veenendaal.nl , bezocht op 14 maart 2011.

² www.lampegetersweek.nl , bezocht op 14 maart 2011.

procent van de Veenendalers van Marokkaanse herkomst (De Boom e.a., 2010). Dat is net iets onder de bijna zes procent van alle zogeheten 22 'Marokkanengemeenten'.

Het rustige imago van Veenendaal is de laatste jaren wat onder druk komen te staan, met name vanwege jeugdproblematiek. Er was de afgelopen jaren overlast en criminaliteit van jongeren, geregeld groepsgewijs en vooral in bepaalde buurten en op bepaalde hotspots, waaronder de buurt 't Franse Gat. Recent speelden de straatroven nabij fietstunneltjes in maart 2010 waarbij de (Marokkaanse) jeugdproblematiek, ook landelijk, weer prominent op de politiek-maatschappelijke agenda terecht kwam³. Door de buitenwereld, waaronder de pers, werd direct aangenomen dat de daders van Marokkaans-Nederlandse origine waren. In werkelijkheid betrof het een gemengde dadergroep waarin ook minstens een autochtone verdachte aanwezig was. Eén van de slachtoffers werd naakt op het spoor gelegd en een ander belandde met messteken in een ziekenhuis. In de daaropvolgende weekeinden hield de politie extra toezicht op straat en deed ze uitgebreid buurt- en passantenonderzoek. De gemeente plaatste extra verlichting en camera's in en bij de tunnels om herhaling te voorkomen. Er werden drie tieners aangehouden, die uiteindelijk allen in de zomer 2010 werden vrijgelaten.⁴

Volgens landelijke politiecijfers is er een oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse jongeren in de politiestatistieken. Veenendaal staat relatief hoog in de KLPD-rangschikking van gemeenten naar Marokkaanse jeugdproblematiek (Van Tilburg, 2009). Veenendaal staat op plaats acht van de in totaal 151 onderzochte gemeenten. Een oververtegenwoordiging betekent geenszins dat alleen Marokkaans-Nederlandse jeugdproblemen veroorzaakt. Er zijn bij politie en justitie ook autochtone jongeren in beeld. En enkele jaren geleden nog maakte men zich in de stad zorgen om rechtsradicalisering ten tijde van de hype rond Lonsdalejongeren (zie Van Wijk e.a. 2007). In de komende hoofdstukken zullen we nader ingaan op de achtergrond van de problematiek. Wat daarbij echter als mogelijke verklaring niet onvermeld mag blijven is het verhoudingsgewijze grote aandeel van jongeren onder de twintig jaar. Vanuit de criminologie is bekend dat er een samenhang is tussen de aanwezigheid van jonge mensen en het voorkomen van criminaliteit. Eenvoudig, omdat de veelvoorkomende criminaliteit voor een stevig deel bestaat uit jeugdcriminaliteit. In Veenendaal is 27,5 procent van de bevolking in 2010 jonger dan twintig. Landelijk is dat percentage dan 23,7 procent. Waar Nederland aan het vergrijzen is, zien we nu juist dat in Veenendaal de bevolkingsstatistieken nog een haast piramideachtige opbouw hebben. Kortom: Veenendaal is een jonge gemeente.

Veenendaal is in de loop der jaren, mede vanwege de economische aantrekkingskracht en centrale ligging, gestaag gegroeid van een dorp naar een stad⁵. Hoewel in gesprekken veel bewoners en professionals aangeven dat zij Veenendaal zien als een (groot) dorp, geven zij tevens aan dat dit dorp de laatste jaren stadse trekken heeft gekregen met een stadse (veiligheids)problematiek. Denk aan de uitgaansproblematiek, jeugdcriminaliteit, maar ook bovengemiddelde fietsendiefstal en (hier en daar) ook wel hennepcultuur. Verderop in deze rapportage gaan wij uitgebreid in op de veiligheidssituatie.

De gemeenteraad is doordrongen van deze sociale verandering en toont zich betrokken bij veiligheid. De fractie van de SGP verricht bijvoorbeeld met enige regelmaat eigen

³ Mannen aangehouden voor overvallen in Veenendaal, *ANP*, 19 mei 2010.

⁴ Verdachte geweld Veenendaal vrij, *Reformatisch Dagblad*, 20 juli 2010.

⁵ Wat vaak vergeten wordt is dat Veenendaal nooit stadsrechten heeft ontvangen.

onderzoek. In april 2009 publiceerde zij het rapport *De trend doorbroken*, met daarin onder andere de aanbeveling om bij uitgaansgeweld de schade op de vernielers of zijn ouders te verhalen.

Alle wijken in Veenendaal hebben afgelopen jaren te maken gehad met allochtone én autochtone jeugd. Opvallend is dat het onveiligheidsgevoel volgens een lokale veiligheidsmonitor van weer enkele jaren terug (Monitor Veiligheid, Leefbaarheid en Sociale Staat, 2005) deels samenhangt met groepen jongeren op straat. Volgens die monitor is het percentage inwoners dat zich in het algemeen wel eens of vaak *onveilig* voelt in vergelijking met 2002 gedaald van 36 naar 30 procent. In 2005 voelt 22 procent zich wel eens onveilig in de eigen woonbuurt. Het onveilig voelen in de woonbuurt neemt vanaf 1998 trendmatig licht toe. Onderdeel van dit onderzoek is een nieuwe bevolkingsmonitor, die zal worden gepresenteerd in hoofdstuk drie.

Sommige wijken of kernen in Veenendaal hebben een wat meer traditioneel karakter en andere wijken of kernen een multi-etnisch karakter. Die verscheidenheid stelt eisen aan het veiligheidsbeleid, aan het bestuurlijk handelen en aan het functioneren van uitvoerende organisaties. Dat verklaart ook het voortdurende zoekproces van de afgelopen jaren naar de beste aanpak.

1.3 Onderzoeksvragen

Het onderzoek betrof zoals gezegd een combinatie van bestuurskundig beleidsonderzoek en criminologie. We deden onderzoek naar de 'feitelijke' en 'beleefde' (on)veiligheid, en hebben tegelijkertijd gezien hoe het is gesteld met de informatie(positie) van beleidsmakers en uitvoerders rondom de veiligheidssituatie. De ervaring leert dat dit laatste niet alleen deel uitmaakt van de beoordeling van het gevoerde beleid en van de informatie waarop dit is gebaseerd, maar ook bij uitstek helpt bij het vormen van beleid.

We clusterden de door de Rekenkamercommissie geformuleerde vragen in de onderzoeksopdracht als volgt:

Centrale vraag:

Wat doet de gemeente om de veiligheid in Veenendaal te waarborgen en wat zijn de effecten ervan voor de burgers en bedrijven? Zijn de veiligheid en de veiligheidsbeleving in Veenendaal anno 2010 meetbaar groter dan in 2005?

Criminologisch: objectieve en subjectieve veiligheid – inclusief benchmark

1. Wat zijn over de onderzoeksperiode van 2005 tot en met 2010⁶ de trends van de geregistreerde criminaliteit (de delicten en delictclusters die in beleidsstukken gehanteerd worden) en overlastmeldingen?
2. Hoe verhouden de trends in Veenendaal zich tot die van Zeist en Nieuwegein. Welke conclusies kunnen aan deze benchmark worden verbonden?
3. Wat is de veiligheidsbeleving (subjectief) van de inwoners van Veenendaal?
4. Is de veiligheidsbeleving verbeterd t.o.v. 2005?

⁶ Het is om seizoensverschillen te voorkomen nodig om cijfers over hele jaren met elkaar te vergelijken. We hanteerden bij voorkeur kalenderjaren (omdat dit in andere rapportages vaak ook wordt gedaan).

Beleidsonderzoek

5. Wat houdt het veiligheidsbeleid van de gemeente in?
6. Hoe wordt uitvoering gegeven aan het veiligheidsbeleid? Hoe is de uitvoering georganiseerd, hoe wordt het gecoördineerd en afgestemd?
7. Welke maatregelen heeft de gemeente genomen om aan het veiligheidsbeleid invulling te geven?
8. Welke organisaties zijn structureel, danwel incidenteel, betrokken bij de uitvoering van het veiligheidsbeleid?
9. In hoeverre zijn de beleidsdoelstellingen uit 2005 gerealiseerd?

Rol burgers en bedrijven

10. Zijn de burgers en bedrijven bij de invulling en uitvoering van het beleid betrokken?
11. Hoe wordt door de gemeente gecommuniceerd richting burgers en bedrijven over veiligheid?
12. Hebben de burgers en bedrijven zicht op de uitvoering van het veiligheidsbeleid?

Aanbevelingen

13. Wat leert het onderzoek in Veenendaal over de inhoud en organisatie van het veiligheidsbeleid in Veenendaal? Wat zijn belangrijke onderdelen die in stand gehouden moeten worden, mogelijk met kleine aanpassingen, en op welke punten zijn verbeteringen en veranderingen wenselijk of het overwegen waard?

1.4 Vertrekpunten onderzoek

Wij hanteerden in het onderzoek een aantal (theoretische) vertrekpunten:

- Beleid berust idealiter op een visie: veronderstellingen over het probleem, de aanpak en wat werkzame bestanddelen zijn bij de aanpak (Hoogerwerf, 1984). In de praktijk gaat het vaak (ook) om – meer impliciete – aannamen en om inzichten of een visie die al doende groeit en wordt aangescherpt. Wij spreken van de beleidsgedachte: het beleidsontwerp, inclusief gegroeide inzichten en doorgevoerde aanpassingen. Die aanpassingen kunnen betrekking hebben op geformuleerde prioriteiten binnen het vastgestelde beleid of op nieuwe maatregelen vanwege onvoorziene ontwikkelingen of gebeurtenissen. Dit kan ertoe leiden dat bepaalde onderdelen van het beleid niet uitgevoerd worden. Beleid dat geheel en al voldoet aan de SMART-criteria kan op onderdelen onverstandig zijn. De essentie van beleidsonderzoek bestaat uit op feiten en trends (over beleid, objectieve overlast en criminaliteit, subjectieve veiligheid) gebaseerde constatering en redeneringen, onder meer over de effecten.
- Het veiligheidsbeleid is effectiever, naarmate het beter aansluit bij de lokale veiligheidsproblematiek (De Haan, 1997; Van der Torre, 2008). In de uitvoering van dit onderzoek vergde dit om die reden een combinatie van bestuurskundig beleidsonderzoek met criminologisch onderzoek (trendanalyse en verklaringen) naar de lokale situatie.
- Het in beeld brengen van beleidseffecten vergt een combinatie van beleidskennis en straat- of uitvoeringskennis. Criminologisch onderzoek vergt een combinatie van geschreven of geregistreerde (systeem)kennis met (ongeschreven) straatkennis. Onze

onderzoeksopzet voorzag in deze cruciale koppeling van beleidskennis, systeemkennis (politicijfers), straatkennis en de opinie van burgers (m.n. survey).

- Maatregelen vallen louter op effectiviteit (doelbereiking) te beoordelen als ze zijn uitgevoerd. De omvang en het bereik van uitgevoerde maatregelen zijn mede bepalend voor de beleidseffecten.
- Als wij spreken van een effect (van een maatregel, van beleid), dan bedoelen wij dat het *aannemelijk* is - op grond van kwantitatief en kwalitatief onderzoeksmateriaal (bewijsvoering) - dat een maatregel daadwerkelijke consequenties kent. Wij letten op drie vragen: wat zegt de literatuur over een bepaalde maatregel? Wat vinden (hoor- en wederhoor) lokale betrokkenen, en wat zeggen de veiligheidstrends (cijfers)?
- Om effecten aannemelijk te kunnen maken zijn vergelijkingen belangrijk. We treffen meerdere vergelijkingen. In de tijd vergelijken we de uitkomsten van het veiligheidssurvey onder burgers (2005 versus 2010) en in de trendanalyse van criminaliteit en overlast vergelijken we voor meerdere delicten en delictsoorten de scores sinds 2005. In aanvulling hierop vergelijken we de trends wat betreft criminaliteit en overlast met de gemeenten Zeist en Nieuwegein.
- Een beleidsmaatregel (interventie) kan beoogde effecten en niet-beoogde effecten (neveneffecten) hebben. Die neveneffecten kunnen gewenst of ongewenst zijn. Hier komt bij dat effecten lang niet altijd louter vallen toe te schrijven aan een beleidsmaatregel, maar ook aan ontwikkelingen in de beleidsomgeving (de context).

1.5 Gebruikte methoden van onderzoek

De beantwoording van de onderzoeksvragen vergde een combinatie van dataverzameling en methoden, van zowel kwantitatieve als kwalitatieve dataverzameling ⁷.

Documenten en open bronnen

Ten behoeve van de beleidsreconstructie bestudeerden we alle beschikbare documentatie rond het veiligheidsbeleid van nu en van de afgelopen jaren in Veenendaal. Denk onder meer aan nota's, notities, memo's, raadsstukken, besluitvorming van B&W, begrotingen en jaarverslagen. In aanvulling hierop bestudeerden we relevante open bronnen, zoals mediaberichten en websites. We hebben in bijlage 1 van deze rapportage een lijst met deze documentatie opgenomen. Tijdens een introductie van het onderzoek aan enkele ambtenaren die waren betrokken bij het veiligheidsbeleid (op 5 oktober 2010), legden wij onze groslijst met documenten voor ter toetsing en aanvulling. Dat leverde nog enkele aanvullende documenten op. Ook in afzonderlijke interviews vroegen wij steeds naar documentatie, wat af en toe weer aanvullende documenten opleverde.

Interviews

Op grond van de documenten, open bronnen en een lijst met interviewonderwerpen, vroegen we door in interviews met zowel professionals als bewoners. Samen met de Rekenkamercommissie bepaalden we welke respondenten van belang waren om voor een

⁷ Wij danken iedereen die ons hielp met het onderzoek, in het bijzonder ook de geïnterviewden en deelnemers aan de verdiepende (panel)bijeenkomsten.

afgewogen beeld te interviewen. Een lijst met respondenten is opgenomen in bijlage 3 van deze rapportage. Wij hebben ons best gedaan om ook respondenten te spreken uit de groepen die in dit type beleidsonderzoek vaak wat buiten beeld blijven: jongeren en allochtonen. Wij spraken uitgebreid met professionals en met (soms wat oudere) Veenendaalse bewoners. Om vertekening tegen te gaan, spraken wij ook met de Veenendaalse Jeugdraad, die ook de allochtone jeugd vertegenwoordigt, met (Marokkaanse) buurtvaders en (nog eens) twee Marokkaanse bewoners die plaatselijke actief zijn in de Marokkaanse bevolkingsgroep. Alle interviews vonden plaats tussen oktober 2010 en januari 2011.

Systemanalyse politiecijfers: criminaliteit en overlast

Wij onderzochten voor een trendanalyse (2005-2009) en een analyse van zogeheten hotspots (alleen 2009) de aangiften en meldingen rond veelvoorkomende criminaliteit, jeugdoverlast, geweld, zedendelicten, illegale handel en schending van de openbare orde in Veenendaal. De trends werden op hoofdlijnen vergeleken met die in de Utrechtse (benchmark)gemeenten Zeist en Nieuwegein.

Verdiepende (panel)bijeenkomsten

Om de voorlopige onderzoeksresultaten te toetsen, aan te vullen en te verfijnen organiseerden we vier verdiepende bijeenkomsten: één met wijkagenten (18 januari 2011), één multidisciplinaire bijeenkomst met frontlijnwerkers (27 januari 2011), een bijeenkomst met (gezamenlijk) scholen en ondernemers (26 januari 2011) en een bijeenkomst met bewoners (24 januari 2011). Het betrof daarbij een bijeenkomst met huurders van woningcorporatie Patrimonium, met (naast Patrimonium) hulp bij de organisatie door de Huurdervereniging en door een van de bestuursleden van een bewonerscommissie. Bij deze bijeenkomst waren ongeveer vijftig bewoners aanwezig. Per bijeenkomst zijn lijsten met aanwezigen (aantallen, dan wel organisaties) opgenomen in bijlage 3.

Het survey: de veiligheidsenquête

Het meest omvangrijke onderdeel van het onderzoek was een herhaling van de Monitor Leefbaarheid en veiligheid van 2005. Het betrof daarbij een replica, hoewel deze keer alleen vragen werden gesteld over veiligheid, en dan met name over slachtofferschap, buurtproblemen en veiligheidsgevoelens. Destijds werd het onderzoek in opdracht van het gemeentebestuur uitgevoerd door onderzoekers van de buurgemeente Ede⁸. Dat geschiedde op basis van een aselechte bruto steekproef uit de Gemeentelijke Basis Administratie (GBA), met stratificatie naar de afzonderlijke wijken en speerpuntbuurten. In totaal werden destijds 5.411 Veenendalers benaderd van 15 jaar en ouder. De gerealiseerde steekproef omvatte 2.480 Veenendalers met een respons van 46 procent. In 2010 werden eveneens op basis van de GBA 5.479 inwoners benaderd, waarvan er uiteindelijk 2.188 meededen. Dat betekende een – wat lagere – respons van 40 procent. Van te voren was al rekening gehouden met een lagere respons dan in 2005. De daling van de respons is een landelijk fenomeen (De Leeuw, 2009).

Het doel was zowel in 2005 als in 2010 om de gerealiseerde steekproef representatief te laten zijn voor wat betreft woongebied, geslacht en leeftijd. Om die reden werd de steekproef

⁸ Wij danken de gemeente Ede, in het bijzonder onderzoeker Bart van Steenis, hartelijk voor hun ondersteuning en advisering bij het verrichten van enquête 2010.

zowel in 2005 als in 2010 gewogen op precies die drie kenmerken. In bijlage 4 hebben we een tabel opgenomen met de precieze respons van de monitor 2010.

De geselecteerde bewoners kregen net als in 2005 een brief met het verzoek om deel te nemen aan de enquête. Respondenten konden kiezen of zij de vragenlijst schriftelijk dan wel via internet zouden invullen. Uiteindelijk werden 35 vragen gesteld in 2010. Zowel in 2005 als in 2010 vond de enquête plaats in het najaar, om de vergelijking te optimaliseren.

1.6 Leeswijzer

In dit hoofdstuk introduceerden wij het onderzoek en gaven wij de aanleiding ervan aan. De onderzoeksvragen werden gepresenteerd, vertrekpunten expliciet benoemd en de manier waarop de onderzoeksvragen werden onderzocht is toegelicht.

Na deze inleiding volgt deel 1, met de hoofdstukken twee en drie, waarin de veiligheidssituatie in Veenendaal nader uit de doeken wordt gedaan en wij rapporteren over zowel politiecijfers, de gehouden veiligheidsmonitor, als de gesprekken met bewoners en ondernemers. In deel 2 spitsen wij de rapportage toe op de beleidsreconstructie. In hoofdstuk vier gaan we in op de uitgangspunten en de achtergrond van het beleid-als-bedacht en in hoofdstuk vijf geven wij aan hoe feitelijk uitvoering werd gegeven aan het veiligheidsbeleid, dat is – kortom – het beleid-zoals-uitgevoerd. Zoals een toegepast-wetenschappelijk rapport betaamt, eindigen wij met conclusies en vertalen die door naar praktische aanbevelingen voor zowel korte als (middel)lange termijn.

Om met name de lezers van dit rapport - voor wie de beleidsrelevantie het belangrijkste is - van dienst te zijn beginnen we de hoofdstukken, waar mogelijk, met de bevindingen en conclusies. De rest van het hoofdstuk biedt de onderbouwing van wat bij aanvang van een hoofdstuk wordt geconcludeerd. Tabellen hebben we ten behoeve van de leesbaarheid zoveel mogelijk in de bijlagen geplaatst. Een aantal hoofdstukken heeft een 'eigen' bijlage met alle bij dat hoofdstuk horende tabellen. Niet voorkomen wordt daarmee dat er af en toe gebladerd zal moeten worden. Wel voorkomen we daarmee dat de essentie en de tekst haast verdwijnen tussen de tabellen en grafieken.

Deel 1: Veiligheidssituatie: wat speelt er?

2. Veenendaal: wat zeggen de (politie)cijfers?

In dit hoofdstuk bekijken we wat aangiften en meldingen van de politie zeggen over trends in (geregistreerde) onveiligheid in Veenendaal. Daartoe gaan we ook in op hotspots en we vergelijken de trends met Zeist en Nieuwegein.

2.1 Deelconclusies

1. Als we het aantal aangiften van geweld, vermogensdelicten en vernielingen in Veenendaal voor de onderzoeksperiode (dat wil zeggen van 2005 tot en met 2009) vergelijken met Zeist en Nieuwegein, dan zijn de scores van Veenendaal relatief gunstig. In Veenendaal doen per duizend inwoners 4,9 personen aangifte van geweld: in Zeist komt deze score uit op 6,7 personen en in Nieuwegein op 5,7. Veenendaal telt per duizend inwoners 38,3 personen die aangifte doen van een vermogensdelict: Zeist 56,6 en Nieuwegein 52,8. In Veenendaal doen, tenslotte, per duizend inwoners 11,8 personen aangifte van vernieling, terwijl die score in Zeist uitkomt 13 personen en in Nieuwegein op 14,3.
2. In de onderzoeksperiode (2005 tot en met 2009) stijgt het aantal aangiften van geweldsdelicten in Veenendaal met 5,6 procent. Het JIVL had een daling met 20 procent als doelstelling⁹. Het aantal aangiften van vernieling blijft in de onderzoeksperiode nagenoeg gelijk.
3. In de onderzoeksperiode dalen de aangiften van vermogensdelicten met 7,1 procent in Veenendaal. Dit stemt overeen met de landelijke trend.¹⁰ Het JIVL formuleerde een doelstelling (-20 procent) voor fietsendiefstal en autocriminaliteit. Er wordt een daling van 12,4 procent gerealiseerd. De autocriminaliteit daalt met 16 procent.¹¹
4. Het aantal meldingen van burengerucht stijgt in de onderzoeksperiode met 20,8 procent. De meldingen van jeugdoverlast stijgen met 30 procent. Het JIVL streefde naar een reductie met 20 procent.

2.2 Inhoud hoofdstuk

Dit hoofdstuk presenteert objectieve indicatoren van de veiligheid in Veenendaal: aangiften van delicten en meldingen van bepaalde vormen van overlast. We hanteren bij de presentatie en analyse van aangiftecijfers en meldingen de kalenderjaren van 2005 tot en met 2009 als onderzoeksperiode. Dit heeft twee belangrijke redenen. De politie is in december 2009 overgestapt op een nieuw registratiesysteem en dat maakt een betrouwbare vergelijking met 2010 niet mogelijk.¹² Bovendien evalueren we het JIVL (2005-2009) en sinds begin 2010 wordt niet meer op basis van dit programma gewerkt. De gemeente is in 2010

⁹ Het valt op dat in de (half)jaarrapportages van JIVL bij de gekwantificeerde doelstellingen (percentages) nergens staat aangegeven ten opzichte van welk jaar moet worden gemeten. Wij hanteren in dit rapport steeds 2005 als basisjaar, tenzij anders wordt vermeld.

¹⁰ De (veelvoorkomende) criminaliteit in Nederland laat al jaren een dalende trend, laat zien. In elk geval ten opzichte van het peiljaar 2002. Vanaf 2008 zou deze daling weer enigszins zijn afgenomen (Vollaard e.a., 2009).

¹¹ We interpreteren autocriminaliteit als de optelsom van diefstal uit/af motorvoertuigen, diefstal motorvoertuigen en diefstal af/uit/van overige voertuigen.

¹² De cijfers over 2010 zijn wel, met een uitleg, opgenomen in de bijlage.

overgestapt op een nieuwe organisatievorm en is daarbij overgegaan naar een nieuwe vorm van programmatisch beleid (zie hoofdstuk 4).

We treffen vergelijkingen in de tijd, in die zin dat we voor verschillende delicten en meldingen bezien wat in de periode van 2005 tot en met 2009 de trend is geweest in Veenendaal (paragraaf 2.3). Daarbij richten we ons op geweldsdelicten, vermogensdelicten, vernielingen, burengerucht en jongerenoverlast. We maken een onderscheid tussen de hele stad en de volgende delen van de stad:

- **Veenendaal Centrum:** Koopcentrum, Duivenweide en Schrijverspark
- **Veenendaal Noord:** Molenbrug, 't Hoorntje, De Pol, De Gelderse Blom, Dragonder-Noord en Dragonder-Zuid
- **Veenendaal Zuid:** Salamander, Petenbos, 't Goeie Spoor, Engelenburg, Het Ambacht, 't Franse Gat en Boslaan
- **Veenendaal West:** De Faktorijs, De Schans, Oudeveen, Componistenbuurt, Vogelbuurt, Dichtersbuurt en Schepenbuurt.

In paragraaf 2.4 vergelijken we Veenendaal met Zeist en Nieuwegein. Paragraaf 2.5 relateert de ontwikkelingen in Veenendaal aan de doelstellingen van het JIVL.

2.3 Geregistreeerde aangiften: trends in Veenendaal Geweld

In 2005 worden 323 aangiften van geweldsdelicten geregistreerd in Veenendaal. In 2009 komt de teller uit op 341, al lag het aantal aangiften in de tussen liggende jaren (2006, 2007 en 2008) lager dan in 2005. Over de gehele onderzoeksperiode (2005-2009) komt dit neer op een geringe stijging met 5,6 procent.

Het meest voorkomende delict is mishandeling. In 2009 gaat het om 198 mishandelingen van in totaal 341 geweldsaangiften. In de onderzoeksperiode (2005-2009) stijgt het aantal mishandelingen van 158 naar 198. Dat is een stijging met ruim een kwart. Het aantal straatroven daalt in de onderzoeksperiode (van 31 naar 20) en het aantal overvallen is ongeveer stabiel. Openlijk geweld is een structurele daler, met een score van 31 aangiften in 2005 en precies 19 in 2009.

Tabel 2.1: Aantal aangiften van geweldsdelicten - Gemeente Veenendaal¹³

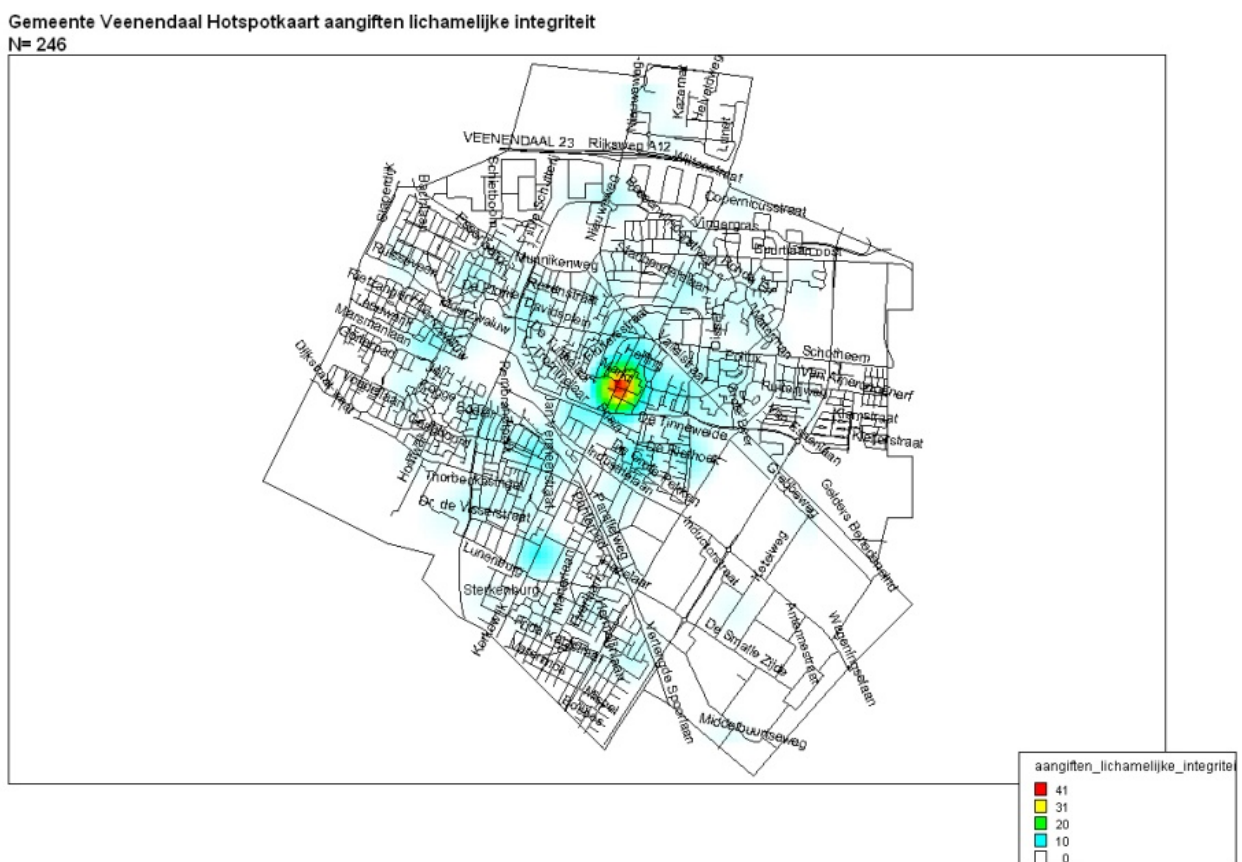
Geweldsdelicten	2005	2006	2007	2008	2009	2009 t.o.v. 2005
Openlijk geweld (persoon)	31	11	27	13	19	
Bedreiging	94	68	87	69	94	
Mishandeling	158	166	149	193	198	
Straatroof	31	20	19	20	20	
Overval	9	3	11	7	10	
	323	268	293	302	341	+ 5,6%

¹³ Een daling of stijging met meer dan 10 procent geven we met een rode (stijging) of groene (daling) kleur weer.

Zedenmisdrijven kunnen tot de categorie geweldsdelicten worden gerekend.¹⁴ In 2005 worden relatief veel aangiften gedaan van zedenmisdrijven (inclusief kinderporno): 42 keer. In de jaren daarna daalt dit naar 16 in 2009.

De aangiften van geweld- en zedendelicten zijn geconcentreerd in het centrum van de stad. Dit komt doordat het uitgaanscentrum, het winkelcentrum en het Schrijverspark goed bereikbaar zijn vanuit de woonwijken. De hoge bevolkings- en bebouwingsdichtheid van Veenendaal werken in de hand dat veel (jonge) mensen naar het centrum trekken. De uitgaansgelegenheden en de winkels trekken mensen aan vanuit de regio. Er zijn daardoor veel mensen op straat in het centrum. In 2009 worden in het centrum 103 geweldsaangiften geregistreerd. Dat is 30 procent van het totaal aantal geweldsaangiften in Veenendaal in dat kalenderjaar.

Figuur 2.1 Hotspot-kaart geweld- en zedenmisdrijven Veenendaal in 2009

In het **centrum** stijgt het aantal mishandelingen in de onderzoeksperiode (2005 tot en met 2009) van 52 naar 71. Het valt op dat het aantal straatroven en overvallen in 2009 in het centrum uitkomt op 6. Zie de overzichtstabel in bijlage 5. Dat is een goede score in vergelijking met de 'rest van de stad', want het totaal aantal overvallen en straatroven komt in 2009 uit op 30.

In Veenendaal **Zuid** worden in 2005 in totaal 74 geweldsaangiften geregistreerd. Vier jaar

¹⁴Geweldsdelicten worden samen met zedenmisdrijven wel aangeduid als aantasting van de lichamelijke integriteit.

later, in 2009, komt de teller uit op 94. Dat is een stijging van 27 procent. Die toename houdt vrijwel geheel verband met een stijging van het aantal aangiften van mishandeling met 18 aangiften: van 36 in 2005 naar 54 in 2009. Dit wordt, zo blijkt uit het kwalitatieve deel van dit onderzoek, toegeschreven aan daders, slachtoffers en onderlinge conflicten (woonachtig) in 't Franse Gat. Dit heeft geresulteerd in een specifieke aanpak. Zie de overzichtstabel.

In Veenendaal **Noord** daalt het aantal geweldsaangiften in de onderzoeksperiode (2005-2009) van 99 naar in totaal 93. Het aantal mishandelingen neemt toe van 44 naar 52.

Veenendaal **West** is en blijft gedurende de onderzoeksperiode het meest rustige deel van de stad. In 2005 worden 58 geweldsaangiften geregistreerd en in 2009 precies 51: een afname van 12 procent.

Tabel 2.2: Aantal aangiften van geweldsdelicten –in vier delen van Veenendaal¹⁵

Geweldsdelicten	2005	2006	2007	2008	2009	2009 t.o.v. 2005
Centrum	92	75	87	88	103	+ 13%
Noord	99	87	81	84	93	- 6%
Zuid	74	69	92	76	94	+ 27%
West	58	37	33	54	51	- 12%

Vermogensdelicten

Vermogensdelicten zijn een grote delictcategorie. In 2005 werd 2.459 keer aangifte gedaan van een vermogensdelict. In 2009 bedroeg dit aantal 2.284. Dit betreft een daling van 7,1 procent¹⁶. Over de gehele linie is de trend dus gunstig, maar niet wat betreft woninginbraken. In 2005 wordt 152 keer aangifte gedaan van woninginbraak en in 2009 in totaal 207 keer.

Het JIVL formuleerde doelstellingen over autocriminaliteit. We interpreteren autocriminaliteit als de optelsom van diefstal uit/af motorvoertuigen, diefstal motorvoertuigen en diefstal af/uit/van overige voertuigen. Voor deze delicten komt het aantal aangiften in 2005 uit op 523 en in 2009 op 448. Dat is een daling met 16 procent.

¹⁵ Zie overzichtstabel in bijlage 5 voor specificatie van de scores.

¹⁶ De (veelvoorkomende) criminaliteit in Nederland laat al jaren een dalende trend zien. In elk geval ten opzichte van het peiljaar 2002. Vanaf 2008 zou deze daling weer enigszins zijn afgenomen (Vollaard e.a., 2009).

Tabel 2.3: Aantal aangiften van vermogensdelicten - Gemeente Veenendaal

Vermogensdelicten	2005	2006	2007	2008	2009	2009 t.o.v. 2005
Diefstal/inbraak woning	152	229	207	208	207	
Diefstal/inbraak bedrijven en instellingen	234	175	155	137	191	
Diefstal/inbraak box/schuur/tuinhuis	111	99	79	61	65	
Diefstal fiets	709	785	578	624	621	
Diefstal bromfiets/snorfiets	112	69	57	45	78	
Diefstal af/uit motorvoertuigen	440	598	520	334	368	
Diefstal motorvoertuigen	52	54	39	43	33	
Diefstal af/uit/van overige voertuigen	31	26	49	28	47	
Zakkenrollen	92	60	106	159	137	
Winkeldiefstal	157	151	119	142	139	
Overige vermogensdelicten	369	391	431	397	398	
	2.459	2.637	2.340	2.178	2.284	-7,1%

Het centrum telt meer aangiften van vermogensdelicten dan de andere afzonderlijke delen van de stad. In Veenendaal West worden de minste aangiften opgenomen voor vermogensdelicten: 409 in 2009.

Figuur 2.2 geeft de spreiding weer van de aangiften van inbraak in woningen (inclusief inbraak in garage of schuur), in bedrijven of in winkels. Er zijn concentraties in het centrum, in de Vogelbuurt¹⁷ en in 't Franse Gat.

¹⁷Rondom winkelcentrum Ellekoot.

Tabel 2.4: Aantal aangiften van vermogensdelicten¹⁸

Vermogensdelicten	2005	2006	2007	2008	2009	2009 t.o.v. 2005
Centrum	657	647	609	771	754	+ 14,8%
Noord	643	741	693	525	561	- 12,8%
Zuid	632	758	649	502	560	- 11,4%
West	527	491	389	380	409	- 22,4%

Vernielingen

De onderstaande tabel presenteert het aantal vernielingen in (delen van) de stad. In de onderzoeksperiode blijft het aantal vernielingen nagenoeg stabiel.

Tabel 2.5: Aantal aangiften van geweldsdelicten –in vier delen van Veenendaal

Vernielingen	2005	2006	2007	2008	2009	2009 t.o.v. 2005
Veenendaal	688	781	814	692	683	-0,7%
Centrum	97	52	78	80	93	-4,1%
Noord	224	280	252	233	215	-4,0%
Zuid	228	269	338	220	250	+9,6%
West	139	180	146	159	125	-10,1%

Burengerucht

In 2005 bedraagt het aantal meldingen van burengerucht in Veenendaal 318. In 2009 is dit gestegen naar 384: een stijging van 20,8 procent. In het Centrum is de procentuele stijging hoog, maar de aantallen blijven achter bij die in Veenendaal Noord en Zuid. In die delen van de stad stijgt het aantal meldingen met ruim 17 procent. De stad kent enkele locaties met relatief veel meldingen: de Dragonderbuurten, 't Franse Gat en Oudeveen/De Schans (zie figuur 2.3). Volgens sommige wijkagenten wijst de stijging mogelijk op de afgenomen tolerantie van bewoners ten opzichte van elkaar.

Tabel 2.6: Aantal meldingen van burengerucht

Vernielingen	2005	2006	2007	2008	2009	2009 t.o.v. 2005
Veenendaal	318	317	288	425	384	+ 20,8%
Centrum	38	44	52	71	60	+ 57,9%
Noord	123	134	88	151	145	+ 17,9%
Zuid	110	86	107	141	129	+ 17,3%
West	47	53	41	62	42	- 10,6%

¹⁸ Zie overzichtstabel in bijlage 5 voor specificatie van de scores.

Tabel 2.8: Aantal aangehouden verdachten naar leeftijd - Gemeente Veenendaal

Aangehouden verdachten	2005	2006	2007	2008	2009
Onbekend	6	11	4	24	20
0 t/m 11 jaar	7	5	5	6	1
12 t/m 17 jaar	258	235	228	220	172
18 t/m 24 jaar	285	281	280	237	304
25 t/m 34 jaar	192	203	185	180	189
35 t/m 44 jaar	134	153	179	134	159
45 t/m 54 jaar	76	62	61	75	60
55 t/m 64 jaar	25	26	34	27	29
65 jaar en ouder	8	10	9	19	9
	991	986	985	922	943

2.4 Vergelijkenderwijs: Veenendaal, Zeist en Nieuwegein

We vergelijken op hoofdlijnen Veenendaal, Zeist en Nieuwegein met elkaar wat aangiften betreft. We doen dit voor de onderzoeksperiode, dus van 2005 tot en met 2009.

Geweld

In de onderzoeksperiode 2005-2009 stijgt het aantal bij de politie geregistreerde aangiften van geweldsdelicten in Veenendaal met 5,6 procent. Deze trend is gunstiger dan in Zeist, want daar valt een stijging met 16,9 procent te noteren. Nieuwegein kent een afwijkende ontwikkeling, met een daling van ruim 25 procent.

We hebben het aantal aangiften per 1.000 inwoners becijferd. Het valt op dat de trend wat dit betreft relatief gunstig is in Veenendaal. De frequentie van de aangiften van moord/doodslag, openlijk geweld (tegen personen) en overvallen komt in hoge mate overeen in deze drie gemeenten. Mishandeling komt in Veenendaal echter per 1.000 inwoners beduidend minder voor dan in Zeist, met scores van respectievelijk 2,8 en 3,9 aangiften per 1.000 inwoners. In Nieuwegein komt deze score uit op 3,1.

Tabel 2.9: Aantal aangiften van geweldsdelicten in Veenendaal, Zeist en Nieuwegein¹⁹

Geweldsdelicten	2005	2006	2007	2008	2009	Gemiddeld per 1.000 inwoners	2009 t.o.v. 2005
Veenendaal	323	268	293	302	341	4,9	+ 5,6%
Zeist	354	443	418	387	415	6,7	+ 16,9%
Nieuwegein	412	332	350	327	308	5,7	-25,2%

Vermogensdelicten

Alle drie de gemeenten laten in de onderzoeksperiode een daling van het aantal aangiften zien. In Veenendaal komt die uit op 7,1 procent. De trend is gunstiger in Zeist (een daling met 16,8 procent) en het meest gunstig in Nieuwegein (een daling met 24,7 procent).

Als we inzoomen op het aantal aangiften per 1.000 inwoners dan valt op dat de scores van Veenendaal bij de meeste delicten gunstiger zijn dan die in Zeist en Nieuwegein. Veenendaal scoort met name beter wat betreft diefstal af/uit motorvoertuigen en

¹⁹ Zie overzichtstabel in bijlage 5 voor specificatie van de scores.

woninginbraak. In Veenendaal worden per 1.000 inwoners gemiddeld 3,2 aangiften gedaan voor woninginbraak. Zeist scoort op dit punt een 7,4 en Nieuwegein een 5,9. Bij diefstal af/uit motorvoertuigen scoort Veenendaal 7,3 aangiften per 1.000 inwoners. In Zeist komt de teller uit op 16,9 en in Nieuwegein op 15,6.

Tabel 2.10: Aantal aangiften van vermogensdelicten in Veenendaal, Zeist en Nieuwegein²⁰

Vermogensdelicten	2005	2006	2007	2008	2009	Gemiddeld per 1.000 inwoners	2009 t.o.v. 2005
Veenendaal	2459	2637	2340	2178	2284	38,3	-7,1%
Zeist	3777	3921	3271	2940	3143	56,6	-16,8%
Nieuwegein	3459	3698	3351	2966	2604	52,8	-24,7%

Vernielingen

In Veenendaal blijft het aantal vernielingen nagenoeg stabiel in de periode van 2005 tot en met 2009. In Zeist en Nieuwegein is de trend aanzienlijk gunstiger, want daar neemt dit delict af met bijna een kwart (24,2 procent in Zeist) en ruim een kwart (27,9 procent in Nieuwegein). Hier staat tegenover dat het aantal vernielingen per 1.000 inwoners het laagst was en is in Veenendaal: met een score van 11,8 in 2009. In Zeist zijn er 13 aangiften van vernieling per 1.000 inwoners en in Nieuwegein 14,3.

Tabel 2.11: Aantal aangiften van vernieling/zaaksbeschadiging in Veenendaal, Zeist en Nieuwegein

Aantasting openbare orde/ruimte	2005	2006	2007	2008	2009	Gemiddeld per 1.000 inwoners	2009 t.o.v. 2005
Veenendaal							- 0,7%
Vernieling/zaaksbeschadiging	688	781	814	692	683	11,8	
Zeist							- 24,2%
Vernieling/zaaksbeschadiging	786	867	946	735	593	13,0	
Nieuwegein							- 27,9%
Vernieling/zaaksbeschadiging	1001	866	933	824	723	14,3	

²⁰ Zie overzichtstabel in bijlage 5 voor specificatie van de scores.

3. Veiligheidsmonitor en gesprekken bewoners

In dit hoofdstuk beantwoorden we de vragen over de veiligheidsbeleving op basis van de veiligheidsmonitor, aangevuld met de gesprekken met bewoners. We gaan ook in op slachtofferschap, leefbaarheid in de buurt en ervaren buurtproblemen.

3.1 Deelconclusies²¹

1. Het onveiligheidsgevoel is stabiel: in 2005 voelde 22,1 procent zich wel eens onveilig op straat in de eigen buurt en in 2010 komt deze score uit op 22,6 procent. Vergeleken met de percentages van de Politieregio Utrecht (18,3 procent in 2009) en Nederland (17,0 procent in 2009) is het onveiligheidsgevoel in Veenendaal dus hoger. De score in Veenendaal is vergelijkbaar met die in Amersfoort (23,0 procent in 2009). Hangjongeren en locaties rondom uitgaansgelegenheden zijn belangrijke bronnen van de onveiligheidsgevoelens in Veenendaal.
2. Op gemeentelijk niveau rapporteren inwoners in 2010 vaker slachtofferschap van geweld dan in 2005: we constateren een stijging van 4,8 procent naar 8,7 procent. Bewoners rapporteren ook vaker slachtofferschap van beschadiging/vernieling: van 11,3 procent in 2005 naar 15,9 procent. De gemelde autocriminaliteit neemt af: van 25,1 procent (2005) naar 21,7 procent (2010).
3. In 2010 blijft driekwart van de bewoners graag in de eigen woonbuurt wonen en 63,2 procent vindt dat zij het goed getroffen hebben met hun buurt. Inwoners van Veenendaal beoordelen de leefbaarheid in de eigen buurt in 2010 evenals in 2005 met een 7,3 (op een schaal van 10). Net als in 2005 scoort West ook nu het hoogste rapportcijfer voor wat leefbaarheid betreft. De inwoners van het Centrum zijn (nog steeds) het minst tevreden over de leefbaarheid: zij geven een 6,9 als rapportcijfer, waar dat in 2005 een 7,0 was. De rapportcijfers van 't Franse Gat, Engelenburg en 't Hoorntje (zogenoemde speerpuntbuurten), zijn (licht) gestegen, waar die van Molenbrug, Dragonder-Zuid en Schrijverswijk (licht) zijn gedaald. Het valt op dat de zes speerpuntbuurten evenals in 2005 met hun rapportcijfer (net) onder het gemeentelijk gemiddelde scoren.

3.2 Onveiligheidsgevoelens: gemeente, wijken en buurten

Eén van de hoofdpunten in de Veiligheidsmonitor Veenendaal betreft onveiligheidsgevoelens. Daartoe zijn vragen gesteld over de gehele gemeente, de eigen wijk (Centrum, Noord, Zuid en West) en de eigen buurt. Het vóórkomen van onveiligheidsgevoelens (in specifieke situaties), vermijdingsgedrag door inwoners en trends zullen worden gepresenteerd. Deze subjectieve veiligheid geeft een beperkt, maar belangrijk, beeld van de Veenendaalse veiligheidssituatie. De resultaten van de monitor worden op punten aangevuld met bevindingen uit interviews met inwoners van Veenendaal. In paragraaf 3.3 komt de objectieve veiligheid, afgemeten aan feitelijk slachtofferschap, aan de orde teneinde een optimaal beeld te geven van de veiligheidssituatie op basis van de

²¹ In verband met de leesbaarheid wordt in dit hoofdstuk slechts een selectie van cijfers in tabellen gepresenteerd. Voor alle resultaten van de Veiligheidsmonitor 2010, zij verwezen naar het Tabellenboek 2010, dat apart bij deze rapportage is bijgevoegd. Bovendien wordt in dit hoofdstuk alleen nader ingegaan op verschillen voor zover statistisch significant. Wij hanteren daarbij een betrouwbaarheidsmarge van 95 procent. Toetsing geschiedde op basis van de Z-score voor proporties (Loether and MacTavish, 1980).

Gemeente Veenendaal

- Inwoners van Veenendaal zijn vrij kritisch omtrent de veiligheid van de gemeente als stad sinds 2005: 52,3 procent ziet geen verandering en 42,6 procent voelt zich (veel) minder veilig. De scores van de vier wijken zijn op dit punt vergelijkbaar.

Tijdens interviews met bewoners gaf de meerderheid van hen te kennen een stijging van onveiligheidsgevoelens te signaleren in de afgelopen jaren. In de winterperiode zeggen bewoners verder meer onveiligheidsgevoelens te ervaren dan in de rest van het jaar. Slechte verlichting van paden bijvoorbeeld, is hierbij van invloed. Cameratoezicht is daarentegen van positieve invloed op het gevoel van veiligheid, volgens bewoners.²²

Naar mening van de bewoners zouden wijkagenten meer aanspreekbaar en zichtbaar moeten zijn in de wijk. De meeste wijkagenten -uitzonderingen daargelaten- worden niet door bewoners gekend.

Wijken en buurten

- Een ruime meerderheid (70,3 procent) van de inwoners van Veenendaal voelt zich ten opzichte van 2005 niet veiliger of onveiliger in de eigen wijk. Precies 23,0 procent voelt zich (veel) minder onveilig vandaag de dag. De wijk Centrum en alle speerpuntbuurten²³ -met uitzondering van 't Hoorntje en 't Franse Gat- zijn negatiever gestemd.

Van de Veenendaalse bevolking ervaart 22,6 procent wel eens onveiligheidsgevoelens op straat in de eigen buurt. In vergelijking met 2005 is het percentage inwoners dat zegt zich wel eens onveilig te voelen in de eigen buurt vrij constant gebleven, van 22,1 procent naar 22,6 procent. Veenendaal scoort in 2010 op dit punt vergelijkbaar met Amersfoort in 2009. Echter, landelijk voelde 17,0 procent van de bevolking zich wel eens onveilig in de eigen buurt in 2009, in de Politieregio Utrecht was dit 18,3 procent. Zo bezien scoort Veenendaal relatief slecht wat betreft het onveiligheidsgevoel.

²²Het gaat hier om een inschatting van respondenten. Zie over cameratoezicht in Veenendaal: Egmond, P. van, Hulshof, P. & Roorda, W. (2010). *Cameratoezicht in Veenendaal: de bevindingen na 1 jaar*. Amsterdam: DSP-groep.

²³Speerpuntbuurten zijn: Schrijverswijk, Dragonder-Zuid, Molenbrug, 't Hoorntje, Engelenburg en 't Franse Gat.

Tabel 3.1: Onveiligheidsgevoelens op straat in de eigen buurt

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Veenendaal	22,1%	-	-	-	-	22,6%
Landelijk	-	-	-	15,4%	17,0%	-
Politieregio Utrecht	-	-	-	18,6%	18,3%	-
Utrecht	-	31,0%	29,0%	31,8%	33,4%	-
Amersfoort	-	-	26,0%	-	23,0%	-
Ede	20,0%	-	20,0%	-	-	-
Nieuwegein	-	28,0%	-	-	-	-

Noot: '-' betekent dat gegevens ontbreken

De inwoners van de wijk Centrum voelen zich aanzienlijk onveiliger in hun buurt dan inwoners van overige wijken. De onveiligheidsgevoelens onder Centrubewoners in de eigen buurt zijn in 2010 gestegen ten opzichte van 2005: van 36,9 procent in 2005 naar 42,2 procent in 2010.

In de wijken Noord en Zuid liggen de onveiligheidsgevoelens in de eigen buurt rond het Veenendaalse gemiddelde, respectievelijk 26,1 procent en 21,5 procent voelt zich wel eens onveilig op straat in de eigen buurt. Noord kent in tegenstelling tot Zuid een toename van de subjectieve onveiligheid sinds 2005.

In de wijk West zegt 13,0 procent van de inwoners wel eens onveiligheidsgevoelens te ervaren in de eigen buurt. Hiermee steekt deze wijk positief af tegen het Veenendaals gemiddeld percentage. Bovendien kent West een daling van de subjectieve onveiligheid sinds 2005. Dit valt mede op vanwege de jeugdoverlast in Ellekoot.

Onveiligheidsgevoelens in specifieke situaties

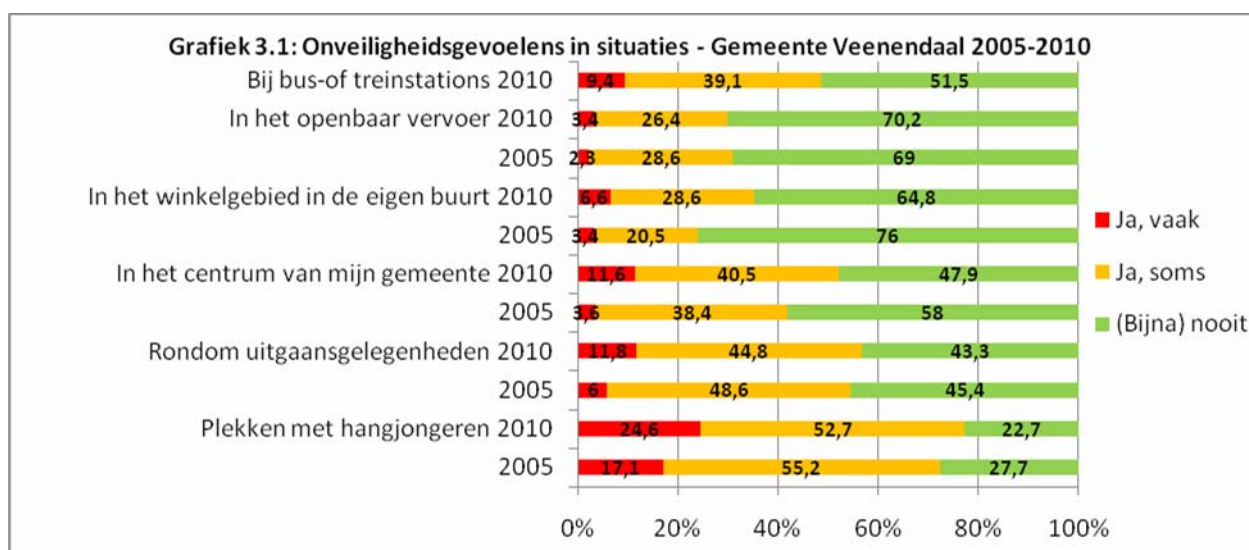
- Plekken waar groepen jongeren rondhangen blijken voor ruim driekwart van de inwoners van Veenendaal een bron van onveiligheidsgevoelens: 24,6 procent voelt zich daar vaak onveilig; 52,7 procent soms. Bewoners wijzen tijdens de gesprekken op de dreiging die zij vanuit groepen hangjongeren ervaren. Zij hebben angst voor deze jongeren.
- Rondom uitgaansgelegenheden en in het centrum van Veenendaal (waar de uitgaansgelegenheden zich veelal bevinden) voelt een meerderheid (respectievelijk 56,6 procent en 52,1 procent) van de inwoners zich regelmatig onveilig. De vier wijken en speerpuntbuurten -met uitzondering van 't Hoorntje, Engelenburg en Dragonder-Zuid - laten geen grote afwijkingen ten opzichte van het gemiddelde zien. Wel kan worden opgemerkt dat Centrubewoners zich in het Centrum van Veenendaal iets onveiliger voelen dan inwoners van overige wijken. Indien gekeken wordt naar de relatie tussen leeftijd en onveiligheidsgevoelens in het Centrum van Veenendaal, lijkt het gevoel van onveiligheid niet zozeer uitgaansgerelateerd te zijn, maar is er sprake van een meer 'algemene hot spot'. De jeugd (15 tot 18 jaar) voelt zich namelijk relatief veilig. De groep 40 tot 55-jarigen ervaart de meeste onveiligheidsgevoelens, welke in verhouding tevens frequenter voorkomen.

Tabel 3.2: Onveilig in het centrum van de eigen gemeente – gemeente Veenendaal

	15-18 jaar	18-30 jaar	30-40 jaar	40-55 jaar	55 jaar en >
Ja, vaak	11,1%	12,3%	9,9%	12,9%	11,1%
Ja, soms	35,4%	39,3%	42,8%	41,8%	39,9%
(Bijna) nooit	53,5%	48,4%	47,2%	45,4%	49,0%
	100%	100%	100%	100%	100%

- Bijna twee derde (64,8 procent) van de inwoners van Veenendaal ervaart (bijna) nooit onveiligheidsgevoelens in het winkelgebied in de eigen buurt. De wijken Centrum en West laten minder rooskleurige cijfers zien: hier voelt respectievelijk 52,5 procent en 58,4 procent van de inwoners zich (bijna) nooit onveilig.
- Een grote meerderheid (70,2 procent) van de inwoners van Veenendaal voelt zich in het openbaar vervoer (bijna) nooit onveilig. De vier wijken laten vergelijkbare cijfers zien. Echter, de speerpuntbuurten scoren relatief laag - met uitzondering van Dragonder-Zuid - ten opzichte van de wijken waarin zij gelegen zijn.
- Inwoners van Veenendaal beoordelen de veiligheid van bus-en treinstations minder positief dan de situatie in het openbaar vervoer. Op de stations voelt een kleine meerderheid (51,5 procent) zich (bijna nooit) onveilig.

De ervaren onveiligheid door inwoners van Veenendaal is in vergelijking met 2005 -met uitzondering in het openbaar vervoer- toegenomen in elk van de beschreven situaties. Dit jaar is voor het eerst gevraagd naar onveiligheid bij bus- en treinstations, waardoor een vergelijking met 2005 op dit punt niet mogelijk is en gegevens met betrekking tot 2005 daartoe in grafiek 3.1 ontbreken.

Veiligheidsgevoelens leiden tot gedragsaanpassingen. Zo mijdt 58,1 procent van de Veenendaalse bevolking wel eens bepaalde plekken in de gemeente en doet 56,0 procent 's

avonds of 's nachts niet open, omdat hij of zij het niet veilig vindt. Ruim twee derde (67,2 procent) van de inwoners staat hun kind(eren) regelmatig niet toe om ergens heen te gaan omwille van onveiligheid. Vooral in de wijk Centrum en speerpuntbuurten Schrijverswijk, Molenbrug en Engelenburg wordt relatief veel en frequenter vermijdingsgedrag gemeld. In vergelijking met 2005 zeggen anno 2010 meer inwoners van Veenendaal vermijdingsgedrag te vertonen in de bevroegde situaties. Dit gedrag vindt bovendien in een hogere frequentie plaats.

3.3 Slachtofferschap

Aan de hand van feitelijk slachtofferschap wordt in het navolgende de objectieve veiligheid in Veenendaal belicht. Onder inwoners van de gemeente zijn daartoe voor twaalf strafbare feiten gegevens verzameld omtrent slachtofferschap. Deze feiten kunnen worden ondergebracht in zes categorieën. Te weten: woninginbraak, autodelicten, fietsendiefstal, geweldsdelicten, zakkenrollerij en overige delicten. Verder geeft deze paragraaf op basis van de Veiligheidsmonitor inzicht in meldingsbereidheid van de Veenendaalse bevolking bij de politie.

Woninginbraak

- In totaal werd 5 procent van de inwoners van Veenendaal slachtoffer van (poging tot) woninginbraak. In 2005 lag dit percentage ongeveer op hetzelfde niveau, namelijk 4,5 procent.
- In de speerpuntbuurten ligt het percentage slachtoffers van (poging tot) woninginbraak hoger dan het gemeentelijk gemiddelde –met uitzondering van 't Franse Gat. Vooral Dragonder-Zuid scoort met een slachtofferpercentage van 10,0 procent in verhouding erg hoog.
- Centruminwoners rapporteren een toename van het aantal (pogingen tot) woninginbraak. Opvallend is dat het slachtofferpercentage in Schrijverswijk sinds 2005 is afgenomen.

Autocriminaliteit

- In totaal werd 21,7 procent van de respondenten slachtoffer van één of meerdere van de bevroegde autodelicten. Ten opzichte van 2005 is de autocriminaliteit gedaald²⁴.
- Inwoners van wijk Noord melden relatief veel slachtofferschap van autocriminaliteit: 25,4 procent rapporteert slachtofferschap. Vooral in Molenbrug en 't Hoorntje vallen de slachtofferpercentages hoog uit. Zuid en West scoren onder het gemeentelijk gemiddelde.
- De wijk Centrum valt op door de in verhouding hoge slachtoffercijfers van autodiefstal.

Fietsendiefstal

- Precies 13,8 procent van de inwoners van Veenendaal rapporteert slachtofferschap van fietsendiefstal. In de wijk Centrum ligt het percentage slachtoffers aanzienlijk hoger.
- Ten opzichte van 2005 is fietsendiefstal in Veenendaal niet (significant) toegenomen. Wel is in het Centrum een wezenlijke stijging (van 10,4 procent in 2005 naar 17,5 procent in

²⁴ Hierbij dient opgemerkt te worden dat in 2010 alle respondenten op dit onderwerp zijn gepeild, in tegenstelling tot de meting in 2005 waar de respondenten op dit punt enkel uit autobezitters bestonden.

2010)²⁵. Echter, in speerpuntbuurten 't Hoorntje, Engelenburg en 't Franse Gat is sprake van een kleine (niet-significante) afname.

Geweld

- In totaal werd 8,7 procent van de inwoners van Veenendaal slachtoffer van één of meerdere van de bevroegde geweldsdelicten. Deze score kwam in 2005 uit op 4,8 procent. Deze stijging stemt overeen met de landelijke trend.
- De inwoners van de wijk Centrum rapporteren relatief hoge cijfers van slachtofferschap: 13,2% werd slachtoffer van één of meerdere geweldsdelicten. In de speerpuntbuurten vallen Schrijverswijk en Molenbrug (negatief) op.

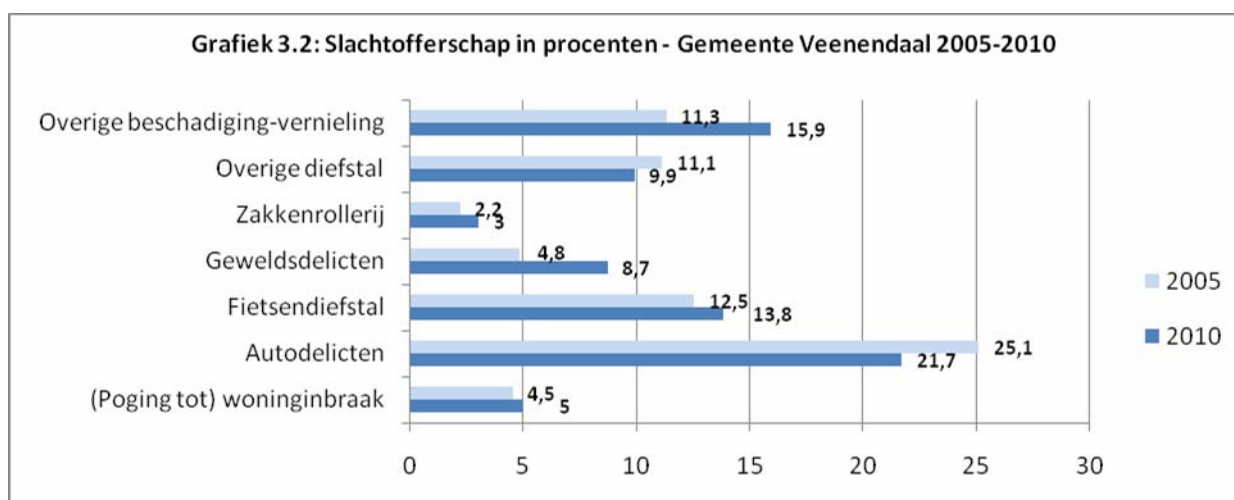
Zakkenrollerij

- Precies 3,0 procent van de inwoners van Veenendaal geeft aan slachtoffer te zijn geworden van zakkenrollerij. De vier wijken laten onderling geen grote verschillen zien. Wel is opvallend dat de wijk Centrum lager scoort dan overige wijken. Speerpuntbuurt 't Hoorntje vormt verder een negatieve uitschieter: 4,7 procent van de inwoners meldt slachtofferschap van zakkenrollerij.
- Sinds 2005 is het slachtofferpercentage van zakkenrollerij in Veenendaal licht gestegen van 2,2 procent naar 3,0 procent. Alleen Centrum laat een daling zien.

Overige delicten

- In 2010 werd 9,9 procent van de inwoners van Veenendaal slachtoffer van overige diefstal. Tussen de vier wijken zijn hier geen grote verschillen in te ontwaren. De speerpuntbuurten scoren allen hoger dan het gemeentelijk gemiddelde én hoger dan het gemiddelde van de wijk waarin zij gelegen zijn.
- Sinds 2005 is de situatie in de wijken Noord en West verbeterd. Onder inwoners van Centrum en Zuid -dit geldt niet voor 't Franse Gat- is echter sprake van een toename van het slachtofferpercentage van overige diefstal.
- 15,9 procent van de inwoners van Veenendaal viel ten prooi aan overige beschadiging/vernieling in 2010. De wijken West (19,1 procent) en Noord (17,3 procent) laten op dit punt relatief negatieve cijfers zien.
- In alle wijken en speerpuntbuurten -met uitzondering van Engelenburg-zijn de slachtofferpercentages gestegen. De inwoners van Dragonder-Zuid en Schrijverswijk rapporteren in vergelijking met 2005 aanzienlijk meer slachtofferschap van overige beschadiging/vernieling.

²⁵ Zie vorige noot, in 2005 bestonden respondenten alleen uit fietsenbezitters.

Meldingsbereidheid

In 2010 zijn bovendien vragen gesteld omtrent de meldingsbereidheid van de Veenendaalse bevolking bij de politie. Daar dit in 2005 niet is gedaan, is een vergelijking in tijd niet mogelijk.

- Ruim een kwart (26,8 procent) van de inwoners van Veenendaal heeft het strafbaar feit waarvan men het laatst slachtoffer is geworden in Veenendaal, gemeld bij de politie. Het percentage inwoners dat dit heeft nagelaten, ligt op 27,7 procent. De vier wijken laten op deze punten vergelijkbare cijfers zien. Het meldingspercentage ligt in Veenendaal in 2010 zowel onder het landelijk niveau van 2009 als onder het niveau in de Politieregio Utrecht uit dat jaar.
- De belangrijkste reden om het feit niet te melden is voor 40,7 procent van de inwoners van Veenendaal, 'het helpt toch niks'. In gesprekken met bewoners komt naar voren dat vooral lange doorlooptijden en een gebrek aan terugkoppeling dit beeld in de hand werkt.
- De belangrijkste reden om het strafbaar feit te melden bij de politie vormt voor 22,9 procent van de inwoners van Veenendaal 'ik vond dat de politie dit moest weten, het moet ophouden'. Ruim een vijfde (20,4 procent) van de inwoners van Veenendaal benoemt als reden dat de dader gepakt moest worden. De vier wijken en de speerpuntbuurten -behalve 't Hoorntje en Schrijverswijk- laten op dit punt een vergelijkbare score zien. Verder meldt de Veenendaalse bevolking om verzekeringsredenen (15,2 procent). In de speerpuntbuurten -met uitzondering van Schrijverswijk- ligt dit percentage lager.
- De presentatie van cijfers omtrent *aangifte*bereidheid op basis van onze Veiligheidsmonitor 2010 is niet betrouwbaar of valide.²⁶ We hebben de vraagstelling uit 2005 overgenomen, maar deze vraagstelling bleek onduidelijk voor de respondenten.²⁷ In tabel 3.3 zijn wel landelijke aangiftecijfers opgenomen, alsmede cijfers van de Politieregio Utrecht.

²⁶ In onze Veiligheidsmonitor Veenendaal 2010 is onderscheid gemaakt tussen meldings- en aangiftebereidheid.

²⁷ Om de aangiftebereidheid te onderzoeken werd de exacte vraagstelling overgenomen uit de Veiligheidsmonitor Rijk (zie volgende noot). De beantwoording van de vraag door de respondenten was echter dermate inconsistent dat een analyse en trekken van conclusies niet verantwoord bleek. Vermoedelijk werd de vraag door de respondenten op meerdere manieren geïnterpreteerd, waarmee sprake is van een gebrekkige validiteit.

Tabel 3.3: Meldings- en aangiftebereidheid

		VMR ²⁸					IVM	
		2005	2006	2007	2008	2009	2008	2009
Meldings- bereidheid	Landelijk	36,8%	36,4%	35,0%	36,5%	33,7%	35,0%	35,1%
	Politieregio Utrecht	35,6%	33,4%	30,8%	-	-	32,5%	36,8%
Aangifte- bereidheid	Landelijk	24,7%	25,7%	24,5%	22,8%	22,4%	26,3%	26,7%
	Politieregio Utrecht	25,4%	25,4%	21,0%	-	-	32,5%	36,8%

Noot: '-' betekent dat gegevens ontbreken.

3.4 Leefbaarheid in de buurt

Deze paragraaf presenteert de mening van de Veenendaalse bevolking over de leefbaarheid van de eigen woonbuurt. Hiertoe zijn aan respondenten diverse stellingen voorgelegd ten aanzien van leefbaarheid en sociale kwaliteit (als onderdeel van leefbaarheid). Bovendien wordt de huidige situatie van leefbaarheid in de buurt vergeleken met 2005.

- Inwoners van Veenendaal zijn vrij positief over de leefbaarheid in de eigen buurt, gemiddeld beoordelen zij in 2010 de situatie met een 7,3, evenals in 2005. Een grote meerderheid (75,1 procent) blijft graag in de eigen woonbuurt wonen en 63,2 procent vindt dat zij het goed getroffen hebben met hun buurt. Slechts 5,1 procent is van mening dat het vervelend is om in hun buurt te wonen en 10,2 procent gaat verhuizen indien dit enigszins mogelijk is.
- Men is kritischer met betrekking tot de sociale kwaliteit. Wel geeft 71,5 procent van de inwoners van Veenendaal aan, dat mensen op een prettige manier met elkaar omgaan in de woonbuurt. Echter, over het kennen en gekend worden en de saamhorigheid in de eigen buurt heerst meer verdeeldheid. Volgens bewoners wordt er tussen verschillende culturen niet fatsoenlijk gepraat.
- In vergelijking met de situatie in 2005 scoort de wijk West nog altijd het hoogste rapportcijfer voor wat leefbaarheid betreft (zie onderstaande tabellen en bijgeleverde Tabellenboek). De inwoners van het Centrum zijn (nog steeds) het minst tevreden over de leefbaarheid: zij geven een 6,9 als rapportcijfer, waar dat in 2005 een 7,0 was. Drie

²⁸ In het kader van het project 'Stroomlijning Veiligheidsmonitors' is één landelijke veiligheidsenquête, de Veiligheidsmonitor Rijk, ontwikkeld. De Veiligheidsmonitor moet inzicht bieden in ervaringen van burgers met veel voorkomende criminaliteit, onveiligheidsgevoelens, preventiegedrag en het oordeel van de bevolking over het optreden van de politie. De monitor richt zich met name op de vijf thema's buurtproblemen, onveiligheidsgevoelens, slachtofferschap/ondervonden delicten, politiecontacten en preventie. Daarnaast bestaat de landelijke Integrale Veiligheidsmonitor. Vanwege een deels verschillende vraagstelling zijn de uitkomsten van de beide monitoren niet zondermeer vergelijkbaar.

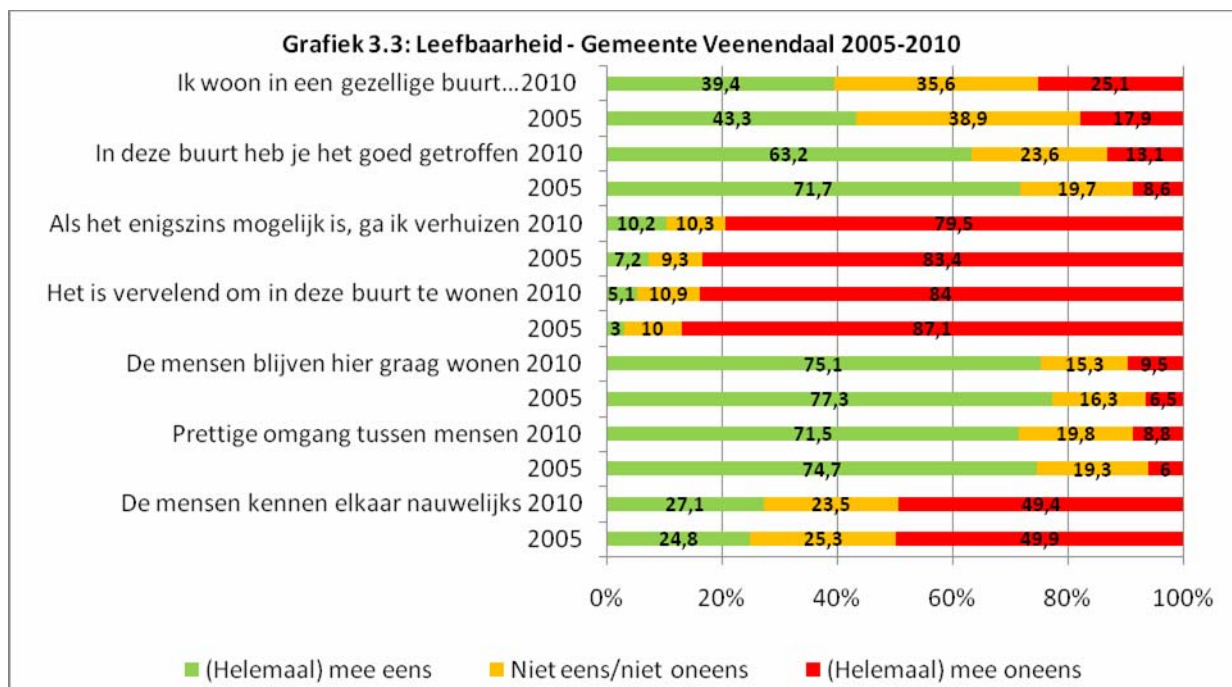
van de zes speerpuntbuurten ('t Franse Gat, Engelenburg en 't Hoorntje) scoren nu (enigszins) gunstiger met hun rapportcijfer leefbaarheid vergeleken met 2005. Het valt op dat de zes speerpuntbuurten evenals in 2005 voor wat betreft het rapportcijfer voor leefbaarheid (net) onder het gemeentelijk gemiddelde (7,3) scoren.

Tabel 3.4: rapportcijfer leefbaarheid wijken (2005 en 2010)

Veenendaal		Centrum		Noord		Zuid		West	
2005	2010	2005	2010	2005	2010	2005	2010	2005	2010
7,3	7,3	7,0	6,9	7,2	7,1	7,3	7,3	7,5	7,7

Tabel 3.5: rapportcijfer leefbaarheid speerpuntbuurten (2005 en 2010)

Schrijverswijk		Dragonder-Zuid		Molenbrug		't Hoorntje		Engelenbrug		't Franse Gat	
2005	2010	2005	2010	2005	2010	2005	2010	2005	2010	2005	2010
6,1	5,8	6,6	5,8	6,8	6,7	6,9	7,0	6,9	7,2	6,7	7,0

- Al met al vindt een overgrote meerderheid (92,6 procent) van de inwoners van Veenendaal de eigen woonbuurt (zeer) prettig. In het Centrum is men meer kritisch: 16,1 procent is van mening dat de buurt (zeer) onprettig is. Vooral in Schrijverswijk is men relatief ontevreden. Overige speerpuntbuurten scoren onder het Veenendaals

gemiddelde, maar worden tevens gekenmerkt door overgrote tevredenheid onder hun inwoners.

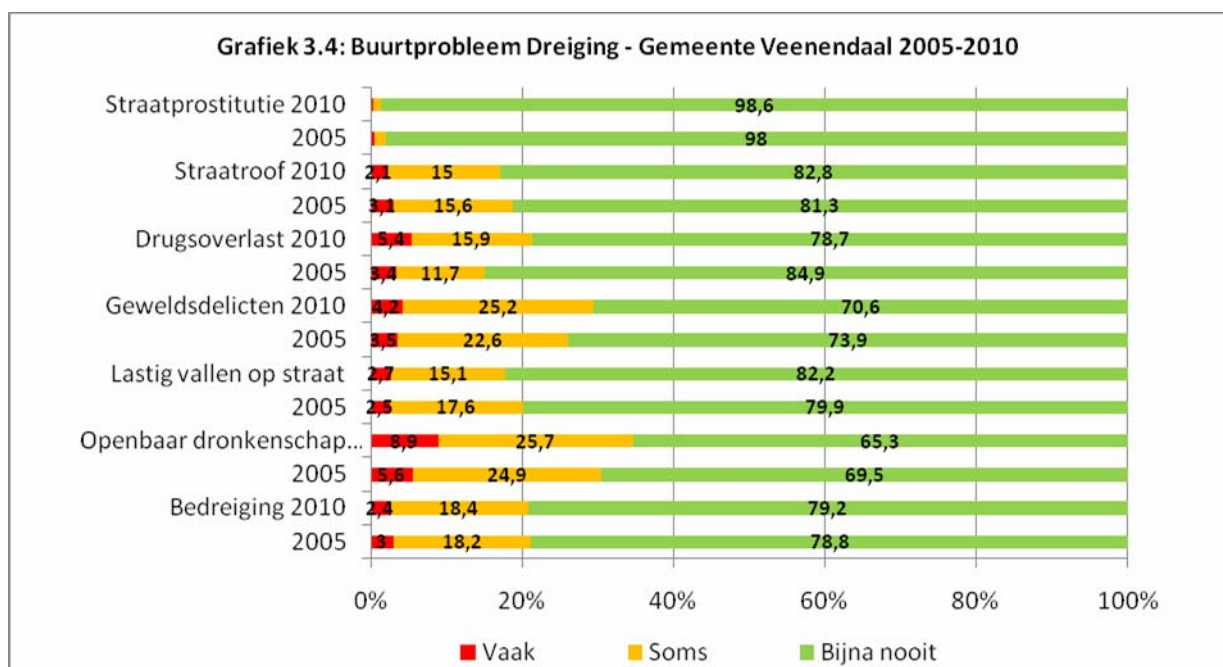
- Sinds 2005 is de situatie niet veel veranderd. Alle vier de wijken -met uitzondering van West- worden door de inwoners in 2010 iets minder positief beoordeeld. In de wijk Centrum is het verschil groter: ervoer 90,6 procent van de inwoners de buurt in 2005 als (zeer) prettig, in 2010 is dat nog 84,0 procent.

3.5 Buurtproblemen

Deze paragraaf geeft de indruk van inwoners van Veenendaal weer omtrent het vóórkomen van voorvallen en misdrijven, ofwel buurtproblemen. Het gaat hier dus niet om geregistreerde buurtproblemen. De buurtproblemen zijn onder te verdelen in vijf clusters. Te weten: dreiging, overlast, vermogensdelicten, verkeersoverlast en verloedering, welke in het navolgende zullen worden besproken.

Dreiging

- Inwoners van Veenendaal hebben de indruk dat dreigende situaties over het algemeen niet erg veel voorkomen in de eigen buurt. De score is vergelijkbaar met 2005, alhoewel drugsoverlast, openbare dronkenschap en geweldsdelicten (licht) zijn toegenomen.
- Dreiging lijkt vooral een buurtprobleem in de wijk Centrum te zijn. In vergelijking met 2005 zijn hier vooral drugsoverlast en geweldsdelicten gestegen. De situatie in Noord en Zuid komt grotendeels overeen met het gemeentelijk gemiddelde. In West signaleren inwoners de minste dreiging. Deze wijklaat een afname van alle buurtproblemen zien - met uitzondering van drugsoverlast- in vergelijking met 2005.

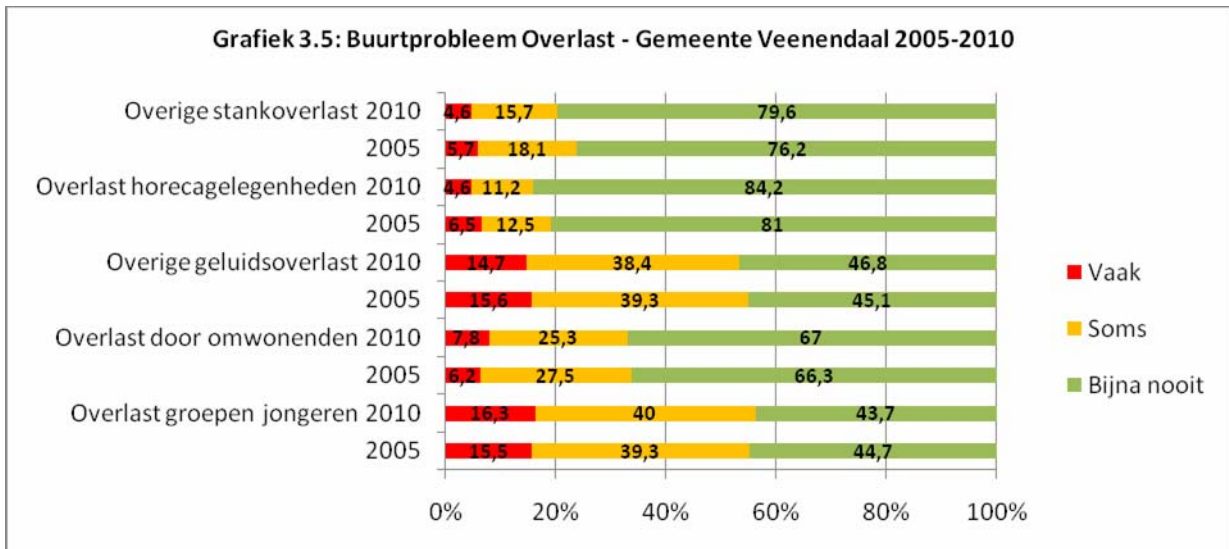

Overlast

- Overlastgevende situaties bestaan volgens inwoners van Veenendaal vooral uit overlast door groepen jongeren en geluidsoverlast (m.u.v. geluidsoverlast door verkeer). In

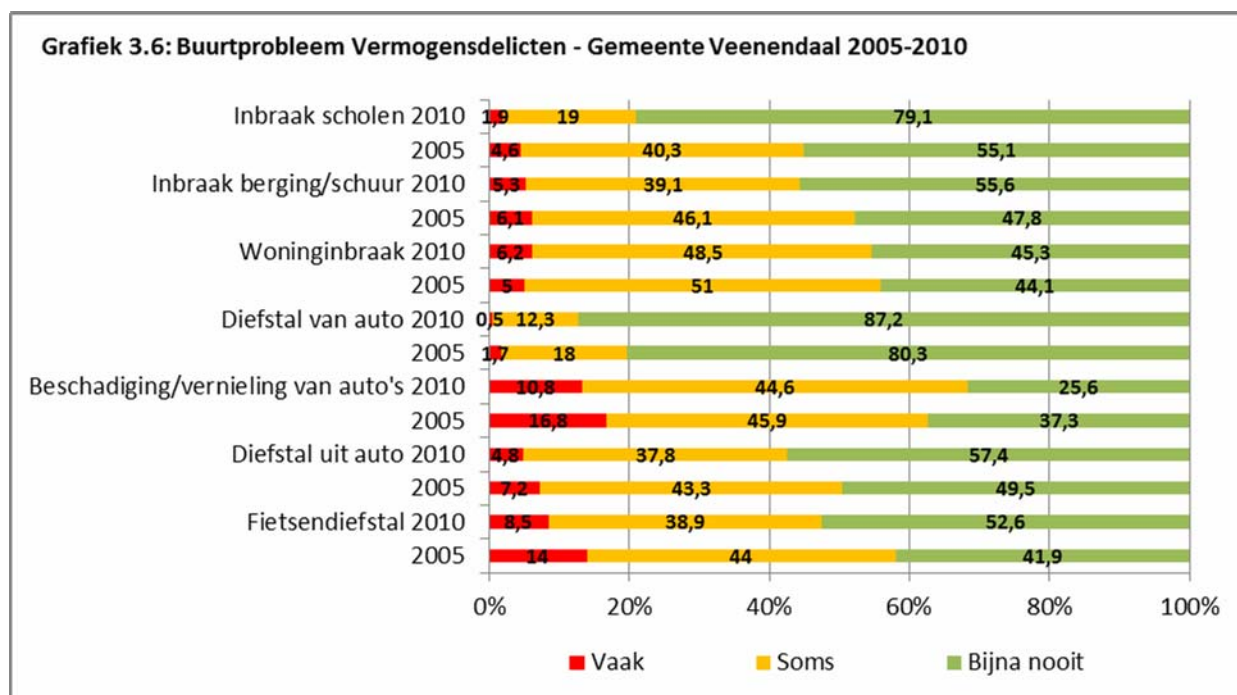
vergelijking met 2005 is er geen (significante) verandering. Overlast door groepen jongeren laat geen daling zien.

- In het Centrum komt relatief veel overlast voor. Alhoewel de situatie hier sinds 2005 is verbeterd, is de overlast door groepen jongeren gestegen. Zowel in Noord als Zuid is de omvang van het buurtprobleem overlast vergelijkbaar met het gemeentelijk gemiddelde, waarbij de situatie in Zuid iets positiever kleurt. De wijk West scoort op alle gepeilde overlastgevendende situaties beter dan het Veenendaals gemiddelde.

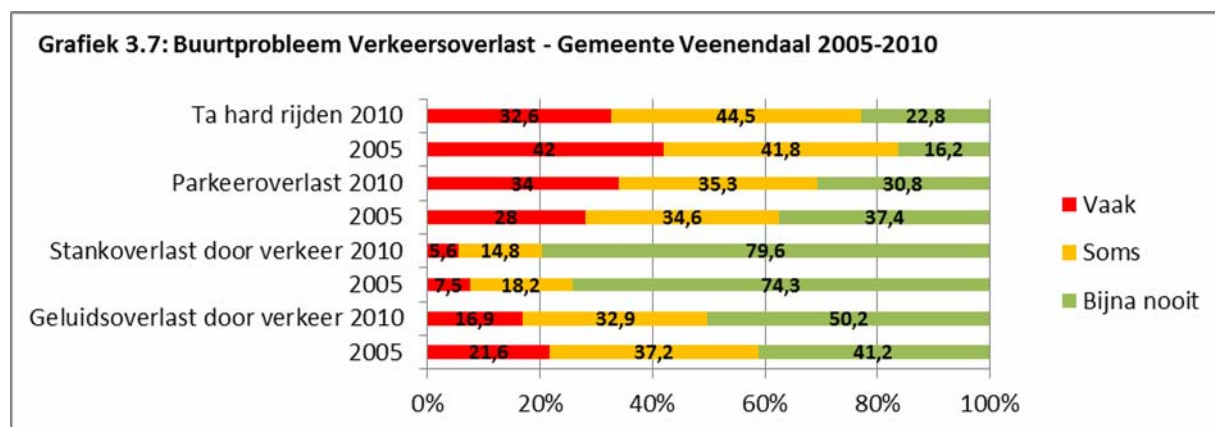
Vermogensdelicten

- Het algemene, Veenendaals beeld laat zien dat delicten vooral bestaan uit beschadiging/vernieling van auto's en woninginbraak. Ten opzichte van 2005 is er een daling waarneembaar in het vóórkomen van vermogensdelicten.
- De wijken Centrum en Noord scoren negatief ten opzichte van het gemeentelijk gemiddelde, waarbij vooral in Centrum relatief veel vermogensdelicten worden waargenomen. De score van Zuid is wat betreft fiets- en autodelicten nagenoeg gelijk aan het gemeentelijk gemiddelde. Daarentegen schatten de inwoners van Zuid het vóórkomen van inbraken hoger in dan de Veenendaalse bevolking als geheel. In West is men het meest positief gestemd: men neemt relatief weinig vermogensdelicten waar in de eigen buurt.

Verkeersoverlast

- Overlast door verkeer is volgens bewoners in Veenendaal -met uitzondering van parkeeroverlast- in vergelijking met 2005 gedaald. Te hard rijden vormt de grootste overlastfactor.
- Door inwoners van Centrum wordt (net als in 2005) relatief veel overlast door verkeer - met name te hard rijden en parkeeroverlast - geconstateerd. Gelijk aan de situatie in 2005, hebben inwoners van Noord iets meer overlast van verkeer dan het gemeentelijk gemiddelde. In Zuid is de verkeersoverlast nagenoeg gelijk aan het Veenendaals gemiddelde en West scoort wederom relatief gunstig met betrekking tot buurtproblemen.

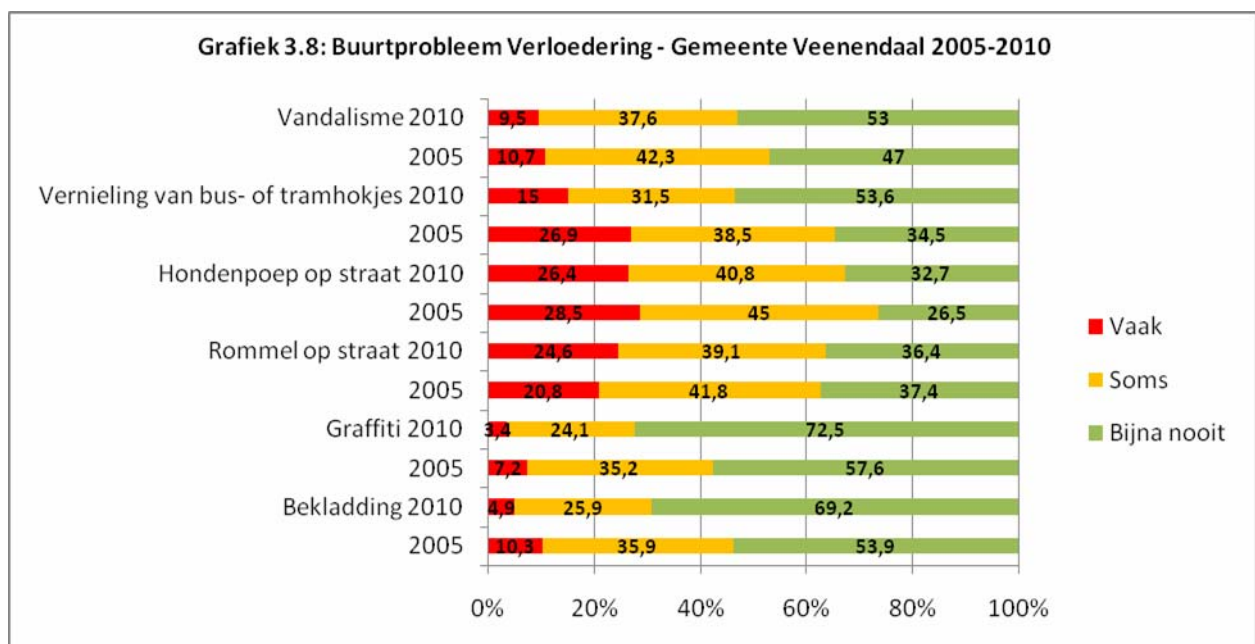

Verloedering

Ten opzichte van 2005 is verloedering -met uitzondering van rommel op straat- in

Veenendaal afgenomen²⁹. Tijdens de bewonersgesprekken maakten bewoners echter melding van toename van verloedering na de uitbesteding van de afvalinzameling door de gemeente aan Afvalcombinatie De Vallei: er is sprake van afvalophoping en rommel op straat.

- Centruminwoners signaleren relatief veel verloedering in hun wijk. Ook hier is echter sprake van een verbetering in vergelijking met 2005 –dit geldt niet voor rommel op straat. Tijdens gesprekken met inwoners van Veenendaal meldden deze dat vandalisme vooral uitgaansgerelateerd is. Noord en Zuid scoren vergelijkbaar met het algemeen beeld in Veenendaal, waarbij de situatie in Zuid iets beter te noemen is. Inwoners van West hebben minder dan gemiddeld last -op vernieling van bus-en tramhokjes na- van verloedering in de eigen buurt.

²⁹Vermoedelijk is een deel van de afname van vernieling van straatmeubilair toe te schrijven aan het feit dat in 2005 naast bus- en tramhokjes, tevens vernieling van telefooncellen is meegerekend.

Deel 2: het beleid als bedacht en beleid als uitgevoerd

4. Het veiligheidsbeleid: breed en wijkgericht

In dit hoofdstuk gaan we in op de deelvraag wat het veiligheidsbeleid van de gemeente Veenendaal inhoudt.

4.1 Deelconclusies

1. De gemeente Veenendaal ging de afgelopen jaren uit van een brede opvatting van veiligheid. Dat resulteerde in een ruim opgezet veiligheidsbeleid, dat vooral breed was ten aanzien van de in te zetten middelen (projecten en maatregelen). De breedte zat hem feitelijk al in de naamgeving van het beleid: Jeugd, Integrale Veiligheid en Leefbaarheid (JIVL). De breedte van het beleid werd ook verklaard door het onvoldoende stellen van prioriteiten door het gemeentebestuur. Het veiligheidsbeleid was voor de gemeente een soort zoektocht naar wat werkt.
2. Wat meespeelde bij de omvang van het beleid was dat bestuurders gevoelig waren voor landelijke trends in de aanpak van onveiligheid. Zij werden soms door politiek-bestuurlijke druk (voornamelijk na incidenten) gedwongen aan trends mee te doen. Denk aan bewonersparticipatie, cameratoezicht en straatcoaches. De trendgevoeligheid werkte het verder uitdijen van het beleid aan de middelenkant (beleidsaccumulatie) in de hand: het beleid werd er breder en omvattender door.
3. De grote hoeveelheid in te zetten maatregelen maakte dat het voor externe partijen en burgers onduidelijk was waar de gemeente heen wilde. De partners meenden dat een visie ontbeerde, laat staan dat sprake was van een door partijen gedeelde visie. Desondanks is bij het beleid van de afgelopen jaren, op basis van het onderzoeksmateriaal, een achterliggende visie te reconstrueren. Die is samen te vatten als:
 - a. veiligheid is veel meer dan alleen politiezorg;
 - b. het beleid is effectiever naarmate het wijkgericht is en kan rekenen op lokaal-maatschappelijk draagvlak van buurtbewoners en het beleid wordt uitgewerkt in concrete en meetbare activiteiten;
 - c. het beleid moet vertrekken vanuit een lokale probleemanalyse waarin zowel aandacht is voor de objectieve (geregistreerde) als subjectieve (gevoelsmatige) onveiligheid;
 - d. de aanpak dient een mix te zijn van repressie en preventie, waarbij steeds stap-voor-stap wordt geleerd wat werkt bij de aanpak en wat niet;
 - e. ook de gedachte 'meten is weten' maakte vanaf het begin deel uit van het veiligheidsbeleid.
4. Er zijn twee opvallende verschillen tussen het Programma veiligheid en het JIVL: in het nieuwe Programma Veiligheid wordt wel een expliciete visie geformuleerd. Een ander verschil met het JIVL is dat in het nieuwe beleid de oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse jeugd in de jeugdcriminaliteit en –overlast veel nadrukkelijker aandacht krijgt.

5. Het Programma Veiligheid is deels een voortzetting van het 'oude' JIVL. De overeenkomst met het oude beleid is de sterke nadruk op meetbaarheid in de zin van kwantificeerbaarheid van resultaten en effecten.

4.2 Historie Veenendaalse beleid in vogelvlucht

- De aanloop: wijkgerichte ambities vanaf het eerste uur
- De raadsperiode 2006-2010: JIVL, camera's en Marokkaanse jeugd
- Aanvang huidige raadsperiode: maatschappelijke druk

De aanloop: wijkgerichte ambities vanaf het eerste uur

In 2002 waren de ChristenUnie, VVD en het CDA de grootste partijen in Veenendaal. Zij vormden samen een college, waarin veiligheid een essentieel aandachtspunt was. Dat aandachtspunt was eerst en vooral ingegeven door de landelijke verkiezingen van dat jaar. Daarbij was veiligheid (naast integratie) nagenoeg het voornaamste politieke item³⁰. Voor die tijd was in gemeenteland her en der al sprake van zogeheten pilots in – wat we nu kunnen noemen – een pionierstijd. In Veenendaal werd het veiligheidsbeleid echter al sinds 1995 op een integrale manier vormgegeven. Toen nog onder bestuurlijke leiding van de burgemeester Jaap Spros (CDA). Er werd gezocht naar interne samenwerking van de diverse gemeentelijke onderdelen en externe samenwerking met bijvoorbeeld politie, openbaar ministerie, woningcorporaties, welzijnsorganisaties en ondernemers. Vanaf ongeveer 2004 was het de bedoeling om daar, met het instellen van de bewonersavonden in de wijken, ook de Veenendaalse bewoners als partner bij te betrekken. In 2002 maakten veel Nederlandse gemeenten, kortom, pas echt werk van een integrale aanpak van onveiligheid. Ook in Veenendaal is 2002 de afgelopen jaren het ijkpunt geweest waaraan ontwikkelingen werden afgemeten.

Een jaar na de verkiezingen, in 2003, stelde de gemeenteraad de Notitie Veiligheidsbeleid vast, waarin de basis voor het toenmalige beleid Jeugd, Integrale Veiligheid en Leefbaarheid (JIVL) werd vastgesteld. In de notitie werden zes zogeheten speerpuntbuurten genoemd: de Schrijverswijk, Dragonder-zuid, Molenbrug, 't Hoorntje, de Engelenburg en het 't Franse Gat. Die buurten zouden in het kader van een wijkgerichte aanpak extra aandacht moeten krijgen. Deze aandacht onderstreept de wijkgerichte focus die, in elk geval vanaf de Notitie Veiligheidsbeleid, een ambitie zou blijven van het Veenendaalse beleid. Voor de speerpuntbuurten werden maatregelplannen opgesteld vanuit het Lokaal Sociaal Beleid (LSB). De keuze voor specifiek deze buurten werd toen gerechtvaardigd door politiecijfers en ontwikkelingen in die bewuste wijken die (in potentie) nadelig waren voor de veiligheid.

³⁰ Toch speelden toen ook lokale ontwikkelingen een rol, waaronder de jeugdoverlast. Precies in de verkiezingstijd speelde overlast in het Valleibad in Veenendaal, waarbij (voornamelijk Marokkaanse) jongeren andere bezoekers lastigvielen (Burgemeester Veenendaal praat met lastige jongeren, *ANP*, 26 februari 2002)

Het veiligheidsbeleid werd vanaf 2002 uitgewerkt in jaarlijkse veiligheidsactiviteitenplannen (VAP's). Deze VAP's werden vastgesteld in de lokale driehoek van burgemeester, politie en openbaar ministerie. Ook werd dit plan besproken in de raadscommissie Middelven. De burgemeester benutte de VAP's om voldoende lokaal maatwerk te bepleiten door de regionale politie. Op basis van ander onderzoek weten we dat lokaal maatwerk bij de politiezorg geen vanzelfsprekendheid is, maar iets dat door het lokaal bestuur geregeld moet worden bevochten (o.a. Van der Torre, 2008). De activiteiten in het VAP werden, conform de laatste beleidsmode van die tijd, zoveel mogelijk 'smart' geformuleerd. Dat moest het mogelijk maken om de activiteiten te volgen op resultaat en zondig bij te sturen.

De wijkgerichtheid uitte zich in de geografische focus op speerpuntbuurten, maar ook in de intentie om draagvlak te zoeken bij wijkbewoners. In oktober en november 2004 werden wijkavonden georganiseerd om te horen wat er speelde in de wijken en ook om draagvlak te creëren voor het veiligheidsbeleid. Er deden totaal ruim vijftig bewoners mee (Programma JIVL, 2006). Wat toen volgens de beleidsstukken zeker meespeelde is dat 2004 overal in Nederland een roerig jaar was. Theo van Gogh werd in oktober 2004 vermoord, waardoor men zich nog meer dan voorheen zorgen maakte over de onderlinge relatie van de diverse bevolkingsgroepen, ook in Veenendaal. De term polarisatie kwam in veel gemeenten op de lokale agenda. Dat de raad zich ook tamelijk recent nog in Veenendaal ook zorgen maakt over polarisatie, blijkt uit een raadsmotie in 2008 van de ChristenUnie en de SP. Zij vragen het college aandacht te besteden aan ontmoeting tussen de bevolkingsgroepen in Veenendaal. In 2008 en 2009 werden nog eens wijkavonden georganiseerd waarop (ook) veiligheid een punt was waarover het gemeentebestuur van gedachte wilde wisselen met de bevolking³¹.

Vanaf 2002 werd ook de Veense Jongerenraad actief. Geheel in lijn met de intenties op het gebied van bestuurlijke vernieuwing werd door het gemeentebestuur vanaf het begin contact onderhouden met deze jongerenraad. Volgens een van de woordvoerders van de jongerenraad is het echter pas recent dat zij zich inzet voor (ook) thema's op het gebied van de sociale veiligheid. De straatroven van maart 2010, waarmee Veenendaal de landelijke pers haalde (paragraaf 1.2), zouden een belangrijke drijfveer zijn voor de Jongerenraad om zich ook op veiligheid toe te leggen. De Jeugdraad doet eigen onderzoek en organiseert themabijeenkomsten om het thema, vooral vanuit het perspectief van jongeren, op de politiek-bestuurlijke agenda te krijgen.

De raadsperiode 2006-2010: JIVL, camera's en Marokkaanse jeugd

In 2004 besloten college en raad om het jaar erop een bevolkingsonderzoek te laten verrichten naar de sociale staat, de leefbaarheid en de veiligheid in de gemeente. In 2005 werd door de onderzoeksafdeling van de buurtgemeente Ede een grote enquête gehouden waaraan 2.480 inwoners meededen. De uitkomsten daarvan (zie ook vorig hoofdstuk over de enquête van 2010) werden samen met de beschikbare politiecijfers en de reeds opgedane ervaringen met de veiligheidsbeleid benut bij een doorstart van het JIVL-beleid. Het nieuwe JIVL-beleid ging van start na de raadsverkiezingen in 2006 en zou het uitgangspunt blijven voor de aanpak van onveiligheid en onveiligheidsgevoel in de gemeente Veenendaal in de raadsperiode 2006-2010. Intussen kreeg Veenendaal een nieuwe burgemeester.

³¹ Bestuur Veenendaal trekt de wijken in, *De Gelderlander*, 12 maart 2009.

Burgemeester Elzenga (CDA) werd op 15 september 2004 benoemd. Dat had gevolgen voor het veiligheidsbeleid en dan met name de relatie met de politie. Deze bestuurder stond van meet af aan bij de politie bekend als een 'politiebureau'. In haar ogen was deze bestuurder in staat om zich te verplaatsen in de politiebelaangen en daarmee werd de politie als vanzelf ook gevoelig voor de lokale belangen die door de burgemeester werden aangekaart bij de politie.

Op 28 april 2006 ging het nieuwe college na de raadsverkiezingen van maart van start met naast de burgemeester vier wethouders: Sanders (PvdA), Van Maanen (VVD), Van den Bos (CDA) en Pilon (Lokaal Veenendaal). In het teken van het nieuwe JIVL volgden in 2007 weer bewonersavonden op zoek naar draagvlak voor het beleid. De focus op gebieden bleef. Dat bleek onder meer uit de integrale focus vanaf 2008 op het gebied Schrijverspark, als onderdeel van de JES-aanpak: de aanpak van het Jan Roeckplantsoen, Engelenburg-Noord en Schrijverspark. Een voornaam motief achter die aanpak waren de voor die wijken negatieve uitkomsten in de Veiligheidsmonitor 2005.

In een raadsperiode is bij gemeenten vaak een aantal onderwerpen dat domineert in het politieke debat van dat moment. Eén van de voornaamste discussieonderwerpen in Veenendaal op veiligheidsgebied in de vorige raadsperiode was het cameratoezicht. Verder stond meer dan voorheen de jeugdproblematiek op de politieke agenda en dan speciaal de oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse jeugd in de jeugdoverlast en -criminaliteit.

Opvallend bij de langlopende discussie over cameratoezicht is dat er aanvankelijk een negatief advies lag van de politie. In eerste instantie besloot het gemeentebestuur nog niet over te gaan tot cameratoezicht, omdat er op dat moment (ook volgens het politie-advies) nog geen concrete aanleiding toe was. Er waren nauwelijks incidenten. Zowel ambtenaren als politie meenden dat de bestaande maatregelen van dat moment cameratoezicht overbodig maakten. Wat opvalt, is dat rond die tijd cameratoezicht bijna overal in lokale gemeentebesturen onderwerp van bespreking is. Cameratoezicht is ook in de wereld van praktijkonderzoek op dat moment de laatste mode. In 2008 wordt het onderwerp cameratoezicht opnieuw in onderzoek genomen. Er wordt door het college besloten om (nu na een gewijzigd, positief advies van de politie) een implementatietraject voor te bereiden. Het gemeentebestuur geeft echter aan dat het cameratoezicht vooral preventief zal zijn en dat er geen onderliggende incidenten zijn die maken dat dit soort toezicht in de binnenstad nodig is.

De raadsfractie van GroenLinks plaats in 2008 direct vraagtekens bij het cameratoezicht, omdat zij zich zorgen maakt om de privacy. Zij maakt zich ook zorgen om het cameratoezicht in de buurt 't Franse Gat met een speciale aanpak van Marokkaanse jeugd. Dat brengt ons op het tweede centrale thema van de vorige raadsperiode: de oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse jeugd in jeugdcriminaliteit- en overlast. Het Veenendaalse stadsbestuur maakte zich toen al langer zorgen om jeugdcriminaliteit en meer specifiek de incidenten waarbij Marokkaanse jeugd was betrokken. Op 25 juli 2005 werd in een Collegevergadering besloten om de burgemeester te vragen om in de lokale politiedriehoek mogelijkheden te bespreken om meer inzicht te krijgen in de oorzaken van de stijging van jeugdcriminaliteit. Daarvoor waren er reeds incidenten bij de openbare bibliotheek en het

zwembad met (voornamelijk) Marokkaanse jeugd³². In beide gevallen was sprake van zogeheten annexatie van openbare ruimte: jongeren vielen geregeld bezoekers lastig, die vervolgens geen gebruik meer durfden te maken van de faciliteit³³. Dat er wat aan de hand was met de Marokkaanse jeugd in Veenendaal bewees ook het project Marokkaanse buurtvaders dat in die gemeente van start ging op 20 augustus 2004, in navolging van gemeenten als Amsterdam, Gouda en Utrecht. De genoemde incidenten bij de bibliotheek en het zwembad vormden mede de aanleiding. In de jaren 2008 en 2009 liep bovendien het wijkgerichte project "t Franse Gat". Het project werd opgestart als gevolg van ernstige overlast en incidenten in de wijk door een groep Marokkaans-Nederlandse jongeren (zie volgend hoofdstuk). Het onderzoeksbureau BIG bracht de situatie in de wijk voor de gemeente in kaart. De oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse jeugd in de politiestatistiek maakt dat ook Veenendaal vanaf 2009 deel uitmaakt van een groep van 22 gemeenten die gezamenlijk van elkaar willen leren hoe de Marokkaanse-jeugdproblematiek het best kan worden aangepakt. De aanjager van deze gezamenlijke aanpak was het busincident in Gouda-Oosterwei, in september 2008 waarmee de Marokkaanse jeugdproblematiek weer landelijk op de kaart kwam.

Aanvang huidige raadsperiode: maatschappelijke druk

In maart 2010 waren de laatste raadsverkiezingen. De ChristenUnie werd de grootste partij. De nieuwe wethouders zijn Henk van Soest (Christenunie), Arianne Hollander (VVD), Marco Verloop (SGP) en Hans Bouwmeester (Lokaal Veenendaal). De verkiezingsstrijd ging vooraf aan enkele beeldbepalende straatroven in Veenendaal in maart die de landelijke pers haalden³⁴. Nog voor aanhoudingen werden verricht werd in de publieke opinie reeds de conclusie getrokken dat de daders in Marokkaanse kring moesten worden gezocht. Dat lokte bij de Marokkaanse bevolking de reactie uit dat zij zonder nader onderzoek direct in de beklagdenbank terecht kwam. Bij anderen rechtvaardigde dit de conclusie dat er actie moest worden genomen tegen de Marokkaanse bevolking. Het leverde onder meer op dat de Marokkaanse moskee werd beklad³⁵.

Het veiligheidsbeleid moet in de nieuwe raadsperiode (2010-2014) een nieuwe impuls krijgen, zo vond het nieuwe college van B&W in het coalitieakkoord. De incidenten maakten dat het nieuwe gemeentebestuur in de pers nog eens nadrukkelijk aangaf dat zij zou gaan voor een veilig Veenendaal³⁶. Toezicht en handhaving op straat moesten worden versterkt en overtreders hard aangepakt. De VVD liet in januari, in de verkiezingsstrijd en nog vóór de straatroven al weten een nieuwe wethouder voor veiligheid te willen aanstellen (daarover meer in het volgende hoofdstuk). In het verkiezingsprogramma rept zij daarover nog niet. VVD'er Lichtenberg licht in de pers toe "Veiligheid moet niet alleen een wettelijke taak van de burgemeester zijn, maar ook een politiek onderwerp worden, waarop een wethouder kan

³² Burgemeester Veenendaal praat met lastige jongeren, *ANP*, 26 februari 2002; en Buurtvader en -moeder letten op; Marokkaanse ouders 'surveilleren', *De Gelderlander*, 6 november 2003.

³³ Er werden destijds afspraken gemaakt met bestuur van het zwembad (verantwoordelijkheden). Volgens de teamchef van politie zijn het zwembad en de bibliotheek niet langer veiligheidsitems. Er zijn nagenoeg geen meldingen meer op beide locaties. In de beeldvorming blijven de bibliotheek en het zwembad volgens geïnterviewde bewoners uiterlijke symbolen van de (Marokkaanse) jeugdproblematiek in Veenendaal.

³⁴ Veenendaal verscherpt toezicht op centrum na drie grove berovingen, *Trouw*, 20 maart 2010; Straatrovers laten slachtoffer naakt op rails achter, *De Stentor*, 19 maart 2010; Drie berovingen rond dezelfde tijd, *AD/Utrecht's Nieuwsblad*, 15 maart 2010.

³⁵ Marokkaanse moskee in Veenendaal beklad, *De Gelderlander*, 31 maart 2010.

³⁶ Nieuw college Veenendaal gaat voor veiligheid, *ANP*, 1 april 2010.

worden aangesproken". Sommige respondenten merken in de interviews op dat deze wens ook te maken heeft met het verschil van inzicht tussen de burgemeester en sommige raadsfracties over de aanpak van onveiligheid.

In de lokale verkiezingsprogramma's was veiligheid evenals de vorige verkiezingen een voornaam thema zoals overigens vrijwel overal in Nederland. De discussie over onveiligheid werd echter nog eens kracht bijgezet en urgenter vanwege de gewelddadige gebeurtenissen van dat moment. De gebeurtenissen lieten ook de Jongerenraad niet onberoerd. Op 20 mei 2010 volgde een uitbereid advies van de Jongerenraad: Jongeren Veilig Veenendaal. Zij drong daarin aan op een betere samenwerking tussen de diverse partijen in het veiligheidsbeleid. Dat is precies de bedoeling van het nieuwe Programma Veiligheid dat in 2010 door het college werd voorbereid, onder andere met straatenuêtes en verdiepende sessies met partijen (waaronder bewoners) die betrokken zijn bij het lokale veiligheidsbeleid. Er werd door de verantwoordelijke bestuurders stevige maatschappelijke druk ervaren om onveiligheid in Veenendaal doortastend en krachtig aan te pakken.

De vraag is echter in welke mate het nieuwe beleid (Programma Veiligheid) een cesuur vormt ten opzichte van het vorige JIVL-beleid. Dat is nog moeilijk op alle punten vast te stellen. Het beleid is immers nog vers en (grotendeels) nog niet uitgevoerd. We staken onze historische vogelvlucht en zoomen nader in op de overeenkomsten en verschillen tussen het nieuwe en het oude veiligheidsbeleid. Eerst presenteren we de uitgangspunten van het 'oude' beleid.

4.3 JIVL-beleid: voortzetting wijkgerichte zoektocht

Volgens bestuurskundige literatuur gaat beleid hoe dan ook uit van een (vaak impliciete) theorie: uitgangspunten over doelen en middelen, alsmede de oorzaken en gevolgen van het aan te pakken maatschappelijk probleem (Van Heffen, 1998). Een dergelijke, voldoende uitgewerkte (expliciete) beleidstheorie helpt om het beleid concreet te maken en na te gaan welk beleid en welke maatregelen nodig zijn bij welk probleem. Er gaat aldus een sturende werking uit van een beleidstheorie, ook wel (beleids)visie genoemd.

Geen uitgewerkte visie

Het veiligheidsbeleid van de afgelopen raadsperiode werd verwoord in het Programma Jeugd, Integrale Veiligheid en Leefbaarheid uit 2006. In het Programma werd met vijf thema's gewerkt: wijkveiligheid, veilig uit in Veenendaal (VUIV), geweld, jongerenoverlast en jeugdcriminaliteit, alsmede rampenbestrijding en externe fysieke veiligheid³⁷. Deze ruime indeling is mede tot stand gekomen door toepassing van het (toenmalige) kernbeleid Veiligheid van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG, 2006).

In de gesprekken werd steeds door respondenten, zowel gemeenteambtenaren als externe partijen, benadrukt dat zij een overkoepelende visie misten achter het JIVL. Een van de gesprekspartners sprak van 'winkelen in nota's' en van een 'nietjesbeleid'. Met het ontbreken van een visie was het volgens de externe partners betreft niet duidelijk waar de gemeente heen wilde. Het was onduidelijk wat haar ideeën waren over de (achterliggende) problematiek bij onveiligheid. Het was ook lang niet duidelijk wat de motivatie was van de te ondernemen activiteiten en hoe die zich verhielden tot de doelstellingen, of aan te pakken

³⁷ Hoewel het JIVL zich nadien zou richten op sociale veiligheid en leefbaarheid.

problematiek. Een voorbeeld daarvan was de houding van de gemeente tegenover de overlast en criminaliteit door een deel van de Marokkaans-Nederlandse jeugd. Het duurde volgens de externe partners een lange tijd voor de gemeente erkende dat sprake was van een oververtegenwoordiging van Marokkaanse jeugd in de jeugdcriminaliteit en -overlast. Na de probleemerkenning bleef het voor volgens externe partijen onduidelijk hoe de gemeente precies dat probleem wilde gaan aanpakken. Daarover was geen voldoende uitgewerkte inhoudelijke visie.

In beleidsstukken over het veiligheidsbeleid worden de doelstellingen expliciet benoemd. Het centrale doel van het Veenendaalse veiligheidsbeleid van de afgelopen raadsperiode (2006-2010) was een meetbare verbetering van de objectieve en subjectieve veiligheid vergeleken met het uitgangsjaar 2002. In dat jaar werd, met de invoering van het dualisme en onder invloed van een grotere politiek-maatschappelijke oriëntatie op outputmeting, een nieuw veiligheidsbeleid vastgesteld door de raad die als algemene doelstelling hanteerde: geen enkele wijk wordt onveiliger ten opzichte van 2002. De politiecijfers voor dat jaar werden als nulmeting genomen. Het centrale doel werd de afgelopen jaren steeds uitgewerkt in subdoelen en per jaar te bereiken activiteiten in de VeiligheidsActiviteitenPlannen, de VAP's. Het beleid omvatte een planhiërarchie: er was een centraal beleidskader voor meerdere jaren dat zo veel als mogelijk per (half)jaar werd uitgewerkt in plannen en rapportages (zelfevaluaties). Binnen het JIVL werd gewerkt met acht beleidsdoelstellingen, waarbij beoogde (meetbare) resultaten werden weergegeven:

De oorspronkelijke doelstellingen van het JIVL:

1. 20% minder slachtoffers van geweld, autocriminaliteit en fietsendiefstal;
2. 25% minder verkeersslachtoffers;
3. 10% minder jeugdcriminaliteit;
4. Een veiliger uitgaans- en winkelgebied;
5. Een veiliger woon, werk en leefomgeving;
6. 20% minder overlast van jongeren, horeca en omwonenden;
7. Sociale kwaliteit van 6.3 naar 6.5
8. Evaluatie huurwoning van 6,6 naar 7

De eerste vijf doelstellingen waren volgens de gemeente gericht op veiligheid en de overige drie op leefbaarheid. Aan deze doelstellingen is een veelheid van maatregelen gekoppeld die door diverse interne (gemeentelijke) en externe partijen diende te worden uitgevoerd.

Metten is tellen?

In de gesprekken kwam geregeld ook het streven aan de orde om het beleid meetbaar te maken. Bijna niemand was tegen meetbaarheid, maar er werden wel kanttekeningen geplaatst bij het uitdrukken van doelen in percentages. In de praktijk van alle dag was het resultaat van het veiligheidsbeleid immers niet goed te meten (in de zin van: te tellen) en waren er geregeld discussies over de manier waarop effecten moeten worden waargenomen. Volgens sommige geïnterviewden werd het streven naar meetbaarheid een

doel op zich en leverde een en ander veel rekenwerk en extra bureaucratie op. Immers: om prestaties te meten moeten controle- en verantwoordingsactiviteiten worden uitgevoerd. Die tijd kon volgens hen beter in praktische uitvoering worden gestoken³⁸.

De beleidsvisie van het JIVL gereconstrueerd

Bij de opmerking dat de gemeente een visie ontbeerde past een kanttekening. Wij troffen geen uitgewerkte, expliciete visie aan waarin activiteiten heel expliciet werden gekoppeld aan het aan te pakken probleem. De visie klinkt wel impliciet door in gesprekken met Veenendaalse ambtenaren en in beleidsstukken: integraal, op basis van een probleemanalyse, bewonersparticipatie, wijkgericht, op zoek naar maatschappelijk draagvlak, zoeken naar wat werkt en meetbaarheid. Door de jaren heen lijken dat vaste constanten. Sinds 2004 werden met de eerste bewonersavonden ook (meer) accenten gelegd op de wijkgerichtheid en het belang van participatie in het beleid. En in het Programma JIVL werd 'veiligheid' bovendien nog eens opgevat als een ruim begrip. Op basis van ons materiaal is de Veenendaalse beleidsvisie samen te vatten als:

1. Veiligheid is veel meer dan alleen politiezorg. De politie keert terug naar de kerntaken (JIVL 2006, p. 6) De gemeente dient de regie te nemen in een uitgebreid netwerk van interne en externe partners, waaronder bewoners, die allen kunnen bijdragen aan een veilig(er) Veenendaal. Veiligheid is van iedereen. Dat uitwisselen en het gezamenlijk aanpakken is echter geen natuurlijke reactie. Het gaat niet vanzelf. Daartoe is de regie nodig van de gemeente.
2. Het beleid is effectiever naarmate het wijkgericht is en kan rekenen op lokaal-maatschappelijk draagvlak van buurtbewoners en het beleid wordt uitgewerkt in concrete en meetbare activiteiten. De afgelopen raadsperiode richtte het beleid zich ondermeer op het 't Franse Gat vanwege problemen met Marokkaanse jeugd, op de overlast in en rond winkelcentrum Ellekoot en op het zogeheten JES-gebied (Jan Roeckplantsoen, Engelenburg en Schrijverspark).
3. Het beleid moet vertrekken vanuit een lokale probleemanalyse waarin zowel aandacht is voor de objectieve (geregistreerde) als subjectieve (gevoelsmatige) onveiligheid. Een van de respondenten merkte op dat de gemeente een aardig beeld heeft van de veiligheidsproblematiek. Weliswaar niet altijd op niveau van individuele probleemveroorzakers ('namen en rugnummers'), maar wel op het gebied van ontwikkelingen in de objectieve en subjectieve veiligheid.
4. De aanpak dient een mix te zijn van repressie en preventie, waarbij steeds stap-voor-stap wordt geleerd wat werkt bij de aanpak en wat niet. Thema's volgen zowel het spoor van repressie als van preventie.
5. Ook de gedachte 'meten is weten' maakte vanaf het begin deel uit van het veiligheidsbeleid. Dat blijkt uit het geregeld gebruik van politiecijfers, maar ook uit het met gezette tijden benutten van een zogeheten veiligheidsmonitor. Daarin wordt bewoners gevraagd naar (onder meer) hun slachtofferschap en onveiligheidsgevoelens.

³⁸ In de bestuurskunde is overigens ook al veel langer bekend dat wanneer meetbare prestaties tellen, dat reacties oproept bij de te evalueren partijen (In 't Veld, 1989). Dat is precies de reden waarom bijvoorbeeld de bonnenquota's bij politiekorpsen weer zijn afgeschaft. Het systeem van de quota's werkte, met name bij frontlijnwerkers maar ook bij beleidsambtenaren, een situatie in de hand waarin de situatie rooskleuriger werd voorgesteld en quota's 'op creatieve wijze' werden gehaald.

In het volgende hoofdstuk zullen we aangegeven dat het beleid niet op alle punten werd gerealiseerd zoals beoogd. Nu is dat niets nieuws bij de uitvoering van beleid. Wel was volgens de respondenten sprake van het stokken van het JIVL-veiligheidsbeleid in het tweede deel van de vorige raadsperiode. Volgens de geïnterviewden werd dat achterblijven van het JIVL mede veroorzaakt door het gemeentelijk uitgangspunt dat veiligheid in de meest ruime zin moest worden opgevat. Daarmee was veiligheid de verantwoordelijkheid van bijna iedereen, dus eigenlijk van niemand. En daarmee bleek het JIVL-beleid voor de ambtelijk verantwoordelijke programmamanager maar lastig aan te sturen en te coördineren. In het volgende hoofdstuk komen we hierop terug. Volgens enkele respondenten is het Veenendaalse veiligheidsbeleid zo breed opgepakt, omdat de beleidskaders (toch ook weer het onderdeel visie) naar hun idee onvoldoende waren uitgewerkt en de gemeente (zowel politiek, bestuurlijk als ambtelijk) verzuimde om keuzes te maken en knopen door te hakken.

Wat volgens de gemeentelijke ambtenaren zeker meespeelde is dat het veiligheidsbeleid voor de gemeente een soort zoektocht was naar wat werkt. We merkten dat reeds op in het eerste hoofdstuk. Die zoektocht verklaart ook de opmerking in de beleidsstukken dat het bedoeling is dat het beleid zou worden verfijnd en verbeterd.

4.4 Beleid: oud en nieuw vergeleken

Met de laatste raadsverkiezingen liet de nieuwe coalitie in hun schriftelijk akkoord aantekenen dat het veiligheidsbeleid een nieuwe impuls moest krijgen met een Programma Veiligheid. Dat was een gevolg van het programmatische werken in de gemeente. Naast Veiligheid, zou er ook een Programma komen voor wijken, economie en jeugd.

Het nieuwe Programma Veiligheid

In het nieuw programma worden vier hoofddoelstellingen uitgewerkt in veertien subdoelstellingen. De hoofddoelstellingen zijn:

1. Veenendaal staat bekend als veilige gemeente;
2. De leefomgeving van Veenendaal heeft een positieve invloed op het gevoel van veiligheid;
3. We respecteren elkaars grenzen;
4. Wijzelf en anderen hebben een realistisch beeld van de veiligheidssituatie.

Opvallend daaraan is dat twee doelstellingen nadrukkelijk te maken hebben met het imago van de gemeente. In paragraaf 1.2 werd al aangegeven dat het gemeentebestuur zich als gevolg van gebeurtenissen van de afgelopen jaren (onder andere de overlast bij de bibliotheek, bij het zwembad, problemen in het 't Franse Gat en de straatroven van begin 2010) zorgen maakte om het beeld dat buitenstaanders hebben van Veenendaal. In onze gesprekken werd deze zorg eveneens geuit. Opvallend is ook dat het gemeentebestuur meteen voorafgaand aan de doelstellingen een hoofdstuk opneemt onder de noemer 'visie'. Daarin wordt vooral aangegeven hoe Veenendaal er in 2025 uit zou moeten zien voor wat veiligheid betreft. En er wordt aangegeven dat in het beleid wordt uitgegaan van de verantwoordelijke samenleving waarin de burger (eerst) zelf nagaat wat hij of zij kan doen aan een veilige leefomgeving.

Voortzetting of breuk

Volgens de meeste respondenten had het nieuwe programma ook te maken met ontevredenheid over het JIVL, ondanks een positieve zelfevaluatie in het najaar van 2010 volgens welke de voornaamste hoofddoelen zouden zijn gehaald (gemeente Veenendaal, 2010). Bij het JIVL waren zoals gezegd volgens de respondenten teveel bestuurders en ambtenaren betrokken en het was zo ruim opgezet dat er duidelijk (aan)sturingsproblemen waren. Desondanks wilden de coalitiepartijen graag bepaalde onderdelen van het JIVL overeind houden, waaronder de wijkgerichtheid en het streven naar meetbare (sub)doelstellingen. Volgens één van de respondenten is het Programma eerder een kader, dan dat er ook echt veel nieuwe maatregelen bij zullen komen met 'nieuw' geld om het beleid te financieren. Het nieuwe onder de zon is echter meer dan alleen het bieden van een kader (visie). Vergeleken met het JIVL wordt – vooralsnog op papier – al meer focus aangebracht. Zo zullen jeugdoverlast en de oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse jeugd in de criminaliteits- en overlastcijfers nadrukkelijk de aandacht moeten krijgen de komende jaren.

Een opvallend verschil met het vorige programma is ook de aanstelling van een wethouder Veiligheid (zie verder in volgende hoofdstuk). Veiligheid wordt daarmee in elk geval een zaak van zowel de burgemeester (voor wat betreft de meer klassieke openbare ordetaken en gezag over de politie) en deze wethouder. Ook de andere programma's – economie, jeugd en wijken – hebben een eigen programmawethouder. De programmawethouder stuurt op de te bereiken maatschappelijke effecten en is politiek verantwoordelijk voor diens programma. Ambtelijk wordt het programma, evenals in JIVL, door een programmamanager aangestuurd.

In onderstaand overzicht vergelijken we – op hoofdlijnen – het oude met het nieuwe beleid. Daaruit blijkt dat het nieuwe Programma, zoals het op papier staat, vooral een voortzetting is van het oude beleid, met meer nadruk op eigen verantwoordelijkheid en een expliciet beleidskader.

	OUD: Beleid: JIVL en daarvoor	NIEUW: Programma Veiligheid
Veiligheidszorg t.o.v. politiezorg	Veiligheid is veel meer dan alleen politiezorg. De gemeente dient de regie te nemen in een uitgebreid netwerk van interne en externe partners, waaronder bewoners, die allen kunnen bijdragen aan een veilig(er) Veenendaal. Veiligheid is van iedereen. Dat uitwisselen en het gezamenlijk aanpakken is echter geen natuurlijke reactie. Het gaat niet vanzelf. Daartoe is de regie nodig van de gemeente.	In het Programma veiligheid wordt in aanvulling op het oude beleid nadrukkelijk ook nog eens de eigen verantwoordelijkheid van burgers aangegeven. Zij dienen zelf ook een actieve rol te spelen bij de aanpak van lokale onveiligheid.
Aannamen t.a.v. effectiviteit en voorwaarden	Het beleid is effectiever naarmate het wijkgericht is en kan rekenen op lokaal-maatschappelijk draagvlak van buurtbewoners en het beleid wordt uitgewerkt in concrete en meetbare	Ambitie is gebleven, ondersteund door het aanpalend Programma Wijken.

	activiteiten.	
Probleemanalyse	Het beleid moet vertrekken vanuit een lokale probleemanalyse waarin zowel aandacht is voor de objectieve (geregistreerde) als subjectieve (gevoelsmatige) onveiligheid.	De ambitie is gebleven, hoewel in het Programma Veiligheid geen probleemanalyse werd opgenomen, zoals destijds wel bij het JIVL gebeurde.
Verhouding preventie en repressie	De aanpak dient een mix te zijn van repressie en preventie, waarbij steeds stap-voor-stap wordt geleerd wat werkt bij de aanpak en wat niet. Thema's volgen zowel het spoor van repressie als van preventie.	Er is nog altijd het streven naar een mix van preventieve en meer op handhaving gerichte maatregelen. Desondanks geven respondenten aan dat het nieuwe programma meer nadruk legt op handhaving ³⁹ .
Metten van resultaten	Ook de gedachte 'meten is weten' maakte vanaf het begin deel uit van het veiligheidsbeleid. Dat blijkt uit het geregeld gebruik van politiecijfers, maar ook uit het met gezette tijden benutten van een zogeheten veiligheidsmonitor. Daarin wordt bewoners gevraagd naar (onder meer) hun slachtofferschap en onveiligheidsgevoelens.	Dit uitgangspunt is gebleven en volgens respondent zelfs versterkt onder het nieuw uit te voeren beleid.

³⁹ In de door ons bijgewoonde vergadering van de commissie Middelen op 16 februari gaf de wethouder aan dat de preventieve en zelfs pro-actieve elementen van het veiligheidsbeleid deel uitmaken van aanpalende programma's als jeugd en wijkgericht werken.

5. De feitelijke uitvoering: zoektocht

In dit hoofdstuk bekijken we de daadwerkelijke realisatie van het veiligheidsbeleid. Daarbij is aandacht voor de effecten van maatregelen, maar ook voor de onderdelen communicatie richting burgers en ondernemers. We beantwoorden ook de vraag in hoeverre deze partijen betrokken waren bij de invulling en uitvoering van het beleid en hun zicht op het beleid.

5.1 Deelconclusies

1. Interne ontwikkelingen remden het beleid af in de tweede helft van de vorige raadsperiode. Het betreft daarbij bestuurlijke en ambtelijke verhoudingen, maar ook de reorganisatie van het gemeentelijk apparaat.
2. De buitenwacht – externe partners en ook bewoners - zijn kritisch op de gemeente. Naar hun zeggen miste de gemeente daadkracht en liep zij geregeld achter de feiten aan. De externe partners (met name de frontlijnorganisaties) vonden de ambtelijke organisatie van de gemeente bij tijd en wijle intern gericht. De bewoners misten een zichtbare en aanspreekbare gemeente. Bewoners en bedrijven hebben naar eigen zeggen onvoldoende zicht op het veiligheidsbeleid.
3. Er is volgens geïnterviewde bewoners meer inzet gewenst van de gemeente op daadwerkelijke bewonersparticipatie. Zij vinden dat zij nu onvoldoende bij het beleid worden betrokken.
4. Volgens de geïnterviewde ambtenaren en externe partijen zou goed nieuws over veiligheid in Veenendaal eigenlijk bekend moeten zijn bij de burgers via de (plaatselijke) media. De gemeente is terughoudend geweest in actieve communicatie over de vorderingen, resultaten (en successen) van het veiligheidsbeleid.
5. Volgens met name ambtenaren werd met het JIVL een goede basis gelegd voor toekomstig veiligheidsbeleid. Zo werden eerste stappen gezet op weg naar een praktische overlegstructuur tussen zowel het strategisch, tactisch als operationele niveau van de gemeente en de externe (veiligheids)partners.
6. De door de partners gemiste regie werd, naast de interne ontwikkelingen, ook veroorzaakt door de brede opzet van het JIVL. Het beleid was hierdoor moeilijk te coördineren. De veelheid aan projecten en maatregelen zorgden bovendien dat het moeilijk was om als gemeente het overzicht te houden.
7. De positie van de programmamanager is inmiddels weliswaar op papier beschreven, maar is in de dagelijkse praktijk voor veel gemeenteambtenaren toch nog onduidelijk. Het betreft dan met name de verhouding programmamanagement en de afdelingen.
8. De integrale aanpak in het 't Franse Gat, de aanpak rond winkelcentrum Ellekoot als mede het cameratoezicht worden genoemd als maatregelen die effect sorteerden. De politiecijfers en onze monitorgegevens over veiligheidsgevoel en slachtofferschap wijzen eveneens in die richting. Daaruit zou blijken dat een aanpak met een gebiedsgerichte focus effectief is.

5.2 Gemeentelijke organisatie en veiligheid

Het vorige hoofdstuk beperkte zich tot het beleid-als-bedacht: de ambities, de visie en de beoogde doelen. Om te bekijken hoe het veiligheidsbeleid daadwerkelijk werd uitgevoerd, maken we in dit hoofdstuk onderscheid tussen de interne en de externe organisatie van het beleid. In deze paragraaf richten we ons op de interne organisatie door na te gaan hoe veiligheid in het gemeentehuis was (en is) belegd op zowel politiek-bestuurlijk als ambtelijk niveau. Verder gaan we in op de gevolgen van enkele interne ontwikkelingen voor de uitvoering van het JIVL.

Politiek en bestuur

Dat Veenendaal bekend is als Bible Belt gemeente is af te meten aan de verkiezingsuitslagen voor de gemeenteraad. Christelijke partijen als de SGP, ChristenUnie en het CDA kunnen bij verkiezingen rekenen op een stevig aandeel van de stemmen. In 2006 was dat ruim 45 procent van de stemmen⁴⁰ en in 2010 zelfs iets meer, namelijk 47 procent. In 2006 was de ChristenUnie weliswaar de grootste partij, met zeven zetels in de raad. Toch bleef ze buiten het college. Met de laatste raadsverkiezingen (2010) is de kleur van het College van B&W veranderd. De PvdA en het CDA maken niet langer deel uit van het college. De VVD en Lokaal Veenendaal zijn gebleven en de ChristenUnie en de SGP hebben als nieuwelingen zitting in het college.

Het grote verschil tussen het voormalige en het huidige College van B&W is het aanstellen van een aparte (programma)wethouder Veiligheid. Wat overigens onverlet laat dat de meer klassieke openbare ordetaken bij de burgemeester zijn gebleven. Wat opvalt, is dat de wethouder Veiligheid naast het Programma Veiligheid en Integrale handhaving vooral een portefeuille heeft op het gebied van de 'harde sector', van onder meer de ruimtelijke ordening en grondzaken⁴¹. Opvallend is ook dat het jeugdbeleid nog altijd binnen de portefeuille valt van een bestuurder van Lokaal Veenendaal. De voorganger van deze wethouder Bouwmeester, de wethouder Pilon wordt door de geïnterviewden geregeld aangehaald als een betrokken bestuurder bij wie het jeugdbeleid in goede handen was. De wethouder Veiligheid merkt op bekend te zijn met de wereld van ruimtelijke ordening, maar nieuw te zijn op het terrein van veiligheid. Volgens haar heeft dat nu juist het voordeel dat zij 'fris' tegen het veiligheidsbeleid aankijkt en nog niets vanzelfsprekend is.

De burgemeester en ambtenaren moesten naar eigen zeggen wennen aan de nieuwe bestuurlijke situatie met een aparte portefeuillehouder (wethouder) Veiligheid. Burgemeesters vatten het afstaan van veiligheidstaken geregeld op als een verschraving van de burgemeesterstaak⁴². De ambtenaren krijgen te maken met twee bestuurlijke bazen; met twee kapiteins op een schip⁴³. De wethouder Veiligheid geeft op haar beurt aan dat een aparte wethouder beter is voor het politiek-democratische proces. Een wethouder kan volgens haar naar huis worden gestuurd en worden afgerekend op resultaten van het veiligheidsbeleid. Bij een burgemeester ligt dat vanwege de andere positie in het College, waaronder de burgemeestersbenoeming, een stuk lastiger.

⁴⁰ Verkiezingsuitslagen 2006 en 2010 in digitaal archief op www.veenendaal.nl.

⁴¹ Portefeuilleverdeling op www.veenendaal.nl.

⁴² Burgemeester en Veiligheid, *ministerie van Binnenlandse Zaken*, 8 april 2009. Veiligheid moet ook in portefeuille wethouder, *VNG Magazine*, 16 april 2010.

⁴³ Zo vertelden ook ambtenaren in Alphen aan den Rijn in een onderzoek naar veiligheidshuizen (COT, 2010). In die gemeente is om die reden niet langer een wethouder Veiligheid.

Volgens een aantal geïnterviewden heeft de andere politieke kleur (zonder PvdA, met twee extra christelijke partijen) en andere portefeuilleverdeling gevolgen gehad voor het veiligheidsbeleid. Zij menen dat het beleid nu wat meer richting een *no nonsense* aanpak is verschoven, met nog meer aandacht voor handhaving, hoewel preventie en de welzijnsgeoriënteerde aanpak van onveiligheid niet helemaal uit beeld zijn verdwenen. Met de actueel spelende brede heroverweging van het gemeentelijk beleid spreekt een aantal geïnterviewden de vrees uit dat het veiligheidsbeleid wordt versoberd en een repressiever karakter gaat krijgen. Dit, ondanks de belofte van het bestuur dat de overweging bepaald niet ten koste mag gaan van het veiligheidsbeleid. De geïnterviewden gaan ervan uit dat er minder geld zal zijn voor preventieve aanpakken waarbij een lange adem nodig is. Een lange termijn aanpak drukt volgens hen immers zwaarder op de gemeentebegroting.

In het vorige college waren meerdere wethouders betrokken bij het veiligheidsbeleid, vanwege de brede politieke opvatting in Veenendaal over wat veiligheid is. Daarmee was veiligheid volgens een van de respondenten een beetje van elke bestuurder en daarom eigenlijk van niemand. Deze situatie leidde af en toe tot scherpe tegenstellingen in het College. Bekend was het verschil van mening tussen de wethouder Jeugd die een invoelende aanpak van de probleemjeugd voorstond en de wethouder Stadsbeheer die een strengere aanpak aanhing. Jongeren dienden te worden aangepakt, in plaats van te worden gelokt met mooie activiteiten in het centrum. Het idee van bouwen aan een fysiek mooi centrum in het kader van de stedelijke ontwikkeling botste met het idee van de wethouder Jeugd om activiteiten voor jongeren in dat centrum te organiseren. Volgens sommige respondenten voerden eigen belangen tussen de bestuurders af en toe dermate de boventoon, zodat de uitvoering van het JIVL werd afgeremd.

Ambtenarenapparaat

Niet alleen het politiek-bestuurlijk profiel, maar ook de gemeentelijke reorganisatie is volgens geïnterviewden van belang om te kunnen verklaren hoe het veiligheidsbeleid de afgelopen raadsperiode werd uitgevoerd. De gemeente Veenendaal had eerder drie sectoren: Dienstverlening, Maatschappelijke Ontwikkeling en de sector Stedelijke Ontwikkeling en Beheer. Elke sector was (deels) betrokken bij het veiligheidsbeleid. Dat kon vanwege de ruime veiligheidsopvatting niet anders. Volgens een aantal gemeenteambtenaren werkte de betrokkenheid van de drie sectoren, gecombineerd met zo nu en dan de neiging tot bureaupolitiek en tegenstellingen tussen de sectordirecteuren, vertragend op de realisatie van het veiligheidsbeleid. We zagen reeds dat ook bestuurlijk meerdere wethouders waren betrokken bij het veiligheidsbeleid en dat dit niet altijd even vlekkeloos verliep.

In de geschetste situatie van bestuurlijke verdeeldheid en verdeeldheid in de ambtelijke top, zaten de beleidsmedewerkers en programmanager op het veiligheidsbeleid in een lastig parket. Zij werden geacht om (zonder lijnverantwoordelijkheid) op basis van argumentatie en overreding hoofden en ambtenaren van de diverse afdelingen tot inspanningen te bewegen voor het veiligheidsbeleid. Dat is volgens de geïnterviewden op zich al een ingewikkelde taak, en helemaal zonder de aanspraak op steun en aansturing van 'bovenaf'. Zij hadden hun werk mogelijk wat gemakkelijker kunnen doen als zij konden bogen op steun van het gemeentebestuur en steun van de sectordirecteuren.

De situatie is inmiddels anders. Sinds 1 januari 2010 heeft Veenendaal een nieuw organisatiemodel, een directiemodel, waarbij twee stafafdelingen en acht lijnafdelingen onder leiding staan van een driehoofdige directie. Voorbeelden van de lijnafdelingen zijn de afdeling Publieke Diensten met onder meer Team Werk en Inkomen ('sociale dienst') en de

afdeling Wijk en Stadsbeheer met het Team Wijkservice. Relevant voor het veiligheidsbeleid is dat er per 1 januari 2010 een aparte afdeling Veiligheid en Handhaving is met de Teams Veiligheid en Vergunningen en Team Handhaving. In het sectorenmodel bestond nog geen aparte afdeling die zich toeleegde op (integrale) veiligheid. Wat overigens onverlet laat dat bij de integrale veiligheid binnen de gemeentelijke organisatie niet alleen de Afdeling Veiligheid en Handhaving betrokken is. Zo is er ook een afdeling die zich richt op leefbaarheid, wat onvermijdelijk overlap heeft met het veiligheidsbeleid.

In het ambtenarenapparaat was tijdens het JIVL-beleid geregeld sprake van personele discontinuïteit. Dat werd door de reorganisatie nog eens in de hand gewerkt. Volgens sommige respondenten was met de personele wisselingen niet altijd sprake van een warme overdracht van ambtenaren naar hun opvolgers. In diverse gesprekken wordt aangegeven dat de opvolging van de oorspronkelijke programmamanager JIVL anders had gekund en ontmoeten. Ook de betrokken ambtenaren zelf geven dat aan. Er was door omstandigheden sprake van een 'koude' overdracht, waardoor de nieuwe programmamanager in een moeilijke positie terecht kwam. De oorspronkelijke, volgens veel respondenten zeer bevlogen en betrokken, programmamanager vertrok in september 2007.

Programmamanagement

Een van de motieven van de reorganisatie was, zoals bij veel gemeenten, dat met de bestuurlijke vernieuwing ook het programmamanagement (verder) moest worden doorgevoerd. Hoewel tijdens het sectorenmodel al werd gewerkt met programma's – JIVL was er een van – moest de nieuwe organisatie beter zijn toegesneden op het werken met de huidige vier (overlappende) programma's: veiligheid, economie, wijken en jeugd.

In de oude organisatie moest de programmamanager JIVL zeer geregeld 'winkelen' in de gemeentelijke organisatie. Hij had zelf geen lijnverantwoordelijkheid en kon dus mensen niet als lijnmanager aansturen. Nog los daarvan maakte de omvang van het veiligheidsbeleid JIVL tot een moeilijk stuurbaar programma. De programmamanager diende behoedzaam te manoeuvreren binnen de betrokken ambtelijke onderdelen en had daarbij zowel met bestuurlijke en ambtelijke bazen te maken. De programmamanager leunde sterk op het ambtelijk coördinatieoverleg voor veiligheid, dat overigens de hiervoor geschetste knelpunten (belangentegenstellingen, omvang beleid, spanning tussen lijn en programma) onvoldoende kon ondervangen.

Het programmamanagement riep in de beginfase in het stadhuis nog veel praktische vragen op en was voor veel respondenten niet duidelijk. Daarbij betrof het onder meer de verhouding tussen de programmamanagers en de afzonderlijke afdelingen en wie waarover gaat. Daarin moest volgens de respondenten in de dagelijkse realiteit in het stadhuis nog een weg worden gezocht. Vertegenwoordigers in sectoren (beleidsmedewerkers) moesten zorgen dat andere sectorambtenaren activiteiten ten behoeve van het JIVL zouden uitvoeren. Dat bleek lastig en er ontstonden zo nu en dan blokkades. Medewerkers hadden andere werkzaamheden en er was te weinig sturing door het lijnmanagement. De aansturing van het JIVL was in de praktijk onvoldoende belegd op leidinggevend niveau. Inmiddels is er een richtlijn Programmamanagement. Volgens de richtlijnen staat de programmamanager 'naast' de organisatie. Hij of zij stuurt op een bepaald programma dwars door de afdelingen heen. Programmamanagement en programmawethouder gaan samen over de samenhang tussen de programma's en het aansturen op einddoelstellingen.

5.3 Externe partijen: verhoudingen, coördinatie en afstemming

Naast de interne organisatie van het integrale veiligheidsbeleid was sprake van externe organisatie: afstemming, overleg en (netwerk)aansturing van externe partijen. Daarbij had de gemeente soms de rol van gelijkwaardige partner, dan weer van gezagsdrager (politie) en soms van opdrachtgever (van bijvoorbeeld de welzijnsorganisatie). Voor de gemeente als beoogd regisseur is het volgens de geïnterviewden vooral zaak om overzicht te houden, wat met een omvangrijk programma als JIVL alleen al op papier een ondoenlijke zaak leek.

Onderlinge verhoudingen: opbouwend-kritisch

Bij de externe organisatie speelt ook de formele gezagsrelatie tussen Openbaar Ministerie, burgemeester en plaatselijke politie in de lokale driehoek. De burgemeester heeft volgens eigen zeggen steeds geprobeerd om de lokale gezagsdriehoek mee te nemen in het JIVL-beleid, hetgeen hem volgens eigen zeggen ook goed was gelukt. Politie, Openbaar Ministerie en alle 26 gemeenten hebben gezamenlijk een Regionale Veiligheidsstrategie opgesteld. Zij worden daarbij ondersteund door het Bureau Regionale Veiligheidsstrategie. Alle gemeentelijke veiligheidsplannen dienen met de regionale strategie rekening te houden, omdat lokaal maat(politie)werk anders niet zondermeer is gegarandeerd. De teamchef van politie geeft aan dat de relatie met zijn burgemeester goed is en dat de Veenendaalse burgemeester te kenschetsen is als een politieburchemeester: veiligheids-‘minded’, en ontvankelijk voor signalen en adviezen vanuit het politie-apparaat. Er is derhalve een goede relatie tussen burgemeester en politie. Wel voelt de politie, vaak vanuit de gemeente en partnerorganisaties de druk om van de kerntaken af te wijken. Volgens de teamchef is dat sowieso een aandachtspunt in Veenendaal, omdat in de plaatselijke politiecultuur de grenzen van de politietaken niet zo strak en scherp zijn geformuleerd als in bijvoorbeeld een stad als Utrecht, waar de teamchef eerder werkte.

In het veiligheidsbeleid hebben ook de woningcorporaties een plaats. Wij interviewden de grootste corporatie in Veenendaal. Ook die blijkt goed te spreken over de politie: die staat volgens de corporatie open voor overleg, zij proberen serieus hun afspraken na te komen en zijn bereid om met de corporatie (en burgemeester) mee te denken. Minder goed en zelfs afremmend werkte de relatie tussen de (net gefuseerde) Stichting Welzijn Veenendaal en de gemeente als opdrachtgever⁴⁴. De stichting wilde graag een zakelijke relatie met de gemeente over welzijnswerk op basis van een goede prijs-kwaliteit verhouding. Volgens de stichting komt het daar vooralsnog niet van, omdat de gemeente inzet op ‘meer met minder’.

De relatie tussen corporatie en gemeente is volgens geïnterviewden niet slecht maar kan desondanks beter. De corporatie benadrukt dat de gemeente toch nog altijd de neiging heeft om (geregeld te laat) te reageren op veiligheidsproblemen, ook al zien frontlijnorganisaties als de welzijnsorganisatie, de politie en de corporatie(s) de bui al hangen en zien ze reeds dat er problemen op komst zijn. De corporatie is zelf volgens geïnterviewden actief op het veiligheidsdomein en kan steunen op signalen vanuit een zeer actieve huurdersvereniging en daaraan gekoppelde bewonerscommissies van de Veenendaalse huurders. Ook de welzijnsorganisatie en de politie (met name de wijkagenten) zijn goed op de hoogte van wat er speelt in Veenendaal. De corporatie verwacht derhalve, overigens samen met de welzijnsorganisatie, een meer pro-actieve instelling van de gemeente en hoopt dat de gemeente meer gaat doen met signalen die haar bereiken via deze drie frontlijnorganisaties.

⁴⁴ De huidige Stichting Welzijn Veenendaal is een fusie van Stichting de Vaart en de Stichting Welzijn Ouderen.

Overleg, coördinatie en afstemming

In veel gemeenten gaan zowel beleidsambtenaren als praktische uitvoerders gebukt onder overlegdrukke in het veiligheidsbeleid (o.a. COT, 2008, Bervoets en Van der Torre, 2009a). In dat geval is sprake van een eilandenrijk van elkaar vaak ook - voor wat betreft deelnemers als thema's - overlappend overleg. Overlegdrukke betekent dat deelnemers veel tijd kwijt zijn aan overleg en dat tegelijkertijd maar een matig rendement ervaren wordt. Volgens de respondenten is er in Veenendaal ook overlegdrukke, maar over het geheel is dat voor het veiligheidsbeleid in hun ogen niet het voornaamste knelpunt. Met name op operationeel-uitvoerend niveau weten partijen elkaar heel goed te vinden en wordt het overleg ervaren als praktisch en met voldoende rendement⁴⁵. Wel meent een enkele respondent dat het overleg af en toe wat zakelijker kan, het is soms erg informeel.

Op het operationele niveau bestaat het Overleg Jeugd in de openbare Ruimte (JOR). Het JOR is een afstemmingsoverleg tussen politie, jongerenwerk, buurtvaders, gemeente (wijkbeheer, jeugdbeleid en veiligheidsbeleid). Van daaruit wordt de aanpak van - opkomende - hinderlijke en overlastgevendende jeugdgroepen inhoud gegeven. Verder is op datzelfde niveau een wekelijks afstemmingsoverleg van de diverse soorten toezichthouders in Veenendaal. En er is eens per acht weken een tactisch overleg tussen de kernpartners op veiligheidsgebied.

Het knelpunt op gebied van overleg en afstemming is volgens respondenten vooral een, in hun ogen, gebrek aan een gedeelde visie op strategisch niveau. In het kader van een verder geoptimaliseerde operationele en tactische afstemming tussen gemeente en externe partijen, koesteren de geïnterviewden overigens hoge verwachtingen jegens het Veiligheidshuis. Daarin vindt casusoverleg plaats rond jeugd, jongevolwassenen, veelplegers, nazorg ex-gedetineerden, en huiselijk geweld.

5.4 Rol van burgers en bedrijven

Burgers

Het veiligheidsbeleid gaat uit van bewonersparticipatie: het consulteren van bewoners en het informeren van bewoners over het veiligheidsbeleid. In diverse beleidsdocumenten, waaronder de Notitie Veiligheid 2003, het programma JIVL 2006 en het nieuwe Programma Veiligheid 2011, formuleert de gemeente de ambitie om actief in contact te zijn met bewoners, bedrijven en maatschappelijk middenveld (waaronder het onderwijs).

Op basis van de gesprekken met actieve bewoners in buurtcommissies, de Jeugdraad en enkele interviews met Marokkaans-Nederlandse Veenendalers maken wij op dat er nog een verschil is tussen ambitie en realiteit. De Jeugdraad geeft aan als een serieuze gesprekspartner te worden beschouwd. De bewonerscommissies meenden echter dat de gemeente de afgelopen periode nog te ver van bewoners afstond en dat er te weinig contact was tussen bewoners en stadhuis. De bewoners misten een zichtbare en aanspreekbare lokale overheid. Ook de politie vonden zij te weinig benaderbaar en te weinig zichtbaar.

Er waren weliswaar door de gemeente georganiseerde wijkavonden, maar die waren er volgens bewoners nog te weinig. Er is behoefte aan structureel en periodiek overleg tussen

⁴⁵ In de vorige raadsperiode werd op 6 juli 2009 een motie aangenomen in de gemeenteraad waarin werd aangedrongen op een betere samenwerking tussen de diverse toezichthoudende partijen op straat in Veenendaal. Dat resulteerde onder andere in een wekelijks afstemoverleg.

bewoners en gemeente. De Marokkaans-Nederlandse Veenendalers die wij spraken beaamden dit. In hun ogen was er alleen contact na incidenten en sociale crises zoals in maart 2010 met de gewelddadige overvallen. Marokkaanse Veenendalers voelden zich toen bij voorbaat in de verdediging gedrukt. Beter ware het in hun ogen om ook 'in vredestijd' contact met elkaar te onderhouden om elkaar als het er op aan komt goed te kunnen vinden.

Bewoners geven aan dat er aantoonbaar weinig wordt gedaan met hun voorstellen en ideeën. Een Marokkaans-Nederlandse respondent geeft aan teleurgesteld te zijn over het uitblijven van een reactie op zijn ingediende plan om de jeugdproblematiek aan te pakken. Volgens deze respondent diende hij het plan zelfs in op verzoek van het gemeentebestuur. De autochtone bewoners herkennen dit, maar ook de ambtenaren. Zij menen dat de gemeente Veenendaal wellicht nog moet wennen aan daadwerkelijke burgerparticipatie waarin het verkeer twee kanten op gaat. De gemeente presenteert plannen aan de burgerij, maar de burgers wordt ook de ruimte geboden om zelf met ideeën en adviezen te komen aan de gemeente.

Een voorbeeld waarbij de bewonerscommissie wel geregeld werd geconsulteerd was bij de veiligheidsaanpak van de buurt 't Franse Gat. Daarin werd de aanwezige bewonerscommissie door de gemeente en partners benut om beleid uit te leggen en om signalen van bewoners op te kunnen vangen. Eén van de bestuursleden van buurtcommissie 't Franse Gat gaf aan dat zijn commissie een actieve lobby heeft jegens de politiek. Zij hebben eerder al eens de commissie Midden uitgenodigd en proberen ook met afzonderlijke raadsleden contacten te onderhouden. Een dergelijke buurtlobby lijkt echter nog niet het dominante patroon in Veenendaal.

De bewoners – zowel autochtoon als allochtoon, zowel jong als oud – willen graag actief meedenken en meedoen in het veiligheidsbeleid. Punt is wel dat daarbij ook volgens hun zeggen een kloof bestaat tussen autochtonen en allochtonen. Dat blijkt onder meer uit de bewonerscommissies waarin niet of nauwelijks allochtone Veenendalers zijn vertegenwoordigd.

Wel merken bewoners op dat de verantwoordelijkheid niet zondermeer bij hen kan worden gelegd. Zoals aangegeven wordt juist in het nieuwe programma Veiligheid sterk nadruk gelegd op de eigen verantwoordelijkheid van bewoners. Zij menen dat de gemeente en de politie zelf ook het goede voorbeeld moeten laten zien door zichtbaar en aanspreekbaar te zijn. Heel concreet vinden bewoners bijvoorbeeld dat meldingen van burgers bij het meldnummer openbare overlast (538538) nog te weinig terugkoppeling krijgen. Melders raken daardoor ongemotiveerd.

Bedrijven en scholen

In tegenstelling tot bewoners vinden bedrijven en scholen dat de politie voor hen goed benaderbaar is. Er is een duidelijk aanspreekpunt (de wijkagent) en de politie komt volgens hen ook zijn afspraken na. De ondernemers en scholen zijn goed te spreken over de keurmerken Veilig Ondernemen (KVO) en Veilige School. Met name bij winkelcentrum Ellekoot bij treinstation Veenendaal-West zijn goede ervaringen opgedaan met het gezamenlijk aanpakken van de jeugdoverlast. De aanpak van de overlast was een voornaam onderwerp bij het zogeheten KVO-overleg, waarin ook de NS zitting had.

De keurmerken bieden een welhaast dwingend kader om als gemeente in overleg te zijn en te blijven met bedrijfsleven en het onderwijs. Wel vinden bedrijven en scholen, opvallend

genoeg net als de corporatie en de welzijnsorganisatie, dat de gemeente geregeld achter de feiten aanloopt. Als voorbeeld noemen zij het recentelijk inventariseren van overlast en verloedering. Zij ervoeren dat als nuttig, maar nogal aan de late kant, omdat in hun ogen het probleem in Veenendaal al lang bekend is en een inventarisatie nog geen daadwerkelijke aanpak is van het probleem. Wat echter ook meespeelt, is dat los van de keurmerken-aanpak de bedrijven en de scholen nog lang niet altijd goed zicht hebben op de uitvoering van het veiligheidsbeleid. Dat maakt dat zij geregeld het idee hebben dat door de gemeente weinig wordt ondernomen.

Voor bedrijven, in het bijzonder winkeliers, in het centrum van Veenendaal zijn toezichthouders belangrijk. Er doet zich wat dit betreft een verschil voor. In de Corridor opereren particuliere beveiligers. Zij zijn direct aanspreekbaar voor de winkeliers en werken op een afgebakend terrein. Dit heeft relatief veel gunstige effecten en geeft winkeliers (en andere ondernemers) het gevoel dat er directe samenwerking is met (particuliere) toezichthouders. Dit gevoel van samenwerking is beduidend minder onder winkeliers buiten de Corridor, waar het toezicht in handen is gelegd van publieke toezichthouders. Winkeliers en ondernemers zouden graag directe communicatie willen met toezichthouders over actuele problemen, soms ook op het moment dat ze zich feitelijk voordoen 'voor hun deur'.

5.5 Communicatie over veiligheidsbeleid

Volgens de geïnterviewde ambtenaren en externe partijen zou goed nieuws over veiligheid in Veenendaal eigenlijk bekend moeten zijn bij de burgers via de (plaatselijke) media. Volgens een aantal van hen worden successen onvoldoende uitgemeten, waardoor het lijkt of er geen vorderingen zijn. Anderen, waaronder de burgemeester, merken op dat het te nadrukkelijk 'uitventen' van successen de kans loopt direct te worden afgestraft als zich een veiligheidsincident voordoet, zoals begin 2010 met de straatroven in de fietstunnels. Eén van de respondenten geeft aan dat je in dat geval zal moeten benadrukken dat sprake is van incidenten, maar dat het veiligheidsbeleid wel degelijk zijn vruchten afwerpt. Je kunt beter met enige regelmaat communiceren over je veiligheidsbeleid, aldus deze respondent dan dat je vaak radiostilte houdt richting samenleving en alleen communiceert als zich (negatieve) incidenten voordoen. Al met al vinden de respondenten, ook sommige gemeenteambtenaren, de gemeente terughoudend in de communicatie.

Eén van de uitgangspunten van het veiligheidsbeleid is de interactie met de omgeving, via bewonersparticipatie en het voortdurend in gesprek zijn met de bewoners en andere (externe) belanghebbenden bij het veiligheidsbeleid. Sommige externe partners en bewoners vinden dat de gemeente meer werk zou mogen maken van bewonersparticipatie en hen meer zou mogen informeren over het veiligheidsbeleid. Volgens een respondent - een externe veiligheidspartner - verliest de gemeente zich af en toe in overleggen en 'pakt' dan niet door naar uitvoering en actie. Maar zoals gezegd vinden de bewoners die wij spraken dat de gemeente nu juist te weinig overlegt en communiceert. Als wel wordt gecommuniceerd wordt vaak niet teruggekoppeld wat met de 'praatsessies' is gedaan. Volgens bewoners zijn de contacten van gemeentebestuur met de bewoners soms ook te grootschalig om echt met elkaar in gesprek te kunnen zijn. Er is dan bijvoorbeeld een hele groep bewoners, waardoor echt overleg en naar elkaar luisteren niet gemakkelijk is.

De afdeling Communicatie van de gemeente meent dat de gemeente Veenendaal duidelijke afspraken nodig heeft rond communicatie over veiligheidsbeleid. Nodig is dan wel dat de

bestuurders zich ook werkelijk door de communicatie-experts laten adviseren. Zowel enkele ambtelijke respondenten als respondenten van buiten de gemeente vinden dat Veenendaal veel (pro)actiever zal moeten zijn met communicatie over beleid.

5.6 Effectieve maatregelen: hotspots, toezicht, gelegenheidsbeperking

In hoofdstuk 2 en 3 werden de door ons gesignaleerde veiligheidstrends meteen vergeleken met de normen: de gekwantificeerde doelstellingen van het JIVL. De trends laten, over de hele linie bezien, een ongunstiger beeld zien dan de geformuleerde doelstellingen. Met die conclusie is echter nog niet alles gezegd over het verband tussen deze veiligheidstrends en het veiligheidsbeleid. Het zou voorbarig zijn om de zoektocht naar aanwijzingen voor effectieve maatregelen dan direct maar te staken. Wel betreft het een lastige zoektocht, omdat:

1. het beleid in Veenendaal omvangrijk was vanwege het groot aantal maatregelen⁴⁶. Op basis van de beleidsdocumenten kan een hele groslijst worden samengesteld met genomen maatregelen, met daarop onder andere cameratoezicht, (recent) straatcoaches, Boa's, buurtvaders, sportbuurtwerk (o.a. pannavoetbal), buurtpreventie, het aanbrengen van goede verlichting op 'enge plekken', bewonersparticipatie, Keurmerken, Veilig Uitgaan in Veenendaal, een fietsenproject, het weekendarrangement tegen uitgaansgeweld, een meldpunt overlast (538538), een aanpak jeugdgroepen en buurtbemiddeling. Verder was er de afgelopen jaren een aantal heel lokaal gerichte integrale veiligheidsprojecten. Denk aan de integrale aanpak bij winkelcentrum Ellekoot in de Vogelbuurt, de aanpak 't Franse Gat en de aanpak van het Jan Roeckplantsoen, Engelenburg en Schrijverspark in de zogeheten JES-aanpak.
2. er een situatie was van co-productie: integraal beleid, waarin de gemeente een mix aan maatregelen inzette samen met andere partijen. De netto-effecten van afzonderlijke maatregelen zijn dan maar lastig te achterhalen.
3. in de interviews lang niet alle maatregelen de revue passeerden. Dat was haast onvermijdelijk vanwege het groot aantal maatregelen. Op grond van onze (eveneens omvangrijke) evaluatie van het veiligheidsbeleid kunnen we daarom niet per maatregel aangeven of ze ook echt is gerealiseerd en wat de effecten waren. Wel nemen we aan dat juist de maatregelen die in het algemeen door betrokkenen als effectief werden ervaren wel in de interviews werden genoemd. We hebben steeds expliciet gevraagd naar als effectief ervaren maatregelen (zie vragenlijst in de bijlage 2).

Kortom: het is op grond van het onderzoeksmateriaal vaak lastig aan te geven of een bepaalde maatregel daadwerkelijk werd gerealiseerd en effectief is geweest (invloed had op de veiligheidsontwikkeling). Dat is niet hetzelfde als aangeven dat maatregelen niet werden gerealiseerd of niet effectief waren.

Bewijsvoering: interviews, cijfers, (zelf)evaluaties en literatuur

Op zoek naar effectieve maatregelen gaan we uit van een meervoudige bewijsvoering. Daarbij combineren we hetgeen betrokkenen ervaren met meer objectieve bewijzen. Hoe

⁴⁶ Zie Powerpoint Presentatie JIVL, 24 januari 2007 (Rueng DVL – B&B) voor de commissie Middelen met daarin een groot aantal (met elkaar samenhangende) maatregelen per (sub)doelstelling.

meer bronnen wijzen in de richting van een hoopvolle, werkzame aanpak hoe sterker de aanwijzing. We kijken naar:

1. reputatie: welke maatregelen door betrokkenen veel worden genoemd als effectief;
2. documenten en literatuur: wat de consensus in de criminologische literatuur is over een bepaalde maatregel (vgl. Levitt, 2004). We betrekken daarbij ook lokale (zelf)evaluaties.
3. cijfers: wat onze kwantitatieve onderzoeksgegevens over objectieve en criminaliteit ons vertellen⁴⁷.

Gebiedsgerichte aanpakken

Vooraf de integrale aanpak van jeugdproblematiek in het 't Franse Gat, de JES-aanpak (Jan Roeckplantsoen, Engelenburg en Schrijverspark) en de aanpak rond winkelcentrum Ellekoot in het kader van het Keurmerk Veilig Ondernemen werden geregeld aangehaald als maatregelen die in de ogen van betrokkenen effectief waren. Met name in het 't Franse Gat en Ellekoot zou minder overlast zijn waardoor de rust is teruggekeerd. Voor 't Franse Gat bestond een heel buurtgericht project om de problemen met Marokkaanse jeugd aan te pakken. Bij Ellekoot was er een integrale aanpak van met name autochtone overlastjeugd op basis van het Keurmerk Veilig Ondernemen, gecombineerd met de inzet van straatcoaches. In de verdiepende sessie met de wijkagenten werd aan deze lijst de bestrijding van jeugdoverlast aan de voetbalkooi bij het Handjesgras in Veenendaal-Noord toegevoegd.

In speciaal het onderzoek naar politiewerk wordt zogeheten *focused policing* aangegeven als effectief (Skogan en Frydl, 2004). Deze werkwijze uit zich in gerichtheid op *hotspots*, *hottimes* en *hotshots*. Politieagenten gaan niet zonder opdracht de straat op, maar houden toezicht met heel concrete doelen, locaties en personen in het achterhoofd. In de criminologische literatuur wordt een lans gebroken voor de effectiviteit van probleemgerichte en gebiedsgerichte aanpakken (Sherman, 1997; Wittebrood en Van den Beemt, 2004; Clarke en Eck, 2003; 2010). In Nederland wordt inmiddels bij de aanpak van jeugdcriminaliteit precies om die reden uitgegaan van een persoonsgerichte benadering gecombineerd met gerichtheid op groepen en domeinen (waaronder locaties). Al deze literatuur wijst op succes van de inzet van integrale capaciteit gedurende bepaalde tijd op bepaalde personen en locaties. Daaruit mogen we de conclusie trekken dat ook de integrale gebiedsaanpak in Veenendaal, bijvoorbeeld die in 't Franse Gat, effect sorteert. In de zelfevaluatie van de aanpak 't Franse Gat (maart 2010) wordt aangegeven dat het project in volle omvang werd uitgevoerd en dat de rust in de wijk zou zijn teruggekeerd. Ook was er in de buurt niet langer de jeugdgroep 't Franse Gat, zoals die eerder nog werd geshortlist volgens de Beke-systemathiek.

De politiecijfers en de bevolkingsenquête⁴⁸ wijzen op enkele (heel lokale) trends, in 't Franse Gat en Schrijverwijk, die doen vermoeden dat de gebiedsgerichte aanpak effect sorteert:

- In 't Franse Gat gaf in 2005 nog 31,4 procent van de bewoners aan dat overlast van jongeren vaak voorkomt; in 2010 was dat 19,2 procent.
- De onveiligheidsgevoelens in 't Franse Gat zijn flink afgenomen van 33,7 procent in 2005 naar 24,6 procent in 2010.

⁴⁷ Zie bijlagen en tabellenboek.

⁴⁸ Zie bijlagen en tabellenboek.

- Sinds 2008 is er in de Wijk Zuid (met onder andere 't Franse Gat) een flinke afname meldingen jeugdoverlast.
- Schrijverswijk laat eveneens een flinke daling zien van onveiligheidsgevoelens; van 51,9 procent in 2005 naar 42,2 procent in 2010.

Daarnaast laat meldingen jeugdoverlast in de periode 2005-2009 een daling zien van ongeveer 15 procent in de wijk Noord met daarin de (voormalige) overlasthotspot Handjesgras. Het ging daarbij om een voetbalkooi waar regelmatig overlast was. Vanaf 2008 was echter weer een stijging van de meldingen, mogelijk omdat de politie omwonenden aanspoorde om te melden (registratie-effect). Verder vond in 2005 van de bewoners 14,7 procent dat jeugdoverlast vaak voorkwam. In 2010 was dat 16,2 procent. De ervaren problemen met jeugdoverlast in Noord lijken daarmee onveranderd stabiel.

Toezicht: cameratoezicht, buurtvaders, boa's en straatcoaches

Cameratoezicht werd ook door geïnterviewden genoemd, maar de mening verschilde over de mate waarin deze maatregel effectief is. Datzelfde gold voor de buurtvaders. In mindere mate werden de boa's en straatcoaches genoemd⁴⁹.

De recente evaluatie van het Veenendaalse cameratoezicht is voorzichtig positief, mede omdat de camera's er pas sinds 2009 hangen (DSP, 2011). Uit Brits onderzoek blijkt dat de effecten van camera's niet moeten worden overschat, ondanks enkele positieve indicaties in afzonderlijke studies (bv Gill & Sprigs, 2005). Punt is echter dat een algemeen oordeel over het effect van cameratoezicht een onbegonnen karwei is. Er zijn niet alleen verschillende varianten van cameratoezicht, ook de omstandigheden waarin de maatregel wordt gebruikt verschilt (Pawson & Tilley, 1997). Uit Nederlandse studies blijkt, globaal, dat wanneer is voldaan aan enkele basisvoorwaarden, waaronder goede beeldkwaliteit en het live meekijken ('uitlezen') en de combinatie met voetposten, cameratoezicht positieve effecten heeft op zowel de objectieve als subjectieve veiligheid; dus zowel op de criminaliteitscijfers als op het veiligheidsgevoel (Kerstens e.a. 2008; Dekkers & Homburg, 2006; Bervoets e.a. 2009; Van Leiden en Ferwerda, 2002). Wel kunnen de camera's zeker de eerste tijd leiden tot registratie-effecten (Kerstens e.a., 2008; Bervoets e.a., 2009), omdat met camera's nu eenmaal meer wordt waargenomen dan voorheen. Met onze cijfers kunnen we niets zeggen over een mogelijk registratie-effect, daar wij alleen beschikken over de politiecijfers tot en met 2009. Vanaf november 2009 wordt bovendien door de politie Veenendaal gewerkt met een ander computersysteem (BVH in plaats van BPS) met andere incidentcodes, waardoor een vergelijking met de vorige jaren moeilijk is te maken.

De inzet van buurtvaders wordt door de zelfevaluaties in 2006 en 2010 als positief beoordeeld, hoewel de effecten op de overlastcijfers niet duidelijk zijn. Ook criminoloog Van Gemert trok reeds in 2002 die conclusie. Ince e.a. (2004) van het welzijnsinstituut NIZW en de Gruijter e.a. (2009) waren positiever over de resultaten. De Veenendaalse buurtvaders zijn te vinden op vrijdag- en zaterdagavond in de wijken Engelenburg, 't Franse Gat en het centrum. Ook zijn ze aanwezig bij evenementen zoals de Sinterklaasintocht en Oud & Nieuw. We merkten al op dat enkele lokale trends in 't Franse Gat wijzen op een probleemvermindering, maar de cijfers in Engelenburg en Centrum zijn minder positief. De

⁴⁹ Geregeld werden ook overlegvormen aangehaald als effectieve maatregel. Die laten we hier buiten beschouwing, omdat overleg strikt genomen een voorwaarde is voor effectief beleid maar op zichzelf geen maatregel die (rechtstreeks) is gericht op onveiligheidsreductie.

buurtvaders zijn in 't Franse Gat onderdeel geweest van een heel pakket aan maatregelen dat zijn vruchten lijkt te hebben afgeworpen.

Buurtvaders zijn net als 'buurtpreventers' vrijwilligers en passen evenals de professionele toezichthouders in de categorie gelegenheidsbeperkende maatregelen. Buurtvaders, preventers, straatcoaches, Boa's en wijkagenten dragen bij aan de extra ogen en oren (sociale controle) in de wijk. Wittebrood en van Beem (2004) trokken enkele jaren geleden al de conclusie dat gelegenheidsbeperving door het ophogen van toezicht en de (subjectieve) pakkans in het algemeen een effectieve strategie is.

Deel 3: Van analyse naar aanbeveling

6. Conclusies en aanbevelingen

In dit hoofdstuk komen de lijnen bij elkaar. We beantwoorden de onderzoeksvragen aan de hand van onze reeds in de vorige hoofdstukken getrokken (deel)conclusies en we presenteren onze aanbevelingen.

6.1 Beschouwing

Veenendaal koestert het imago van een rustige woonplaats in het groen, nabij een aantal centraal in Nederland gelegen steden en logistieke knooppunten. Dat maakt deze woonplaats bijzonder geschikt voor bedrijven en – dus – werkgelegenheid. Het gemeentebestuur is er veel aan gelegen om er in de komende jaren voor te zorgen dat Veenendaal niet langer meer op de ‘verkeerde lijstjes’ staat voor wat betreft sociale onveiligheid. Daarmee bedoelt zij voornamelijk de oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlands jeugd in de jeugdcriminaliteit en -overlast, die maakt dat de gemeente een van de tweeëntwintig zogeheten ‘Marokkanengemeenten’ is⁵⁰. Bovendien heeft Veenendaal vanwege een aantal incidenten met jeugd in het afgelopen decennium zo af en toe media-aandacht gehad, waardoor het imago schade dreigde op te lopen.

De lokale veiligheidsproblematiek wijkt op het eerste gezicht niet bijster af van andere (vergelijkbare) gemeenten. Wel is er een aantal specifieke delicten – inbraken, zakkenrollerij en geweld – dat blijvende aandacht verdient. En jeugdoverlast blijft ook een thema, en die komt in Veenendaal beslist niet uitsluitend voor rekening van Marokkaans-Nederlandse jongeren.

Het veiligheidsbeleid gaat en ging (nog) niet uit van een veiligheidsanalyse waarin heel nauwkeurig zicht is op daders, slachtoffers en hun beider sociale profielen (*hotshots* en *hot victims*), op de ontwikkeling van onveilige plekken (*hotspots*), en de tijden waarop bepaalde delicten vooral plaatshebben (*hottimes*). Met een dergelijke, periodiek te actualiseren, analyse zou het veiligheidsbeleid veel gericht kunnen zijn dan nu en meer afgestemd op de lokaal spelende problematiek. Daarmee zou mogelijk ook het groot aantal maatregelen en activiteiten kunnen worden verkleind, of in elk geval gericht op wat echt nodig is om de onveiligheid in Veenendaal de baas te kunnen. In de JIVL-periode, maar ook nu nog, heeft het beleid veel doelstellingen en nog veel meer maatregelen, waardoor sprake is van een onoverzichtelijk beleid-als-uitgevoerd. Er is geen gebrek aan initiatieven of activiteiten binnen het veiligheidsbeleid van de gemeente Veenendaal. Er zijn er eerder teveel, zonder duidelijke afstemming.

Er is een objectief (maar te overzien) veiligheidsprobleem, dat zich geregeld heel lokaal op bepaalde plekken openbaart. Vaak gaat het om plekken waar volgens de omgevingscriminologie sprake is van gemotiveerde daders of overlastplegers, kwetsbare doelwitten of slachtoffers in combinatie met een matige sociale controle. Denk bijvoorbeeld aan de buurt het ‘t Franse Gat, winkelcentra, maar ook de binnenstad ten gevolge van winkels en horeca. We zagen echter dat de gebiedsgerichte onderdelen van het integrale veiligheidsbeleid deze criminele driehoek (daders – doelwitten – openbare ruimte) in positieve zin hebben beïnvloed. Zo lijkt op dit moment de rust in ‘t Franse Gat weer redelijk

⁵⁰ Een oververtegenwoordiging betekent geenszins dat alleen Marokkaans-Nederlandse jeugd problemen veroorzaakt. Er zijn bij politie en justitie ook autochtone jongeren in beeld.

teruggekeerd door inspanning van gemeente, politie, welzijnsorganisaties, bewoners, de jeugd zelf en andere betrokken partijen.

De lokale uitdaging schuilt vooral in het aanpakken van het bovengemiddelde onveiligheidsgevoel, geweld in de openbare ruimte, langs elkaar levende bevolkingsgroepen in combinatie met afgenomen tolerantiegrenzen. Dat laatste is overigens volgens socioloog Bas van Stokkom een landelijke tendens (2010). Bewoners reageren overal – dus ook in Veenendaal – eerder en emotioneler dan voorheen op ervaren inbreuken op het woongenot. Waarmee niet is gezegd dat de overlast niet reëel is en – spijtig genoeg – mensen dwingt om bepaalde plekken te vermijden en door hen als een last wordt ervaren.

Het beleid was en is gericht op meetbare doelen. Daarbij is het verband tussen doelen en middelen geregeld onduidelijk. Ook is niet duidelijk hoe precies bepaalde maatregelen dienen bij te dragen aan de afname van criminaliteit en overlast (“werkzame mechanismen”). Het vormgeven van beleid met meetbare doelen is verstandig. In Veenendaal dreigt het meetbaar maken van beleid echter door te schieten naar een situatie waarin het controleren of doelstellingen zijn gehaald en de voortdurende verantwoording veel papierwerk oplevert dat ten koste gaat van de uitvoering. Als beleid dan toch rationeler zou moeten, dan liever een aanpak waarbij mede op basis van recente criminologische en veiligheidskundige inzichten wordt nagegaan wat daadwerkelijk bijdraagt aan de vermindering van onveiligheid. Daarover is steeds meer bekend (zie onder andere Kennisfundament WODC). In 2011 moet veiligheidsbeleid op meer gestoeld zijn dan op *common sense* en (politieke) emotie.

6.2 Conclusies per onderzoeksvraag

Onderzoeken proberen vragen te beantwoorden. Daartoe gaan we over in deze paragraaf, met daarbij nadrukkelijk de onderzoeksvragen (zie hoofdstuk 1) en de reeds getrokken deelconclusies in het achterhoofd. In de volgende paragraaf ronden we af met onze aanbevelingen.

Trends van de geregistreerde criminaliteit, slachtofferschap, overlastmeldingen

- In de onderzoeksperiode (2005 tot en met 2009) stijgt het aantal aangiften van geweldsdelicten in Veenendaal met 5,6 procent. Het JIVL had een daling met 20 procent als doelstelling⁵¹. Het aantal aangiften van vernieling blijft in de onderzoeksperiode nagenoeg gelijk.
- In de onderzoeksperiode dalen de aangiften van vermogensdelicten met 7,1 procent in Veenendaal. Dit stemt overeen met de landelijke trend.⁵² Het JIVL formuleerde een doelstelling (-20 procent) voor fietsendiefstal en autocriminaliteit. Er wordt een daling van 12,4 procent gerealiseerd. De autocriminaliteit daalt met 16 procent.⁵³

⁵¹ Het valt op dat in de (half)jaarrapportages van JIVL bij de gekwantificeerde doelstellingen (percentages) nergens staat aangegeven ten opzichte van welk jaar moet worden gemeten. Wij hanteren in dit rapport steeds 2005 als basisjaar, tenzij anders wordt vermeld.

⁵² De (veelvoorkomende) criminaliteit in Nederland laat al jaren een dalende trend, laat zien. In elk geval ten opzichte van het peiljaar 2002. Vanaf 2008 zou deze daling weer enigszins zijn afgenomen (Vollaard e.a., 2009).

⁵³ We interpreteren autocriminaliteit als de optelsom van diefstal uit/af motorvoertuigen, diefstal motorvoertuigen en diefstal af/uit/van overige voertuigen.

- Het aantal meldingen van burengerucht stijgt in de onderzoeksperiode met 20,8 procent. De meldingen van jeugdoverlast stijgen met 30 procent. Het JIVL streefde naar een reductie met 20 procent.
- Op gemeentelijk niveau rapporteren inwoners in 2010 vaker slachtofferschap van geweld dan in 2005: we constateren een stijging van 4,8 procent naar 8,7 procent. Bewoners rapporteren ook vaker slachtofferschap van beschadiging/vernieling: van 11,3 procent in 2005 naar 15,9 procent. De gemelde autocriminaliteit neemt af: van 25,1 procent (2005) naar 21,7 procent (2010).

Verhouding veiligheidstrends tot Zeist en Nieuwegein

- Als we het aantal aangiften van geweld, vermogensdelicten en vernielingen in Veenendaal voor de onderzoeksperiode (dat wil zeggen van 2005 tot en met 2009) vergelijken met Zeist en Nieuwegein, dan zijn de scores van Veenendaal relatief gunstig. In Veenendaal doen per duizend inwoners 4,9 personen aangifte van geweld: in Zeist komt deze score uit op 6,7 personen en in Nieuwegein op 5,7. Veenendaal telt per duizend inwoners 38,3 personen die aangifte doen van een vermogensdelict: Zeist 56,6 en Nieuwegein 52,8. In Veenendaal doen, tenslotte, per duizend inwoners 11,8 personen aangifte van vernieling, terwijl die score in Zeist uitkomt 13 personen en in Nieuwegein op 14,3.

Veiligheidsbeleving (subjectief) en verandering ten opzicht van 2005

- Het onveiligheidsgevoel is stabiel: in 2005 voelde 22,1 procent zich wel eens onveilig op straat in de eigen buurt en in 2010 komt deze score uit op 22,6 procent. Vergeleken met de percentages van de Politieregio Utrecht (18,3 procent in 2009) en Nederland (17,0 procent in 2009) ligt het onveiligheidsgevoel in Veenendaal dus hoger. De score in Veenendaal is vergelijkbaar met die in Amersfoort (23,0 procent in 2009). Hangjongeren en locaties rondom uitgaansgelegenheden zijn belangrijke bronnen van de onveiligheidsgevoelens in Veenendaal.
- In 2010 blijft driekwart van de bewoners graag in de eigen woonbuurt wonen en 63,2 procent vindt dat zij het goed getroffen hebben met hun buurt. Inwoners van Veenendaal beoordelen de leefbaarheid in de eigen buurt in 2010 evenals in 2005 met een 7,3 (op een schaal van 10). Net als in 2005 scoort West ook nu het hoogste rapportcijfer voor wat leefbaarheid betreft. De inwoners van het Centrum zijn (nog steeds) het minst tevreden over de leefbaarheid: zij geven een 6,9 als rapportcijfer, waar dat in 2005 een 7,0 was. De rapportcijfers van 't Franse Gat, Engelenburg en 't Hoorntje (zogenoemde speerpuntbuurten), zijn (licht) gestegen, waar die van Molenbrug, Dragonder-Zuid en Schrijverswijk (licht) zijn gedaald. Het valt op dat de zes speerpuntbuurten evenals in 2005 met hun rapportcijfer (net) onder het gemeentelijk gemiddelde scoren.

Veiligheidsbeleid: inhoud en ambities

- De gemeente Veenendaal ging de afgelopen jaren uit van een brede opvatting van veiligheid. Dat resulteerde in een ruim opgezet veiligheidsbeleid, dat vooral breed was ten aanzien van de in te zetten middelen (projecten en maatregelen). De breedte zat hem feitelijk al in de naamgeving van het beleid: Jeugd, Integrale Veiligheid en Leefbaarheid (JIVL). De breedte van het beleid werd ook verklaard door het

onvoldoende stellen van prioriteiten door het gemeentebestuur. Teveel was belangrijk. Het veiligheidsbeleid was voor de gemeente een soort zoektocht naar wat werkt.

- Wat meespeelde bij de omvang van het beleid was dat bestuurders gevoelig waren voor landelijke trends in de aanpak van onveiligheid. Zij werden soms door politiek-bestuurlijke druk (voornamelijk na incidenten) gedwongen aan trends mee te doen. Denk aan bewonersparticipatie, cameratoezicht en straatcoaches. De trendgevoeligheid werkte het verder uitdijen van het beleid aan de middelenkant (beleidsaccumulatie) in de hand: het beleid werd er breder en omvattender door.
- De grote hoeveelheid in te zetten maatregelen maakte dat het voor externe partijen en burgers onduidelijk was waar de gemeente heen wilde. De partners meenden dat een visie ontbeerde, laat staan dat sprake was van een door partijen gedeelde visie. Desondanks is bij het beleid van de afgelopen jaren, op basis van het onderzoeksmateriaal, een achterliggende visie te reconstrueren. Die is samen te vatten als:
 - veiligheid is veel meer dan alleen politiezorg;
 - het beleid is effectiever naarmate het wijkgericht is en kan rekenen op lokaal-maatschappelijk draagvlak van buurtbewoners en het beleid wordt uitgewerkt in concrete en meetbare activiteiten;
 - het beleid moet vertrekken vanuit een lokale probleemanalyse waarin zowel aandacht is voor de objectieve (geregistreerde) als subjectieve (gevoelsmatige) onveiligheid;
 - de aanpak dient een mix te zijn van repressie en preventie, waarbij steeds stap-voor-stap wordt geleerd wat werkt bij de aanpak en wat niet;
 - ook de gedachte 'meten is weten' maakte vanaf het begin deel uit van het veiligheidsbeleid.
- Er zijn twee opvallende verschillen tussen het Programma veiligheid en het JIVL: in het nieuwe Programma Veiligheid wordt wel een expliciete visie geformuleerd. Een ander verschil met het JIVL is dat in het nieuwe beleid de oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse jeugd in de jeugdcriminaliteit en –overlast veel nadrukkelijker aandacht krijgt.
- Het Programma Veiligheid is deels een voortzetting van het 'oude' JIVL. De overeenkomst met het oude beleid is de sterke nadruk op meetbaarheid in de zin van kwantificeerbaarheid van resultaten en effecten.

Veiligheidsbeleid in uitvoering: maatregelen, organisatie(s), effectiviteit

- Interne ontwikkelingen remden het beleid af in de tweede helft van de vorige raadsperiode. Het betrof daarbij verstoorde bestuurlijke en ambtelijke verhoudingen, maar ook de reorganisatie van het gemeentelijk apparaat.
- De buitenwacht – externe partners en ook bewoners - zijn kritisch op de gemeente. Naar hun zeggen miste de gemeente daadkracht en liep zij geregeld achter de feiten aan. De

externe partners (met name de frontlijnorganisaties) vonden de ambtelijke organisatie van de gemeente bij tijd en wijle intern gericht.

- Volgens met name ambtenaren werd met het JIVL een goede basis gelegd voor toekomstig veiligheidsbeleid. Zo werden eerste stappen gezet op weg naar een praktische overlegstructuur tussen zowel het strategisch, tactisch als operationele niveau van de gemeente en de externe (veiligheids)partners.
- De door de partners gemiste regie werd, naast de interne ontwikkelingen, ook veroorzaakt door de brede opzet van het JIVL. Het beleid was hierdoor moeilijk te coördineren. De veelheid aan projecten en maatregelen zorgden bovendien dat het moeilijk was om als gemeente het overzicht te houden.
- De positie van de programmamanager is inmiddels weliswaar op papier beschreven, maar is in de dagelijkse praktijk voor veel gemeenteambtenaren toch nog onduidelijk. Het betreft dan met name de verhouding programmamanagement en de afdelingen.
- De trends zijn, over de hele linie bezien, ongunstiger dan de in JIVL geformuleerde doelstellingen. Daaruit maken we op dat de doelstellingen op hoofdlijnen niet zijn gehaald.
- De integrale aanpak in het 't Franse Gat, de aanpak rond winkelcentrum Ellekoot alsmede het cameratoezicht worden desalniettemin genoemd als maatregelen die effect sorteerden. De politiecijfers en onze monitorgegevens over veiligheidsgevoel en slachtofferschap wijzen eveneens in die richting. Daaruit zou blijken dat een aanpak met een gebiedsgerichte focus effectief is.

Rol burgers en bedrijven (inclusief communicatie)

- Bewoners zijn (zie vorig kopje) kritisch op de gemeente. Zij misten een zichtbare en aanspreekbare gemeente. Bewoners en bedrijven hebben naar eigen zeggen onvoldoende zicht op het veiligheidsbeleid.
- Er is volgens geïnterviewde bewoners meer inzet gewenst van de gemeente op daadwerkelijke bewonersparticipatie. Zij vinden dat zij nu onvoldoende bij het beleid worden betrokken.
- Volgens de geïnterviewde ambtenaren en externe partijen zou goed nieuws over veiligheid in Veenendaal eigenlijk bekend moeten zijn bij de burgers via de (plaatselijke) media. De gemeente is terughoudend geweest in actieve communicatie over de vorderingen, resultaten (en successen) van het veiligheidsbeleid.

6.3 Aanbevelingen

Niet op de laatste plaats beantwoorden we de vraag wat het onderzoek in Veenendaal leert over de inhoud en organisatie van het veiligheidsbeleid. We adresseren de aanbevelingen en noemen daarbij steeds de (voornaamste) partijen die de aanbeveling dienen op te pakken.

1. **College:** *motiveer alle in te zetten maatregelen, door aan te geven wat en hoe een maatregel bijdraagt aan veiligheid.*

Toelichting: deze aanbeveling leidt er mogelijk ook toe dat het aantal maatregelen afneemt, er meer overzicht ontstaat en de capaciteit efficiënter wordt ingezet. Dat is in deze tijd van schaarse middelen geen overbodige luxe. Vaak kan vooraf al worden nagegaan hoe effectief een bepaalde maatregel is, op basis van de lokale kennis (zie aanbeveling 2) en toenemende bestaande landelijke kennis over effectiviteit. Denk daarbij bijvoorbeeld aan het Kennisfundament van het WODC/Ministerie van Veiligheid en Justitie, voor een gefundeerde aanpak van jeugdcriminaliteit. Door een maatregel te onderbouwen is duidelijk wat precies wordt nagestreefd en achteraf kan de maatregel beter worden geëvalueerd. Indien een maatregel om uitsluitend politieke redenen wordt ingevoerd en er is geen verder bewijs voor effectiviteit, dan kan een tijdige ambtelijke inbreng helpen.

2. **College en politie:** *gebruik de criminaliteitsdriehoek (daders – doelwitten – openbare ruimte) voor een scherp en actueel beeld van de Veenendaalse veiligheidssituatie. Daarmee kan het veiligheidsbeleid gericht en beter worden onderbouwd.*

Toelichting: onveiligheid ontstaat lokaal vaak in een situatie met gemotiveerde daders of overlastplegers, kwetsbare doelwitten of slachtoffers in combinatie met een matige sociale controle. Veel onveiligheid doet zich in Veenendaal op heel specifieke plekken voor (bv buurten, station, winkelcentra, in de binnenstad, fietspaden). Specifieke en actuele informatie over daders ('hotshots'), doelwitten ('hot victims'), 'hottimes' en openbare ruimte ('hotspots') helpen het veiligheidsbeleid te richten. Veel Veenendaalse inbrekers komen bijvoorbeeld uit de stad zelf. Dat is nuttige informatie. Of: slachtoffers van uitgaansgeweld zijn vaak zelf ook geregeld geweldpleger. Of: veel vernielingen in het weekend hebben te maken met routes van en naar het centrum. Deze gebiedsanalyse kan ook goed worden benut om vroeg bij aanstaande negatieve ontwikkelingen te zijn, door bijvoorbeeld de openbare ruimte waar nodig anders in te richten, beter te verlichten of achterstallig onderhoud aan te pakken. De criminaliteitsdriehoek is beslist niet uitsluitend van toepassing op toezicht en handhaving als er reeds problemen zijn. Het biedt een praktisch perspectief om vanuit veiligheidsaspecten naar de eigen gemeente te kijken. Vul voor de gebiedsanalyse de informatie van de politie aan met praktijkinformatie van zogeheten frontlijnwerkers: bv toezichthouders, wijkagenten en jongerenwerk. Die kennis wordt nog onvoldoende gebruikt.

3. **Gemeenteraad, college, politie en externe partners:** *bouw de probleem- en gebiedsgerichte focus verder uit.*

Toelichting: ga ook in de toekomst verder met aanpakken als in 't Franse Gat, Ellekoot/NS Veenendaal West en de JES-aanpak. Het concentreren van capaciteit op een specifieke probleemlocatie helpt. Vrees niet voor verplaatsing en zogeheten waterbedeffecten. Vanuit criminologisch onderzoek is weinig overtuigend bewijs voor (blijvende) verplaatsing.

4. **Gemeenteraad en college:** *richt je op het leefklimaat van het centrum. Wat zijn daar momenteel de sterke en zwakke plekken, zowel voor wat betreft sociale controle, veiligheidkundige aspecten, ruimtelijke ordening en onderhoud?*

Toelichting: een opgeruimde en aantrekkelijke omgeving met natuurlijk toezicht (bv vanwege publieksstromen) nodigt veel minder uit tot overlast en criminaliteit. Zorg

voor goede verlichting, menselijk toezicht en toezichtouders die hangjeugd uit hun anonimiteit halen en houden door middel van steeds aanspreken en het maken van afspraken (zichtbare overheid). En direct reageren op incidenten, indien nodig. Accepteer dat jongeren wel ergens moeten kunnen samenkomen.

5. **College en politie:** *ga na in hoeverre geweld, overlastmeldingen en burengerucht in Veenendaal samenhangen met verminderde tolerantie en agressie, maar ook met het langs elkaar heen leven van bevolkingsgroepen. Haal waar mogelijk geweld- en overlastplegers uit de anonimiteit.*

Toelichting: uit het onderzoek blijken o.a. geweld, overlast en burengerucht een probleem. Hoe deze verschijnselen samenhangen met het bredere maatschappelijke vraagstuk van afgenomen tolerantie en polarisatie is in Veenendaal op grond van dit onderzoek niet goed aan te geven.

6. **College:** *stel per wijk een groep bewoners in die meedenkt en meedoet met het bevorderen van leefbaarheid en veiligheid. Een dergelijke groep bestaat uit bewoners die zich vrijwillig inspannen om het woonplezier te verhogen. De groep werkt samen met gemeente, woningbouwcorporaties, politie, welzijnsorganisaties en andere maatschappelijke instellingen (zichtbare overheid).*

Toelichting: deze bewonersgroepen spelen een centrale rol in de relatie tussen burgers en de gemeente. Zij hebben recht op informatie over wat er in hun wijk gaat spelen en mogen hierover adviseren. De huidige Bewonerscommissies bestaan uitsluitend uit huurders. Daar ligt wel de betrokken basis en het draagvlak voor het opbouwen van dit soort bewonersgroepen, zie blijkt uit dit onderzoek. Belangrijk is dat de bewonersgroepen (een soort bewonerwijkteams) actief proberen draagvlak te zoeken in de eigen wijk door niet-wijkteamleden te informeren en te betrekken bij activiteiten. De teams helpen de burger meer grip te krijgen op de leefomgeving en onveiligheid. Verder dragen zij bij aan een zichtbare overheid. Een burger die ervaart dat de lokale overheid zichtbaar en schouder-aan-schouder in een team optreedt met bewoners, zal eerder overlast en criminaliteit melden en begrip tonen voor de inspanningen van de lokale overheid. Overheid en bewoners weten immers dan van elkaar wat er speelt

7. **College:** *vertel wat je doet en wat je hebt gedaan (resultaten). Dat is een sterkere boodschap dan steeds aangeven wat nog allemaal te gebeuren staat.*

Toelichting: niet alle bewoners (en ondernemers) kunnen of willen actief meedoen. Dat onderstreept nog eens het belang van communicatie. Want ook zij moeten de kans krijgen om zich te laten informeren over het veiligheidsbeleid. Als zich een incident voordoet weet de burger op basis van de periodieke berichtgeving door de gemeente en haar partners dat er al een hoop gebeurt en dat een incident nooit, ook niet met een perfect veiligheidsbeleid, kan worden tegengegaan.

8. **College:** *zorg dat de interne verhoudingen (bv burgemeester en wethouder veiligheid), werkwijzen (o.a. programmamanagement) en verantwoordelijkheden (bv afdelingen, tussen netwerkpartners) glashelder zijn.*

Toelichting: de ervaring is dat anders het beleid vertraging oploopt en niet tot de beoogde doelstellingen leidt. Gestreefd moet worden naar eenduidige aansturing en duidelijke gemeentelijke aanspreekpunten voor externe partijen.

9. **College:** *beperk de uitvoeringslast die nodig is om na te gaan of doelstellingen ('de cijfers') zijn gehaald.*

Toelichting: deze vorm van controle levert extra papierwerk op dat ten koste gaat van de uitvoering. Zichtbaar en voelbaar resultaat zegt meer dan cijfers.

10. **Gemeenteraad en college:** *organiseer eens per jaar een veiligheidsconferentie waarop gemeente en partners aangegeven wat is bereikt. Nodig daartoe ook bewoners en hun organisaties uit.*

Toelichting: vertel wat je doet en wat je hebt gedaan (resultaten). Dat is een sterkere boodschap dan steeds aangeven wat nog allemaal te gebeuren staat.

Bijlage 1: gebruikte schriftelijke bronnen

Literatuur

Bervoets E. e.a. (2009). *Stad en Ommeland: uitgaansgeweld Groningse binnenstad*. Den Haag: COT.

Bervoets, E. en E.J. van der Torre (2009a). *Welbeschouwd: het Goudse veiligheidsbeleid geëvalueerd*. Den Haag: COT.

Bervoets, E. en van der Torre (2009b). *Wat kan hier? : Veiligheidsanalyse Rembrandtplein en Leidseplein: (uitgaans)geweld, maatregelen, effecten*. Den Haag: BJU.

Boom, J. de, A. Weltevrede, P. van Wensveen, M. van San en P. Hermus (2010). *Marokkaanse Nederlanders 2010: een nulmeting van hun positie op de terreinen van onderwijs, arbeid en uitkering en criminaliteit in 22 gemeenten*. Rotterdam: RISBO.

Clarke, R & J. Eck (2010). *Crime Analysis for Problems Solvers in 60 Small Steps*. London: Home Office.

Dekkers, S., en Homburg, G. (2006). *Evaluatie cameratoezicht op openbare plaatsen*, Amsterdam: Regioplan.

Egmond, P. van, Hulshof, P. & Roorda, W. (2010). *Cameratoezicht in Veenendaal: de bevindingen na 1 jaar*. Amsterdam: DSP-groep.

Gemert, F. (2002). Marokkaanse buurtvaders blokkeren integratie. *Socialisme en Democratie*, 7/8, pp. 56-64.

Gill, M., en Spriggs, A. (2005). *Assessing the impact of CCTV*. Home Office Study 292, UK.

Grujter, M. de, T. Pels en S. Tan (2009). *De frontlinie versterken: vernieuwende initiatieven in het voorportaal van de jeugdzorg*. Utrecht: Verweij Jonker Instituut.

Haan, W. de (1997). *Evaluatie Integraal Veiligheidsbeleid: een verkennende studie in Amsterdam en Rotterdam*. Den Haag: Sociaal en Cultureel Planbureau.

Hoogerwerf, A. (1984). *Beleid berust op veronderstellingen: de beleidstheorie*. *Acta politica*, 4, 493-531.

Ince, D., Beumer, M., Jonkman, H., & Vergeer, M. (2004). *Veelbelovend en effectief. Overzicht van preventieprojecten en -programma's in de domeinen Gezin, School, Kinderen en jongeren, Wijk*. Tweede volledig herziene editie CtCgids. Nederlands Instituut voor Zorg en Welzijn. Heerhugowaard: PlantijnCasparie.

Leeuw, E. de (2010). *Passen en meten online: de kwaliteit van internetenquêtes*. Oratie, Universiteit Utrecht

Wijk, A. van, E. Bervoets en R. Boers (2007). *Trots op Nederland: een onderzoek naar het Lonsdaleverschijnsel in Zoetermeer, Venray en Aalsmeer*. Apeldoorn: Politieacademie.

Kerstens, J., Toutenhoofd, M., en Stol, W.Ph. (2008). *Wie niet weg is, is gezien. Gevalstudie over een proef met cameratoezicht in de Leeuwarder binnenstad*. Den Haag: Boom Juridische uitgevers.

Leiden, I. van, en Ferwerda, H. (2002). *Cameratoezicht: goed bekeken*. Politie en Wetenschap. Zeist: Kerckebosch.

Levitt, S. (2004). Understanding why crime fell in the 1990s: four factors that explain the decline and six that do not. *Journal of Economic Perspectives*, 18 (1), pp. 163-190.

Pawson, R. en N. Tilley (1997). *Realistic Evaluation*. London: Sage.

Sherman, L.W. (1997). Policing for Crime Prevention. In: Sherman, L. W., D. Gottfredson, D. MacKenzie, J. Eck, P. Reuter, S. Bushway (eds.) (1997). *Preventing crime: what works, what doesn't, what's promising?* Department of Criminology and Criminal Justice, University of Maryland, chapter 8, 1-65.

Skogan, W. en K. Frydl (eds.) (2004). *Fairness and effectiveness in policing: the evidence*. Washington, DC: The National Academies Press.

Tilburg, W. van (2009). *Analyse Marokkaanse daderpopulaties van gemeenten in Nederland*. Zoetermeer: KLPD.

Torre, E.J. van der (2008). *Veel voorkomende criminaliteit in Roermond: van twistpunt naar speerpunt*. Den Haag: COT.

Vollaard, B., P. Versteegh en J. van den Brakel (2009). Veelbelovende verklaringen voor de daling van de criminaliteit na 2002. In opdracht van de Commissie Politie en Wetenschap.

Wittebrood, K en M. van Beem (2004). *Sociale veiligheid vergroten door gelegenheidsbeperking: wat werkt en wat niet?* Den Haag: Raad voor de Maatschappelijke Ontwikkeling.

Raadsvoorstellen

1. Amendement, herstructurering Engelenburg-Noord (10-12-2009)
2. *B&W voorstel* Evaluatie cameratoezicht Veenendaal (18-01-2011)
3. Beleidskader 2002-2006
4. Brief besteding GCN gelden (13-12-2007)
5. Externe veiligheid bedrijven (26-09-2002)
6. Kadernota 2005 Veiligheid
7. Kadernota 2007 Veiligheid
8. Kadernota 2008 Veiligheid
9. Kadernota 2009 Veiligheid

10. Kadernota 2010 Veiligheid
11. Kadernota 2011 Veiligheid
12. Masterplan inrichting openbare ruimte Engelenburg-Noord (september 2009)
13. Stand van zaken cameratoezicht (16-01-2009)
14. Voortgang invoering Cameratoezicht (26-02-2009)
15. Notulen 13 maart 2003 – veiligheidsbeleid 2003 (13-03-2003)
16. Beleidskader lokaal sociaal beleid 2002-2006
17. Bestedingsplan speerpuntbuurten en integrale veiligheid (30-10-2007)
18. Cameratoezicht (programma burger en bestuur) (14-04-2009)
19. Herstructurering Engelenburg-Noord (27-10-2009)
20. Sociaal uitvoeringsprogramma 2010-2013 (19-01-2010)
21. Roeckplantsoen, Engelenburg-Noord en Schrijverspark
22. Regionalisering Brandweer (02-07-2008)
23. Sociaal plan van aanpak herstructurering Engelenburg-Noord
24. Veiligheidsbeleid gemeente Veenendaal 2003 (13-03-2003)

Memo aan de raad

1. Memo 1e voortgangsrapportage jeugdbeleid 2010 (21-12-2009)
2. Memo Actieve informatie: politiecijfers 2006 (23-02-2007)
3. Memo Actieve informatieplicht: Wet op de Veiligheidsregio's (15-02-1007)
4. Memo Cijfers Politie 2009 (12-02-2010)
5. Memo Consultatie Regionale Veiligheidsstrategie 2008-2011 (05-02-20080)
6. Memo Hoofdpijnen consultatieavond 2 september (01-10-2010)
8. Memo Info Monitor Marokkaanse Nederlanders (22-09-2010)
9. Memo Motie Crisisbeheersing en rampenbestrijding (03-02-2009)
10. Memo Plan van aanpak 't Franse Gat (18-10-2007)
11. Memo Programma openbare orde & veiligheid (08-10-2008)
12. Memo Regionaal Beheersplan Rampenbestrijding 2006/2009 (18-04-2006)
13. Memo Resultaten BOA's (18-08-2009)

14. Memo Uitwerking aanbevelingen rekenkamerrapport "Jeugdbeleid uit de puberteit" (24-03-2009)
15. Memo Voortgangsrapportage Jeugdbeleid (12-01-2009)
16. Regionaal beheersplan rampenbestrijding regio Utrecht (28-03-2006)
17. Regionaal Beheersplan Rampenbestrijding
18. Rampenbestrijding & Crisisbeheersing
19. Voortgang 't Franse Gat (03-12-2007)
20. Vragen en antwoorden politiesurveillanten en buurtvaders (12-09-2007)

Collegebesluiten

1. Brief bij Collegebesluit Risicoprofiel VRU (21-09-2010)
2. Buurtbemiddeling (22-09-2004)
3. Cameratoezicht in Veenendaal Nota (14-04-2009)
4. Eindevaluatie project 'Externe veiligheid bedrijven' (13-09-2005)
5. Eindevaluatie project 't Franse Gat (15-03-2010)
6. Herstructurering Engelenburg-Noord (14-04-2009)
7. Het Wmo-beleidskader 2007-2010 en het Wmo-jaarplan 2007 (19-12-2006)
8. Monitor leefbaarheid, veiligheid en LSB (13-09-2005)
9. Notitie "De wijken in" (07-08-2007)
10. Nut en noodzaak cameratoezicht (05-01-2006)
11. Onderzoek invoering cameratoezicht Veenendaal (12-03-2008)
12. Plan van uitgangspunten Schrijverswijk (10-06-2008)
13. Raadsvoorstellen onderzoeksrapporten rekenkamercommissie (17-05-2006)
14. Rapportage 2006 politiesurveillanten (12-06-2007)
15. Risicoprofiel VRU (02-11-2010)
16. Schriftelijke vragen GL cameratoezicht 't Franse Gat (12-06-2008)
17. Stand van zaken met betrekking tot het VAP eerste helft 2005 (13-09-2005)
18. Stand van zaken VAP (13-09-2009)
19. Voortzetting project Buurtvaders (20-02-2006)

20. Wmo-jaarplan 2008 (11-03-2008)

Documenten gerelateerd aan JIVL

1. *B&W advies* Eerste halfjaarrapportage Jeugd Integrale Veiligheid en leefbaarheid 2009 (08-10-2009)
2. *B&W advies* Halfjaarrapportage Tweede helft 2007 JIVL (22-04-2008)
3. *B&W advies* Stand van zaken eerste half jaar 2007 JIVL (02-10-2007)
4. Besluitenlijst Raadsvergadering (13-12-2007)
5. Evaluatie programma JIVL (25-10-2010)
6. Halfjaarrapportage Eerste helft 2008 JIVL (30-09-2008)
7. Halfjaarrapportage Eerste helft 2009 JIVL (08-10-2009)
8. Overzicht uitgaven JIVL november 2009
9. Presentatie Programma JIVL 2006-2010 (24-01-2007)
10. Stand van zaken en evaluatieaspecten DVL – B&B – rueng (september 2007)
11. Vragen n.a.v. Bespreking halfjaarrapportage (26-05-2008)

Overige documenten

1. Beantwoording vragen VVD – BestemmingsgeldenBOA's voor youth for christ (22-12-2009)
2. Beleidsnota Veenendaal Brandveilig: beleidsplan incidentenbestrijding en risicobeheersing brandweer Veenendaal 2009/2010 (25-08-2009)
3. Cameratoezicht in Veenendaal – de bevindingen na 1 jaar (31-12-2010)
4. Coalitieakkoord Veenendaal 2010-2014 (31-03-2010)
5. Jaarrekening 2006 Veiligheid
6. Jaarrekening 2008 Veiligheid
7. Jaarrekening 2010 Veiligheid
8. Jaarverslag 2007 Veiligheid
9. Jaarverslag 2008 Veiligheid
10. Jaarverslag 2009 veiligheid
11. Monitor Leefbaarheid, veiligheid en Sociale Staat 2005 (maart 2006)
12. Notitie cameratoezicht Kastanjelaan (22-12-2010)

13. Overdrachtdossier 2010 (23-02-2010)
14. Persbericht 'Camera's vergroten veiligheid' (26-01-2011)
15. Persbericht 'Evaluatie Project Buurtvaders' (17-11-2010)
16. Presentatie Programma Jeugd
17. Presentatie Programma Veiligheid
18. Presentatie Programma Wijkzaken
19. Presentatie Regionalisering Brandweer (12-11-2009)
20. Programmarekening Veiligheid 2004
21. Programmabegroting Veiligheid 2004
22. Programmabegroting Veiligheid 2005
23. Programmabegroting Veiligheid 2006
24. Programmabegroting Veiligheid 2007
25. Programmabegroting Veiligheid 2008
26. Programmabegroting Veiligheid 2009
27. Programmabegroting Veiligheid 2010
28. Verantwoording Projectsubsidie 'Pannavoetbal' en 'Aftrapcoach' - Youth for Christ
29. Ongevraagd advies over veiligheid (jongerenraad) (20-05-2010)
30. Patrimonium woonstichting Veenendaal 'Leefbaarheid onder huurders 2010'
31. RISBO Marokkaanse Nederlanders 2010
32. RISBO Marokkaanse Nederlanders in Veenendaal 2010
33. SGP onderzoek 'De trend doorbroken?' (April 2009)
34. Gezamenlijke veiligheidsstrategie Politieregio Utrecht (2008-2011), maart 2008

Opmerking: naast voornoemde bronnen werden aan de hand van gerichte zoekvragen berichten van lokale, regionale en landelijke media bestudeerd aan de hand van zoekvragen met de Krantenbank LexisNexis. Ook werden diverse andere open bronnen geraadpleegd waaronder de gemeentelijke website, de websites van veiligheidspartners en de sites van bewonerscommissies.

Bijlage 2: topiclist voor interviews

0. Wat is uw functie en achtergrond?
1. In hoeverre heeft u met het veiligheidsbeleid te maken?
2. Wat zijn uw verantwoordelijkheden?
3. Wie zijn uw aanspreekpunten bij gemeente/ politie/ betreffende organisatie?

Algemeen

1. Is Veenendaal/ uw wijk volgens u veiliger geworden? (in de periode 2005-2010)
2. Op welke terreinen wel, en op welke niet? (4 categorieën) Noemt u svp voorbeelden.
3. Waardoor komt dat volgens u? (verklaringen) Noemt u voorbeelden

Maatregelen (middelen)

4. Bent u op de hoogte van de maatregelen die door de gemeente Veenendaal zijn/worden genomen om de veiligheid te waarborgen?
5. Hoe bent u op de hoogte gebracht?
6. Wat is de betekenis van *deze specifieke maatregelen* (vgl. antwoord op 1) de afgelopen jaren geweest voor de veiligheid in Veenendaal? Noemt u svp voorbeelden waaruit dat blijkt.
7. Welke maatregelen spraken u de afgelopen jaren het meest aan en welke het minste? Waarom?
8. Welk effect heeft veiligheidsbeleid van de gemeente Veenendaal volgens u gehad op de veiligheid in Veenendaal? Waarom? Kunt u daarvan voorbeelden noemen?
9. Hoe heeft u / uw organisatie bijgedragen aan de veiligheid in Veenendaal en op welke manier?
10. Wat waren daarbij successen en knelpunten?
11. Wat hebben andere organisaties/personen volgens u bijgedragen aan de veiligheid en op welke manier?
12. Wat waren daarbij successen en knelpunten?
13. Wat waren de afgelopen jaren volgens u markante gebeurtenissen rond de veiligheid in Veenendaal? Waarom?

Doelstellingen en effecten (op hoofdlijnen)

14. Bent u op de hoogte van de doelstellingen/ambities van het veiligheidsbeleid van de gemeente Veenendaal?
15. Hoe bent u op de hoogte gebracht?
16. Wat vindt u van de doelstellingen van de afgelopen jaren?
17. Hoe concreet (SMART) moeten volgens u doelstellingen zijn geformuleerd?
18. Wat zijn volgens u, als u dat kernachtig moet samenvatten, de effecten van het veiligheidsbeleid?

Veiligheidshuis (als specifiek middel)

19. Bent u op de hoogte van de ontwikkeling van een Veiligheidshuis in Veenendaal?
20. Hoe bent u op de hoogte gesteld?

21. Wat vindt u van het Veiligheidshuis? Draagt dat bij aan meer veiligheid? Aan welke categorieën veiligheid dan vooral? (woonomgeving, bedrijvigheid, jeugd en veiligheid, fysieke veiligheid)
22. Welke partijen hebben verder invloed op de lokale criminaliteit? Op welke manier? Kunt u voorbeelden noemen zodat duidelijk wordt hoe u dit ziet?

Organisatie/ verantwoordelijkheden/ taken en bevoegdheden/ communicatie

23. Wie is verantwoordelijk voor de uitvoering van beleid?
24. Op welke wijze vindt aansturing plaats binnen uw organisatie?
25. Hoe ziet communicatiestructuur eruit (hoe communicatie in gewone omstandigheden over veranderend beleid/ te nemen maatregelen/ en bij crises/ calamiteit)

Documentatie en afsluiting

26. Heeft u voor ons documentatie, artikelen, cijfermateriaal of iets dergelijks beschikbaar op grond waarvan wij ons een goed beeld kunnen vormen tbv dit onderzoek?
27. Heeft u nog onderwerpen gemist in dit interview die wat u betreft wel aan de orde hadden moeten komen? Welke zijn dat dan en waarom?

Bijlage 3: lijst van respondenten en data panelsessies

a. Interviews:

- de heer S. Amazyan, jongerenwerker
- mevrouw M. Agterberg-Timmerman, beleidsmedewerker maatschappelijke ontwikkeling en leefbaarheid, gemeente Veenendaal
- mevrouw M. Alferink, centrum jeugd en gezin De Twyn
- mevrouw W. Barendsen, informatiemakelaar Veiligheidshuis, district Heuvelrug
- de heer W. van Beijnum, afdelingsmanager wijk en stadsbeheer, gemeente Veenendaal
- de heer D. van Binsbergen, voorzitter jongerenraad Veenendaal
- mevrouw I. Blom, beleidsmedewerker buurtbeheer, gemeente Veenendaal
- de heer H. Boersma, voormalig programmamanager JIVL, gemeente Veenendaal
- de heer J.D. Bogerd, Politie, wijkteamchef
- de heer X. Bult, adviseur crisisbeheersing, gemeente Veenendaal
- de heer R. Coers, ploegleider BOA's, gemeente Veenendaal
- mevrouw A. Doornbosch-Jansonius, afdelingsmanager veiligheid en handhaving, gemeente Veenendaal
- de heer T. Elzenga, burgemeester
- de heer R. Engelaar, voormalig programma manager, gemeente Veenendaal
- mevrouw A. Hollander, wethouder Veiligheid
- de heer M. Irion, straatcoaches, manager To Serve & Protect
- de heer P. Jochems, waarnemend commandant, brandweer
- de heer B. Knieriem, afdelingsmanager beleid en ontwikkeling, gemeente Veenendaal
- mevrouw H. van Kruistum, teamleider Youth for Christ
- de heer J. Langelaar, gemeentesecretaris, gemeente Veenendaal
- mevrouw W. Noordkamp, beleidsmedewerker veiligheid, gemeente Veenendaal
- mevrouw C. van der Poel, beleidsmedewerker afd. Wonen, Patrimonium Woonstichting
- mevrouw F. Ruinaard, communicatie adviseur, gemeente Veenendaal
- de heer N. Swaters, teamleider veiligheid en vergunningen, gemeente Veenendaal
- de heer P. De Vrije, directeur woningstichting Patrimonium

- mevrouw B. Witjes, programmamanager veiligheid jeugd wijkzaken en economie, gemeente Veenendaal
- de heer A. Woutersen, Welzijn Veenendaal, directeur
- twee Marokkaans-Nederlandse buurtbewoners (zie opmerking verderop)

b. Verdiepende sessie wijkagenten, 18 januari 2011:

- J.D. Bogerd, wijkteamchef
- J.W. van Eden, thematisch wijkagent
- J.J. van Wingerden, Veenendaal Centrum
- H.J. ten Brinke, Renswoude /Veenendaal Oost
- B.J. Stout, Veenendaal Zuid
- E. Weppelman, Veenendaal West
- A. Slot, Veenendaal West
- H.A. Heijting, Veenendaal West

c. Panelavond 24 januari 2011: bewonerscommissies

d. Panelavond 26 januari 2011: lokale ondernemers en vertegenwoordigers onderwijs

e. Panelavond 27 januari 2011: uitvoerenden veiligheidsbeleid Veenendaal

- R.J. Coers, senior inspecteur Milieu, gemeente Veenendaal
- C. van der Poel, beleidsmedewerker afd. wonen, Patrimonium
- F. Verhoef, jongerenwerker, Welzijn Veenendaal
- A. Iabkrimen, teamleider/coördinator Buurtvaders
- K. Abba, buurtvader
- M. Yassan, buurtvader

Opmerking: wij spraken uitgebreid met professionals en met (soms wat oudere) Veenendaalse bewoners. Om vertekening tegen te gaan, spraken wij ook met de Jeugdraad, die ook de allochtone jeugd vertegenwoordigt, met (Marokkaanse) buurtvaders en (nog eens) twee Marokkaanse bewoners die plaatselijke actief zijn in de Marokkaanse bevolkingsgroep. De wijkagenten speelden in enkele gevallen een bemiddelende rol. Daarmee is tevens gezegd dat deze politiemensen volgens de onderzoekers een goed lokaal netwerk hebben. Alle interviews vonden plaats tussen oktober 2010 en januari 2011.

Bijlage 4: respons bevolkingsenquête 2010

Responsgegevens monitor veiligheid 2010							
	steekproef- nummer	bruto aantal	% van bevolking 15 en ouder	appr. % random SPSS	Verzonden	Terug	Respons %
Wijk Centrum totaal		3.824	8		1.005	410	41
Schrijverswijk	1	950	1,9	65	444	105	24
Overig gebied Centrum	2	2.874	6	22	561	305	54
Wijk Noord totaal		15.686	33		2.216	839	38
Dragonder-Zuid	3	2.599	5,4	26	535	185	35
Molenbrug	4	1.979	4,1	33	536	192	36
't Hoorntje	5	2.217	4,6	31	543	201	37
Overig gebied Noord	6	8.891	18	7	602	261	43
Wijk Zuid totaal		16.049	33		1.671	675	40
Engelenburg	7	3.017	6,3	20	532	187	35
't Franse Gat	8	4.526	9,4	13	581	231	40
Overig gebied Zuid	9	8.506	18	7	558	257	46
Wijk 4 West totaal	10	12.509	26	5	587	247	42
Onbekend		0			0	17	
Totaal		48.068	100		5.479	2.188	40

Opmerking: Het doel was zowel in 2005 als in 2010 om de gerealiseerde steekproef representatief te laten zijn voor wat betreft woongebied, geslacht en leeftijd. Om die reden werd de steekproef zowel in 2005 als in 2010 gewogen op precies die drie achtergrondkenmerken van bewoners.

Bijlage 5: politiegegevens

Overzichtstabellen hoofdstuk 2

Tabel 1: Overzichtstabel aangiften van gewelds- en zedendelicten – in vier delen van Veenendaal

	2005	2006	2007	2008	2009
Geweldsdelicten Centrum					
Openlijk geweld (persoon)	14	6	14	7	9
Bedreiging	16	12	14	15	17
Mishandeling	52	51	53	60	71
Straatroof	9	6	6	5	5
Overval	1	0	0	1	1
Zedenmisdrijven	4	3	2	3	0
Kinderporno	0	0	0	0	0
Totaal	96	78	89	91	103
Geweldsdelicten Noord					
Openlijk geweld (persoon)	5	2	3	4	4
Bedreiging	39	31	31	24	28
Mishandeling	44	47	41	52	52
Straatroof	7	6	2	2	5
Overval	4	1	4	2	4
Zedenmisdrijven	10	8	8	13	7
Kinderporno	0	1	0	0	0
Totaal	109	96	89	97	100
Geweldsdelicten Zuid					
Openlijk geweld (persoon)	9	1	8	1	3
Bedreiging	19	17	31	18	30
Mishandeling	36	46	40	43	54
Straatroof	7	3	9	12	3
Overval	3	2	4	2	4
Zedenmisdrijven	15	7	11	5	7
Kinderporno	0	1	0	0	0
Totaal	89	77	103	81	101
Geweldsdelicten West					
Openlijk geweld (persoon)	3	2	2	1	3
Bedreiging	20	8	11	12	19
Mishandeling	26	22	15	38	21
Straatroof	8	5	2	1	7
Overval	1	0	3	2	1
Zedenmisdrijven	13	7	5	6	2
Kinderporno	0	0	0	0	0
Totaal	71	44	38	60	53

Tabel 2: Overzichtstabel aangiften vermogensdelicten – in vier delen van Veenendaal

	2005	2006	2007	2008	2009
Vermogensdelicten Centrum					
Diefstal/inbraak woning	5	4	0	2	6
Diefstal/inbraak bedrijven en instellingen	25	30	24	19	31
Diefstal/inbraak box/schuur/tuinhuis	2	3	4	4	5
Diefstal fiets	179	231	184	246	238
Diefstal bromfiets/snorfiets	30	11	25	12	34
Diefstal af/uit motorvoertuigen	100	95	47	55	54
Diefstal motorvoertuigen	6	3	3	5	4
Diefstal af/uit/van overige voertuigen	3	7	10	9	9
Zakkenrollen	79	53	81	146	120
Winkeldiefstal	117	116	87	116	101
Overige vermogensdelicten	111	94	144	157	152
Totaal	657	647	609	771	754
Vermogensdelicten Noord					
Diefstal/inbraak woning	52	104	83	86	101
Diefstal/inbraak bedrijven en instellingen	63	53	60	47	57
Diefstal/inbraak box/schuur/tuinhuis	28	26	31	16	17
Diefstal fiets	173	173	148	120	100
Diefstal bromfiets/snorfiets	29	18	15	13	10
Diefstal af/uit motorvoertuigen	158	237	187	130	139
Diefstal motorvoertuigen	23	31	22	20	15
Diefstal af/uit/van overige voertuigen	6	3	17	7	23
Zakkenrollen	6	2	8	5	5
Winkeldiefstal	8	7	7	1	5
Overige vermogensdelicten	97	87	115	80	89
Totaal	643	741	693	525	561
Vermogensdelicten Zuid					
Diefstal/inbraak woning	55	67	85	81	75
Diefstal/inbraak bedrijven en instellingen	38	33	25	24	38
Diefstal/inbraak box/schuur/tuinhuis	61	62	38	29	33
Diefstal fiets	195	234	150	148	139
Diefstal bromfiets/snorfiets	34	28	13	15	24
Diefstal af/uit motorvoertuigen	110	180	191	78	111
Diefstal motorvoertuigen	14	12	11	12	11
Diefstal af/uit/van overige voertuigen	13	9	15	6	6
Zakkenrollen	5	4	8	4	9
Winkeldiefstal	26	26	19	18	25
Overige vermogensdelicten	81	103	94	87	89
Totaal	632	758	649	502	560
Vermogensdelicten West					
Diefstal/inbraak woning	40	54	39	39	25
Diefstal/inbraak bedrijven en instellingen	108	59	46	47	65
Diefstal/inbraak box/schuur/tuinhuis	20	8	6	12	10
Diefstal fiets	162	147	96	110	144
Diefstal bromfiets/snorfiets	19	12	4	5	10

Diefstal af/uit motorvoertuigen	72	86	95	71	64
Diefstal motorvoertuigen	9	8	3	6	3
Diefstal af/uit/van overige voertuigen	9	7	7	6	9
Zakkenrollen	2	1	9	4	3
Winkeldiefstal	6	2	6	7	8
Overige vermogensdelicten	80	107	78	73	68
Totaal	527	491	389	380	409

Tabel 3: Overzichtstabel aangiften geweldsdelicten in Veenendaal, Zeist en Nieuwegein

Geweldsdelicten	2005	2006	2007	2008	2009	Gemiddeld per 1.000 inwoners	2009 t.o.v. 2005
Veenendaal						4.9	+ 5,6%
Openlijk geweld (persoon)	31	11	27	13	19	0.3	
Bedreiging	94	68	87	69	94	1.3	
Mishandeling	158	166	149	193	198	2.8	
Straatroof	31	20	19	20	20	0.3	
Overval	9	3	11	7	10	0.1	
Zeist						6.7	+ 16,9%
Openlijk geweld (persoon)	18	23	15	15	14	0.3	
Bedreiging	99	128	148	126	147	2.1	
Mishandeling	224	274	236	225	237	3.9	
Straatroof	12	12	14	18	13	0.2	
Overval	1	6	5	3	4	0.07	
Nieuwegein						5.7	- 25,2%
Openlijk geweld (persoon)	33	14	20	21	31	0.4	
Bedreiging	113	80	90	72	82	1.5	
Mishandeling	201	195	195	185	164	3.1	
Straatroof	54	33	38	34	24	0.6	
Overval	11	10	7	15	7	0.2	
	1090	1043	1061	1016	1064		

Tabel 4: Overzichtstabel aangiften van vermogensdelicten in Veenendaal, Zeist en Nieuwegein

Vermogensdelicten	2005	2006	2007	2008	2009	Gemiddeld per 1.000 inwoners	2009 t.o.v. 2005
Veenendaal						38.3	- 7,1%
Diefstal/inbraak woning	152	229	207	208	207	3.2	
Diefstal/inbraak bedrijven en instellingen	234	175	155	137	191	2.9	
Diefstal/inbraak box/schuur/tuinhuis	111	99	79	61	65	1.3	
Diefstal brom-, snor- en fietsen	821	854	635	669	699	11.9	

Diefstal af/uit motorvoertuigen	440	598	520	334	368	7.3	
Diefstal motorvoertuigen	52	54	39	43	33	0.7	

Diefstal af/uit/van overige voertuigen	31	26	49	28	47	0.6	
Zakkenrollen	92	60	106	159	137	1.8	
Winkeldiefstal	157	151	119	142	139	2.3	
Overige vermogensdelicten	369	391	431	397	398	6.4	
Zeist						56.6	- 16,8%
Diefstal/inbraak woning	482	389	361	452	543	7.4	
Diefstal/inbraak bedrijven en instellingen	281	360	301	245	216	4.7	
Diefstal/inbraak box/schuur/tuinhuis	164	105	79	77	84	1.7	
Diefstal brom-, snor- en fietsen	819	716	416	557	561	10.2	
Diefstal af/uit motorvoertuigen	1064	1404	1052	696	870	16.9	
Diefstal motorvoertuigen	100	89	74	46	59	1.2	
Diefstal af/uit/van overige voertuigen	24	41	51	27	40	0.6	
Zakkenrollen	28	24	74	81	72	0.9	
Winkeldiefstal	173	133	158	199	205	2.9	
Overige vermogensdelicten	642	660	705	560	493	10.2	
Nieuwegein						52.8	- 24,7%
Diefstal/inbraak woning	317	418	341	394	329	5.9	
Diefstal/inbraak bedrijven en instellingen	290	363	274	262	244	4.7	
Diefstal/inbraak box/schuur/tuinhuis	232	221	88	111	51	2.3	
Diefstal brom-, snor- en fietsen	796	575	401	413	418	8.6	
Diefstal af/uit motorvoertuigen	884	1189	1117	871	676	15.6	
Diefstal motorvoertuigen	110	119	72	67	59	1.4	
Diefstal af/uit/van overige voertuigen	49	58	102	71	49	1.1	
Zakkenrollen	81	63	88	71	50	1.1	
Winkeldiefstal	130	187	190	151	202	2.8	
Overige vermogensdelicten	570	505	678	555	526	9.3	
	9695	10256	8962	8084	8031		

Aangiften en meldingen in 2010

De onderstaande tabel presenteert geregistreerde aangiften en meldingen in Veenendaal in 2010.

Tabel 1: Overzichtstabel geregistreerde aangiften en meldingen in Veenendaal 2010

2010	
Geweldsdelicten	
Moord/doodslag	4
Openlijk geweld (persoon)	31
Bedreiging	54
Mishandeling	140
Straatroof	16
Overval	6
Totaal	251
Zedendelicten	
	15
Vermogensdelicten	
Diefstal/inbraak woning	274
Diefstal/inbraak bedrijven en instellingen	124
Diefstal/inbraak box/schuur/tuinhuis	62
Diefstal fiets	396
Diefstal bromfiets/snorfiets	80
Diefstal af/uit motorvoertuigen	371
Diefstal motorvoertuigen	46
Diefstal af/uit/van overige voertuigen	51
Zakkenrollen	117
Winkeldiefstal	144
Overige vermogensdelicten	421
Totaal	2086
Vernielingen	
	519
Meldingen van Burengerucht	
	94
Meldingen van Jeugdoverlast	
	399
Aangehouden verdachten	
Onbekend	8
0 t/m 11 jaar	0
12 t/m 17 jaar	134
18 t/m 24 jaar	195
25 t/m 34 jaar	103
35 t/m 44 jaar	132
45 t/m 54 jaar	57
55 t/m 64 jaar	17
65 jaar en ouder	3
Totaal	649

We hebben ons in hoofdstuk 2 gebaseerd op geregistreerde aangiften en meldingen in de periode 2005-2009. We hebben dit onder meer gedaan omdat er geen betrouwbare

vergelijkingen mogelijk zijn met de registraties in 2010.

De cijfers over 2010 zijn op meerdere punten veel lager dan in 2009 en voorgaande jaren. Het gaat soms om halvingen of andere letterlijk onvoorstelbare fluctuaties. Enkele voorbeelden:

	2009 (BPS)	2010 (BVH⁵⁴)
Bedreiging	94	54
Mishandeling	198	140
Diefstal/inbraak woning	207	274
Diefstal/inbraak bedrijven	191	124
Diefstal fiets	621	396
Vernielingen	683	519
Burengerucht	384	94
Meldingen jeugdoverlast	607	399
Aangehouden verdachten	943	649

Op basis van ons veldwerk zien we (met onze respondenten) in sommige opzichten verbeteringen, bijvoorbeeld bij de aanpak van jeugdoverlast in de Ellekoot, maar onze beleidsanalyse toont in feite aan dat grote vooruitgang op basis van gevoerd beleid gewoonweg onmogelijk is. Er zijn evenmin belangrijke maatschappelijke veranderingen in Veenendaal die ook maar doen vermoeden dat er in één jaar tijd op meerdere dossiers belangrijke vooruitgang wordt geboekt.

We baseren ons voor een belangrijk deel op aangiften. De aangiftebereidheid kan fluctueren, maar dat kan onmogelijk de in Veenendaal in 2010 geregistreeerde verschillen verklaren. Bovendien hebben we met de enquêtes ook zicht op het slachtofferschap van burgers. Slachtofferschap biedt een betrouwbaarder beeld van onveiligheid dan aangiften, omdat dan ook de niet-aangiftedelicten in beeld komen en het meten van slachtofferschap niet afhankelijk is van meldingsbereidheid. De politieregio Utrecht is eind 2009 (december) overgestapt van BPS naar BVH als registratiesysteem. Dit heeft problemen met zich meegebracht, niet alleen in de regio Utrecht. Er werd ineens op een andere manier gegevens geregistreerd. Een aantal incidentcodes die in BPS gebruikt werden, zijn niet terug te vinden in de maatschappelijke klassen die BVH kent. Dit resulteert in lagere scores. Daarnaast is invoer in BVH tijdrovender dan in BPS.

De invoering van BVH stuitte op landelijke problemen vanwege registratie-effecten. In januari 2011 werden door de Tweede Kamer vragen gesteld aan de minister van Justitie en veiligheid over dalende misdaadcijfers en de invoering van BVH. Politievakbonden hadden reeds eerder aangegeven dat misdaadcijfers vanwege BVH mogelijk niet betrouwbaar zijn. In zijn antwoord zegt de minister:

‘De invoering van de BVH zorgde voor tijdelijk minder beschikbare capaciteit in verband met het volgen van opleidingen en het leren werken met de BVH. Verder heeft de invoering van de BVH, volgens de Inspectie OOV, gevolgen voor het inzicht in de omvang van criminaliteit. De Inspectie heeft aanbevolen om hiernaar nader onderzoek te doen. Zoals u weet wordt er op dit moment door de Algemene Rekenkamer onderzoek gedaan naar de ICT-systemen van de politie, waaronder de

⁵⁴ BVH staat voor Basis Voorziening Handhaving.

BVH. Ik heb de Algemene Rekenkamer gevraagd om ook onderzoek te doen naar de gevolgen van de invoering van de BVH op het inzicht in de criminaliteit en het daaraan verbonden zaaksaanbod. (TK 20102011-1352)

De minister van Veiligheid en Justitie heeft de Algemene rekenkamer gevraagd onderzoek te doen naar de besluitvorming over en werking van ICT-systemen, waaronder BVH. Er bestaan al met al in elke politieregio zoveel vraagtekens omtrent de betrouwbaarheid van BVH dat de systeemgegevens niet geschikt zijn voor onze trendanalyse. We geven, waar relevant, een nadere toelichting per delict(categorie) op deze algemene constatering:

- Openlijk geweld (persoon) is in BVH een gemakkelijker in te voeren maatschappelijke klasse en wordt daarom eerder gebruikt dan in BPS.
- Bedreiging/Mishandeling laat in 2010 een behoorlijke daling zien. Dit is mogelijk deels terug te voeren op een registratie-effect. Bij de invoering van BVH werd dat effect gezien als een landelijk probleem. Het invoeren van de categorieën bedreiging en mishandeling brengt in BVH veel extra werk met zich mee. We kunnen geen uitsluitsel geven over het precieze effect hiervan op de cijfers.
- Diefstal/inbraak woning geeft een stijging te zien. Een woninginbraak motiveert burgers echter om aangifte te doen (ontzetting, verzekering) en er zijn ook geen mogelijkheden om te bemiddelen tussen dader en slachtoffer. Ogenscheinlijk zou wat dit betreft een betrouwbare vergelijking mogelijk zijn.
- Diefstal/inbraak bedrijven en instellingen geeft een daling te zien. Dat is een landelijke trend, mede vanwege betere beveiliging. Ook in Veenendaal is de beveiliging verbeterd. Ook op dit punt lijkt een betrouwbare vergelijking mogelijk.
- Fietsdiefstal daalt behoorlijk in 2010. Om over deze daling precieze uitspraken te kunnen doen zouden we de precieze werkwijze in Utrecht met BVH moeten kennen. Fietsdiefstal scoorde enkele jaren hoog, onder meer omdat er een looper in omloop was waarmee veel AXA sloten konden worden geopend. Inmiddels is de beveiliging hier beter op aangepast (nieuwe sloten). Soms wordt een aangifte van fietsdiefstal, zonder opsporingsindicatie (b.v. geen framenummer of specifieke kenmerken) geregistreerd als melding. We weten niet of, en zo ja in welke mate, dit het geval is in Veenendaal. De politie in Veenendaal stimuleert aangifte van fietsdiefstal. Vanwege de onbruikbaarheid van de cijfers van 2010 hebben we niet handmatig gecontroleerd in hoeverre een aangifte als melding is geregistreerd. De overige vermogensdelicten wijken niet veel af van 2009.
- De registratie van burengerucht in BVH valt niet meer te vergelijken met die in BPS. Dit geldt ook voor meldingen jeugdoverlast. De meldingen komen binnen bij de meldkamer van de politie en worden verwerkt in het GMS (meldkamersysteem). In het BPS-tijdperk gingen deze meldingen automatisch over van GMS naar BPS. In BVH worden de meldingen geplaatst in het zogenoemde voorportaal. De politiefunctaris dient een handeling te verrichten om ze te transporteren naar BVH. Dit gebeurt niet altijd (bij een correcte melding), waardoor er minder wordt geregistreerd en betrouwbare vergelijkingen niet mogelijk zijn.
- BVH creëert volgens veel korpsen extra werkdruk bij agenten en dat verklaart mogelijk waarom er minder verdachten worden aangehouden. Politie Veenendaal

geeft in een reactie op een concept van deze rapportage aan dat zij onder meer bewust aanstuurt op het aanhouden van verdachten.

Veiligheidsmonitor Veenendaal 2010

Tabellenboek en gebruikte vragenlijst

Bijlage bij **Veenendaal veilig?**: Een onderzoek naar het veiligheidsbeleid in Veenendaal (LokaleZaken i.o.v. Rekenkamercommissie Veenendaal)

Inhoudsopgave

Tabellen 2010	p. 3
Tabellen 2005-2010	p. 25
Gebruikte vragenlijst 2010	p. 43

Tabellenboek Veenendaal 2010

Stellingen leefbaarheid woonbuurt		Veenendaal	Centrum	Noord	Zuid	West
De mensen kennen elkaar nauwelijks	Helemaal mee eens	5,4%	7,2%	6,3%	5,6%	3,3%
	Mee eens	21,7%	30,3%	21,8%	24,9%	14,7%
	Niet eens/niet oneens	23,5%	24,3%	26,3%	22,7%	20,7%
	Mee oneens	38,2%	27,6%	36,4%	35,2%	47,7%
	Helemaal mee oneens	11,2%	10,5%	9,2%	11,6%	13,6%
De mensen gaan op een prettige manier met elkaar om	Helemaal mee eens	10,4%	11,8%	8,7%	10,1%	12,5%
	Mee eens	61,1%	60,1%	61,7%	57,8%	64,8%
	Niet eens/niet oneens	19,8%	17,6%	22,3%	22,8%	13,2%
	Mee oneens	6,6%	7,8%	6,0%	6,9%	6,6%
	Helemaal mee oneens	2,2%	2,6%	1,3%	2,3%	2,9%
De mensen blijven hier graag wonen	Helemaal mee eens	15,0%	13,5%	11,9%	14,1%	20,7%
	Mee eens	60,1%	48,9%	56,7%	61,7%	65,8%
	Niet eens/niet oneens	15,3%	18,0%	20,9%	13,7%	9,4%
	Mee oneens	6,5%	12,8%	8,0%	6,7%	2,7%
	Helemaal mee oneens	3,0%	6,8%	2,5%	3,8%	1,5%
Het is vervelend om in deze buurt te wonen	Helemaal mee eens	1,7%	2,5%	1,6%	1,9%	1,2%
	Mee eens	3,4%	4,5%	3,5%	5,4%	0,2%
	Niet eens/niet oneens	10,9%	20,4%	12,6%	11,6%	5,0%
	Mee oneens	37,8%	42,0%	44,2%	36,1%	30,3%
	Helemaal mee oneens	46,2%	30,6%	38,2%	45,0%	63,4%
Als het maar enigszins mogelijk is, ga ik verhuizen	Helemaal mee eens	4,3%	8,6%	3,9%	5,2%	2,2%
	Mee eens	5,9%	9,9%	7,1%	7,8%	0,6%
	Niet eens/niet oneens	10,3%	11,2%	13,4%	10,0%	6,3%
	Mee oneens	29,8%	30,3%	31,1%	26,5%	32,5%
	Helemaal mee oneens	49,7%	40,1%	44,4%	50,4%	58,5%

Tabellenboek Veenendaal 2010

		Veenendaal	Centrum	Noord	Zuid	West
Als je in deze buurt woont, heb je het goed getroffen	Helemaal mee eens	16,7%	13,0%	12,0%	18,5%	21,8%
	Mee eens	46,5%	39,0%	43,9%	43,2%	57,0%
	Niet eens/niet oneens	23,6%	31,2%	29,3%	23,4%	13,8%
	Mee oneens	8,4%	11,7%	10,1%	9,3%	3,8%
	Helemaal mee oneens	4,7%	5,2%	4,7%	5,5%	3,6%
Ik woon in een gezellige buurt met veel saamhorigheid	Helemaal mee eens	7,0%	10,1%	6,0%	7,1%	7,2%
	Mee eens	32,4%	30,2%	27,5%	34,8%	36,2%
	Niet eens/niet oneens	35,6%	30,2%	39,6%	31,1%	37,7%
	Mee oneens	18,7%	19,5%	19,9%	20,1%	15,0%
	Helemaal mee oneens	6,4%	10,1%	6,9%	7,0%	3,9%
Hoe prettig vindt u de buurt waarin u woont?	Zeer prettig	20,1%	12,8%	15,4%	21,4%	27,1%
	Prettig	72,5%	71,2%	75,9%	69,6%	72,2%
	Onprettig	6,0%	13,5%	7,8%	6,5%	0,6%
	Zeer onprettig	1,4%	2,6%	0,9%	2,5%	0,2%
Rapportcijfer leefbaarheid woonbuurt		7.3	6.9	7.1	7.3	7.7

Tabellenboek Veenendaal 2010

Buurtproblemen		Veenendaal	Centrum	Noord	Zuid	West
Fietsendiefstal	Komt vaak voor	8,5%	20,2%	9,8%	8,1%	3,7%
	Komt soms voor	38,9%	54,6%	43,1%	38,4%	29,2%
	Komt bijna nooit voor	52,6%	25,2%	47,1%	53,5%	67,2%
Diefstal uit auto	Komt vaak voor	4,8%	12,1%	6,4%	4,0%	1,9%
	Komt soms voor	37,8%	53,3%	42,2%	37,7%	28,3%
	Komt bijna nooit voor	57,4%	34,6%	51,4%	58,3%	69,8%
Beschadiging of vernieling van auto's	Komt vaak voor	10,8%	19,0%	11,9%	11,9%	5,8%
	Komt soms voor	44,6%	55,4%	50,1%	44,4%	35,0%
	Komt bijna nooit voor	44,6%	25,6%	38,0%	43,7%	59,2%
Diefstal van auto	Komt vaak voor	0,5%	2,9%	0,7%	0,3%	0%
	Komt soms voor	12,3%	24,3%	15,0%	14,0%	5,3%
	Komt bijna nooit voor	87,2%	72,9%	84,3%	85,7%	94,7%
Geluidsoverlast door verkeer	Komt vaak voor	16,9%	30,4%	19,0%	16,0%	10,8%
	Komt soms voor	32,9%	35,4%	35,7%	34,6%	25,8%
	Komt bijna nooit voor	50,2%	34,2%	45,2%	49,3%	63,4%
Geluidsoverlast overig	Komt vaak voor	14,7%	28,9%	19,6%	13,0%	6,2%
	Komt soms voor	38,4%	40,8%	36,2%	36,4%	43,3%
	Komt bijna nooit voor	46,8%	30,3%	44,2%	50,6%	50,5%
Bedreiging	Komt vaak voor	2,4%	6,5%	3,7%	1,4%	0,7%
	Komt soms voor	18,4%	38,9%	20,6%	20,4%	8,0%
	Komt bijna nooit voor	79,2%	54,6%	75,7%	78,2%	91,3%
Bekladding	Komt vaak voor	4,9%	9,4%	6,1%	4,3%	3,0%
	Komt soms voor	25,9%	39,1%	23,6%	25,3%	26,0%
	Komt bijna nooit voor	69,2%	51,6%	70,3%	70,4%	71,0%
Overlast groepen jongeren	Komt vaak voor	16,3%	37,4%	16,2%	15,3%	11,3%
	Komt soms voor	40,0%	40,6%	40,5%	41,1%	37,9%
	Komt bijna nooit voor	43,7%	21,9%	43,4%	43,6%	50,8%
Dronken mensen op straat	Komt vaak voor	8,9%	26,6%	10,4%	5,8%	5,3%
	Komt soms voor	25,7%	41,3%	30,4%	23,9%	16,7%
	Komt bijna nooit voor	65,3%	32,2%	59,2%	70,3%	78,0%

Tabellenboek Veenendaal 2010

		Veenendaal	Centrum	Noord	Zuid	West
Lastig vallen op straat	Komt vaak voor	2,7%	8,7%	2,6%	2,3%	1,6%
	Komt soms voor	15,1%	32,3%	16,0%	16,0%	7,0%
	Komt bijna nooit voor	82,2%	59,1%	81,7%	81,7%	91,5%
Rommel op straat	Komt vaak voor	24,6%	43,9%	28,1%	24,0%	14,5%
	Komt soms voor	39,1%	34,4%	38,8%	40,0%	39,6%
	Komt bijna nooit voor	36,4%	21,7%	33,1%	36,0%	45,9%
Hondenpoep op straat	Komt vaak voor	26,4%	25,8%	31,0%	25,2%	22,0%
	Komt soms voor	40,8%	38,7%	42,9%	38,8%	41,4%
	Komt bijna nooit voor	32,7%	35,5%	26,1%	35,9%	36,7%
Vernieling van bus- of tramhokjes	Komt vaak voor	15,0%	18,8%	14,7%	16,5%	12,8%
	Komt soms voor	31,5%	34,4%	26,4%	27,8%	39,9%
	Komt bijna nooit voor	53,6%	46,9%	58,9%	55,8%	47,3%
Inbraak woningen	Komt vaak voor	6,2%	8,2%	7,2%	8,1%	2,3%
	Komt soms voor	48,5%	50,9%	48,6%	51,2%	44,4%
	Komt bijna nooit voor	45,3%	40,9%	44,3%	40,7%	53,3%
Inbraak berging/schuur	Komt vaak voor	5,3%	8,2%	6,6%	6,3%	1,6%
	Komt soms voor	39,1%	43,3%	43,8%	43,5%	26,6%
	Komt bijna nooit voor	55,6%	48,5%	49,6%	50,2%	71,9%
Inbraak scholen	Komt vaak voor	1,9%	2,6%	1,5%	3,9%	0%
	Komt soms voor	19,0%	15,8%	20,1%	24,2%	12,9%
	Komt bijna nooit voor	79,1%	81,6%	78,5%	71,9%	87,1%
Gewelddelicten	Komt vaak voor	4,2%	15,7%	3,0%	4,9%	1,5%
	Komt soms voor	25,2%	47,2%	28,6%	26,1%	13,5%
	Komt bijna nooit voor	70,6%	37,1%	69,0%	69,0%	84,9%
Overlast door omwonenden	Komt vaak voor	7,8%	12,6%	10,2%	7,7%	2,9%
	Komt soms voor	25,3%	23,0%	25,4%	24,4%	27,0%
	Komt bijna nooit voor	67,0%	64,4%	64,4%	67,9%	70,1%
Drugsoverlast	Komt vaak voor	5,4%	27,2%	4,7%	4,9%	0,8%
	Komt soms voor	15,9%	33,0%	15,7%	17,0%	9,7%
	Komt bijna nooit voor	78,7%	39,8%	79,6%	78,1%	89,4%

Tabellenboek Veenendaal 2010

		Veenendaal	Centrum	Noord	Zuid	West
Straatroof	Komt vaak voor	2,1%	8,0%	1,6%	2,3%	1,2%
	Komt soms voor	15,0%	34,5%	16,6%	15,2%	8,1%
	Komt bijna nooit voor	82,8%	57,5%	81,8%	82,6%	90,7%
Te hard rijden	Komt vaak voor	32,6%	43,2%	35,4%	33,8%	24,2%
	Komt soms voor	44,5%	36,5%	44,1%	43,4%	49,1%
	Komt bijna nooit voor	22,8%	20,3%	20,6%	22,8%	26,7%
Parkeeroverlast	Komt vaak voor	34,0%	46,6%	40,0%	30,3%	26,7%
	Komt soms voor	35,3%	30,4%	32,9%	33,2%	42,5%
	Komt bijna nooit voor	30,8%	23,0%	27,1%	36,4%	30,8%
Straatprostitutie	Komt vaak voor	0,3%	1,8%	0,3%	0,3%	0%
	Komt soms voor	1,1%	3,6%	1,2%	1,7%	0%
	Komt bijna nooit voor	98,6%	94,6%	98,6%	98,0%	100%
Vandalisme	Komt vaak voor	9,5%	24,2%	10,1%	10,1%	3,4%
	Komt soms voor	37,6%	43,9%	37,9%	38,7%	33,8%
	Komt bijna nooit voor	53,0%	31,8%	52,0%	51,2%	62,9%
Graffiti	Komt vaak voor	3,4%	6,2%	3,4%	3,7%	2,3%
	Komt soms voor	24,1%	38,1%	22,3%	23,3%	23,7%
	Komt bijna nooit voor	72,5%	55,8%	74,3%	73,0%	74,0%
Overlast horecagelegenheden	Komt vaak voor	4,6%	17,9%	5,9%	2,4%	1,0%
	Komt soms voor	11,2%	35,8%	13,1%	9,7%	2,2%
	Komt bijna nooit voor	84,2%	46,3%	81,0%	87,9%	96,8%
Stankoverlast door verkeer	Komt vaak voor	5,6%	15,0%	6,2%	4,0%	3,8%
	Komt soms voor	14,8%	27,9%	17,4%	15,4%	6,6%
	Komt bijna nooit voor	79,6%	57,1%	76,4%	80,7%	89,6%
Overige stankoverlast	Komt vaak voor	4,6%	5,1%	7,1%	4,5%	1,3%
	Komt soms voor	15,7%	23,7%	17,0%	15,8%	11,9%
	Komt bijna nooit voor	79,6%	71,2%	75,9%	79,7%	86,7%

Tabellenboek Veenendaal 2010

		Veenendaal	Centrum	Noord	Zuid	West
Onveiligheidsgevoelens						
Voelt u zich wel eens onveilig in Veenendaal? ¹	Ja	58,6%	61,3%	58,7%	56,9%	60,0%
	Nee	41,4%	38,7%	41,3%	43,1%	40,0%
<i>N= zij die zich wel eens onveilig voelen</i>						
Voelt u zich vaak, soms of zelden onveilig?	Vaak	8,8%	15,1%	8,3%	8,7%	7,6%
	Soms	65,3%	63,2%	65,9%	63,9%	67,1%
	Zelden	25,9%	21,7%	25,9%	27,4%	25,4%
Voelt u zich wel eens onveilig op straat in uw eigen buurt?	Ja	22,6%	42,2%	26,1%	21,5%	13,0%
	Nee	77,4%	57,8%	73,9%	78,5%	87,0%
Onveiligheidsgevoelens in situaties						
Onveilig in het openbaar vervoer?	Ja, vaak	3,4%	5,6%	2,5%	2,4%	5,4%
	Ja, soms	26,4%	21,1%	28,0%	29,1%	22,2%
	(Bijna) nooit	70,2%	73,2%	69,5%	68,5%	72,4%
Onveilig rondom uitgaansgelegenheden?	Ja, vaak	11,8%	12,7%	12,3%	12,3%	10,4%
	Ja, soms	44,8%	47,3%	43,0%	45,8%	45,2%
	(Bijna) nooit	43,3%	40,0%	44,7%	41,9%	44,4%
Onveilig op plekken waar groepen jongeren rondhangen?	Ja, vaak	24,6%	32,7%	25,3%	26,1%	19,0%
	Ja, soms	52,7%	48,3%	49,9%	52,7%	58,0%
	(Bijna) nooit	22,7%	19,0%	24,8%	21,2%	23,1%
Onveilig in het winkelgebied in de eigen buurt?	Ja, vaak	6,6%	13,7%	5,4%	6,5%	6,1%
	Ja, soms	28,6%	33,8%	27,3%	23,0%	35,6%
	(Bijna) nooit	64,8%	52,5%	67,3%	70,5%	58,4%

¹ De resultaten van deze vraag zijn niet in het rapport opgenomen, daar de cijfers een onbetrouwbaar beeld geven van de situatie i.v.m. interpretatiefout bij respondenten.

Tabellenboek Veenendaal 2010

		Veenendaal	Centrum	Noord	Zuid	West
Onveilig in het centrum van mijn gemeente?	Ja, vaak	11,6%	13,1%	11,3%	13,3%	9,3%
	Ja, soms	40,5%	42,8%	39,4%	40,6%	41,1%
	(Bijna) nooit	47,9%	44,1%	49,2%	46,2%	49,7%
Onveilig bij bus- of treinstations?	Ja, vaak	9,4%	12,0%	10,0%	8,7%	8,9%
	Ja, soms	39,1%	30,1%	39,7%	39,8%	39,5%
	(Bijna) nooit	51,5%	57,8%	50,3%	51,5%	51,5%
Bepaalde plekken in uw woonplaats mijden, omdat u ze niet veilig vindt?	Ja, vaak	13,7%	14,6%	13,1%	13,9%	13,9%
	Ja, soms	44,4%	45,1%	45,2%	45,1%	42,0%
	(Bijna) nooit	41,9%	40,3%	41,7%	40,9%	44,1%
's Avonds of 's nachts niet open doen, omdat u het niet veilig vindt?	Ja, vaak	25,3%	34,7%	29,1%	26,7%	15,4%
	Ja, soms	30,7%	29,2%	30,4%	35,2%	25,3%
	(Bijna) nooit	44,0%	36,1%	40,5%	38,1%	59,3%
Uw kind(eren) niet toestaan ergens naar toe te gaan, omdat u het daar niet veilig vindt?	Ja, vaak	21,4%	32,4%	23,7%	23,4%	14,7%
	Ja, soms	45,8%	37,8%	46,0%	46,1%	46,6%
	(Bijna) nooit	32,8%	29,7%	30,3%	30,5%	38,8%
Voelt u zich in uw wijk veiliger sinds 2005?	Veel veiliger	0,5%	0,9%	0,5%	0,5%	0,5%
	Veiliger	6,2%	7,7%	4,7%	7,7%	5,7%
	Niet meer/niet minder veilig	70,3%	57,3%	69,5%	69,5%	76,0%
	Minder veilig	18,3%	23,9%	19,4%	18,6%	14,8%
	Veel minder veilig	4,7%	10,3%	5,8%	3,7%	3,1%

Tabellenboek Veenendaal 2010

		Veenendaal	Centrum	Noord	Zuid	West
Voelt u zich in Veenendaal als stad veiliger sinds 2005?	Veel veiliger	0,5%	0,8%	0,2%	1,0%	0%
	Veiliger	4,7%	7,1%	4,5%	5,7%	3,0%
	Niet meer/niet minder veilig	52,3%	51,2%	52,2%	52,3%	52,7%
	Minder veilig	33,1%	32,3%	34,0%	32,6%	32,7%
	Veel minder veilig	9,5%	8,7%	9,1%	8,4%	11,6%
Durft u anderen in uw buurt aan te spreken op gedrag dat niet door de beugel kan?	Ja	58,2%	50,0%	59,2%	56,4%	62,3%
	Nee	41,8%	50,0%	40,8%	43,6%	37,7%

Tabellenboek Veenendaal 2010

		Veenendaal	Centrum	Noord	Zuid	West
Slachtofferschap						
<i>Woninginbraak</i>						
(Poging tot) woninginbraak	Ja	5,0%	6,0%	6,6%	4,0%	4,0%
	Nee	95,0%	94,0%	93,4%	96,0%	96,0%
Poging woninginbraak	Ja	4,0%	4,9%	4,5%	3,3%	4,1%
	Nee	96,0%	95,1%	95,5%	96,7%	95,9%
Woninginbraak	Ja	1,5%	1,9%	2,6%	1,4%	0%
	Nee	98,5%	98,1%	97,4%	98,6%	100%
<i>Autodelicten</i>						
Autodelicten incl. autodiefstal	Ja	21,7%	22,8%	25,4%	18,0%	21,1%
	Nee	78,3%	77,2%	74,6%	82,0%	78,9%
Auto-inbraak	Ja	5,4%	5,6%	6,6%	3,3%	6,6%
	Nee	94,6%	94,4%	93,4%	96,7%	93,4%
Beschadiging aan auto	Ja	19,1%	22,0%	21,5%	16,5%	18,2%
	Nee	80,9%	78,0%	78,5%	83,5%	81,8%
Autodiefstal	Ja	0,9%	2,5%	1,4%	0,6%	0%
	Nee	99,1%	97,5%	98,6%	99,4%	100%
<i>Fietsendiefstal</i>						
Fietsendiefstal	Ja	13,8%	17,5%	14,0%	12,3%	14,3%
	Nee	86,2%	82,5%	86,0%	87,7%	85,7%
<i>Geweldsdelicten</i>						
Geweldsdelicten totaal	Ja	8,7%	13,2%	9,6%	7,5%	7,8%
	Nee	91,3%	86,8%	90,4%	92,5%	92,2%
Straatroof	Ja	1,6%	3,7%	1,8%	0,9%	1,8%
	Nee	98,4%	96,3%	98,2%	99,1%	98,2%

Tabellenboek Veenendaal 2010

		Veenendaal	Centrum	Noord	Zuid	West
Bedreiging lichamelijk geweld	Ja	7,3%	10,6%	8,1%	6,5%	6,2%
	Nee	92,7%	89,4%	91,9%	93,5%	93,8%
Mishandeling	Ja	1,9%	1,3%	1,8%	1,7%	2,5%
	Nee	98,1%	98,7%	98,2%	98,3%	97,5%
Zakkenrollerij	Ja	3,0%	2,5%	3,0%	2,8%	3,5%
	Nee	97,0%	97,5%	97%	97,2%	96,5%
<i>Overige delicten</i>						
Overige delicten totaal	Ja	20,6%	20,4%	22,1%	18,4%	21,8%
	Nee	79,4%	79,6%	77,9%	81,6%	78,2%
Diefstal overig	Ja	9,9%	11,9%	10,9%	9,8%	8,1%
	Nee	90,1%	88,1%	89,1%	90,2%	91,9%
Beschadiging/vernieling overig	Ja	15,9%	13,8%	17,3%	12,5%	19,1%
	Nee	84,1%	86,2%	82,7%	87,5%	80,9%
Meldingsbereidheid						
Feit waarvan u het laatst slachtoffer bent geworden in Veenendaal, gemeld bij de politie	Ja	26,8%	27,3%	25,6%	25,0%	30,6%
	Nee	27,7%	32,0%	30,2%	28,6%	21,8%
	Weet niet/wil niet zeggen	18,2%	14,7%	17,7%	16,7%	22,0%
	Niet van toepassing	27,4%	26,0%	26,5%	29,8%	25,7%

Tabellenboek Veenendaal 2010

		Veenendaal	Centrum	Noord	Zuid	West
<i>N= zij die feit <u>niet</u> hebben gemeld</i>						
Belangrijkste reden om feit <u>niet</u> te melden bij de politie	Het helpt toch niks	40,7%	41,9%	48,0%	30,6%	43,1%
	Het was niet zo belangrijk	12,8%	4,7%	12,0%	17,2%	10,8%
	Het is opgelost	7,3%	4,7%	5,1%	7,0%	12,7%
	Dit is geen zaak voor de politie	5,0%	2,3%	5,1%	2,5%	9,8%
	Dan volgen er misschien represailles	4,6%	11,6%	4,0%	5,1%	2,0%
	Andere reden	9,4%	9,3%	8,6%	11,5%	7,8%
	Weet niet/wil niet zeggen	20,1%	25,6%	17,1%	26,1%	13,7%
<i>N= zij die het feit <u>wel</u> hebben gemeld</i>						
Belangrijkste reden om feit te melden bij de politie	De dader moest gepakt worden	20,4%	17,7%	21,0%	21,9%	18,5%
	Om de gestolen goederen terug te krijgen	13,1%	12,9%	13,7%	13,3%	12,0%
	Ik vond het mijn plicht	7,2%	8,1%	7,3%	8,6	4,9%
	Ik vond dat de politie dit moest weten, het moet ophouden	22,9%	22,6%	26,2%	16,0%	28,3%
	Om verzekeringsredenen	15,2%	14,5%	10,3%	16,0%	20,7%
	Andere reden	5,6%	6,5%	5,6%	6,3%	4,3%
	Weet niet/wil niet zeggen	15,6%	17,7%	15,9%	18,0%	11,4%

Tabellenboek Veenendaal 2010

Stellingen leefbaarheid woonbuurt		Schrijverswijk	Dragonder-Zuid	Molenbrug	't Hoorntje	Engelenburg	Franse Gat
De mensen kennen elkaar nauwelijks	Helemaal mee eens	9,3%	6,1%	9,2%	6,4%	10,7%	5,7%
	Mee eens	39,5%	23,8%	34,9%	20,3%	23,7%	25,6%
	Niet eens/niet oneens	23,3%	34,0%	25,0%	26,2%	23,7%	24,8%
	Mee oneens	20,9%	27,2%	23,7%	39,5%	32,0%	32,5%
	Helemaal mee oneens	7,0%	8,8%	7,2%	7,6%	10,1%	11,4%
De mensen gaan op een prettige manier met elkaar om	Helemaal mee eens	5,0%	6,8%	4,8%	7,5%	10,5%	8,0%
	Mee eens	45,0%	61,9%	61,0%	59,2%	55,6%	51,8%
	Niet eens/niet oneens	30,0%	25,2%	24,7%	24,7%	22,2%	27,3%
	Mee oneens	15,0%	4,8%	8,9%	7,5%	8,8%	10,4%
	Helemaal mee oneens	5,0%	1,4%	0,7%	1,1%	2,9%	2,4%
De mensen blijven hier graag wonen	Helemaal mee eens	5,7%	7,9%	5,4%	10,7%	14,3%	9,4%
	Mee eens	22,9%	50,4%	46,9%	55,0%	57,8%	58,0%
	Niet eens/niet oneens	28,6%	25,2%	33,1%	26,2%	14,3%	16,5%
	Mee oneens	28,6%	12,2%	13,8%	4,0%	8,7%	10,8%
	Helemaal mee oneens	14,3%	4,3%	0,8%	4,0%	5,0%	5,2%
Het is vervelend om in deze buurt te wonen	Helemaal mee eens	7,0%	3,2%	0,7%	1,8%	2,8%	2,4%
	Mee eens	14,0%	8,3%	4,1%	2,4%	6,8%	7,3%
	Niet eens/niet oneens	32,6%	14,7%	16,4%	14,7%	14,2%	15,0%
	Mee oneens	34,9%	44,2%	48,6%	45,9%	38,6%	39,0%
	Helemaal mee oneens	11,6%	29,5%	30,1%	35,3%	37,5%	36,2%
Als het maar enigszins mogelijk is, ga ik verhuizen	Helemaal mee eens	22,0%	7,2%	2,7%	5,4%	7,3%	9,0%
	Mee eens	17,1%	12,4%	11,5%	6,0%	9,6%	11,4%
	Niet eens/niet oneens	19,5%	13,7%	20,3%	12,6%	10,7%	11,0%
	Mee oneens	22,0%	32,0%	27,7%	31,7%	28,1%	26,9%
	Helemaal mee oneens	19,5%	34,6%	37,8%	44,3%	44,4%	41,6%

Tabellenboek Veenendaal 2010

		Schrijverswijk	Dragonder-Zuid	Molenbrug	't Hoorntje	Engelenburg	Franse Gat
Als je in deze buurt woont, heb je het goed getroffen	Helemaal mee eens	2,5%	5,9%	6,8%	10,8%	19,0%	12,1%
	Mee eens	17,5%	40,5%	32,9%	41,0%	42,9%	35,4%
	Niet eens/niet oneens	42,5%	31,4%	40,4%	32,5%	24,5%	31,7%
	Mee oneens	22,5%	14,4%	13,7%	12,7%	9,8%	12,1%
	Helemaal mee oneens	15,0%	7,8%	6,2%	3,0%	3,8%	8,8%
Ik woon in een gezellige buurt met veel saamhorigheid	Helemaal mee eens	7,1%	6,0%	4,3%	6,0%	9,9%	5,3%
	Mee eens	11,9%	19,2%	20,6%	29,2%	36,0%	30,0%
	Niet eens/niet oneens	31,0%	37,1%	39,7%	41,1%	20,3%	32,9%
	Mee oneens	26,2%	25,8%	25,5%	18,5%	23,3%	23,9%
	Helemaal mee oneens	23,8%	11,9%	9,9%	5,4%	10,5%	7,8%
Hoe prettig vindt u de buurt waarin u woont?	Zeer prettig	4,9%	10,1%	6,9%	12,0%	15,3%	14,2%
	Prettig	58,5%	74,3%	79,9%	80,1%	72,7%	72,0%
	Onprettig	26,8%	14,2%	12,5%	6,0%	9,3%	9,1%
	Zeer onprettig	9,8%	1,4%	0,7%	1,8%	2,7%	4,7%
Rapportcijfer leefbaarheid woonbuurt		5.8	5.8	6.7	7.0	7.2	7.0

Tabellenboek Veenendaal 2010

Buurtproblemen		Schrijverswijk	Dragonder-Zuid	Molenbrug	't Hoorntje	Engelenburg	Franse Gat
Fietsendiefstal	Komt vaak voor	29,0%	15,5%	17,8%	5,4%	17,6%	6,0%
	Komt soms voor	58,1%	62,1%	52,7%	30,0%	41,2%	48,2%
	Komt bijna nooit voor	12,9%	22,4%	29,5%	64,6%	41,2%	45,8%
Diefstal uit auto	Komt vaak voor	20,0%	11,8%	12,3%	3,2%	8,6%	3,6%
	Komt soms voor	50,0%	47,3%	54,9%	34,7%	44,0%	44,9%
	Komt bijna nooit voor	30,0%	40,9%	32,8%	62,1%	47,4%	51,5%
Beschadiging of vernieling van auto's	Komt vaak voor	17,6%	15,8%	15,8%	11,6%	14,2%	11,1%
	Komt soms voor	58,8%	51,7%	60,9%	60,0%	39,0%	52,7%
	Komt bijna nooit voor	23,5%	32,5%	23,3%	28,4%	46,8%	36,2%
Diefstal van auto	Komt vaak voor	0%	2,4%	1,2%	0%	0%	0%
	Komt soms voor	37,5%	13,1%	34,1%	13,0%	9,2%	20,3%
	Komt bijna nooit voor	62,5%	84,5%	64,7%	87,0%	90,8%	79,7%
Geluidsoverlast door verkeer	Komt vaak voor	29,5%	14,8%	26,8%	25,3%	12,4%	21,1%
	Komt soms voor	36,4%	40,0%	36,9%	36,2%	34,3%	36,8%
	Komt bijna nooit voor	34,1%	45,2%	36,3%	38,5%	53,4%	42,1%
Geluidsoverlast overig	Komt vaak voor	45,2%	26,6%	30,1%	17,5%	13,3%	18,1%
	Komt soms voor	35,7%	34,4%	39,9%	39,2%	38,7%	36,2%
	Komt bijna nooit voor	19,0%	39,0%	30,1%	43,3%	48,0%	45,7%
Bedreiging	Komt vaak voor	13,3%	6,8%	9,5%	1,5%	1,6%	2,6%
	Komt soms voor	43,3%	18,6%	40,0%	21,8%	20,5%	26,5%
	Komt bijna nooit voor	43,3%	74,6%	50,5%	76,7%	78,0%	70,9%
Bekladding	Komt vaak voor	13,9%	7,6%	11,0%	5,3%	10,1%	1,9%
	Komt soms voor	44,4%	26,7%	38,2%	17,9%	29,5%	29,4%
	Komt bijna nooit voor	41,7%	65,6%	50,7%	76,8%	60,4%	68,7%
Overlast groepen jongeren	Komt vaak voor	47,6%	21,4%	24,8%	15,3%	15,5%	19,2%
	Komt soms voor	35,7%	40,3%	43,1%	41,8%	36,2%	38,8%
	Komt bijna nooit voor	16,7%	38,3%	32,0%	42,9%	48,3%	42,1%
Dronken mensen op straat	Komt vaak voor	34,1%	5,9%	21,2%	14,0%	7,6%	4,7%
	Komt soms voor	43,9%	28,7%	32,8%	40,9%	26,8%	28,4%
	Komt bijna nooit voor	22,0%	65,4%	46,0%	45,1%	65,6%	66,8%

Tabellenboek Veenendaal 2010

		Schrijverswijk	Dragonder-Zuid	Molenbrug	't Hoorntje	Engelenburg	Franse Gat
Lastig vallen op straat	Komt vaak voor	13,9%	3,7%	5,0%	2,1%	3,5%	3,4%
	Komt soms voor	41,7%	20,0%	26,9%	15,5%	18,1%	20,3%
	Komt bijna nooit voor	44,4%	76,3%	68,1%	82,4%	78,5%	76,3%
Rommel op straat	Komt vaak voor	54,5%	32,3%	46,8%	31,2%	27,4%	31,3%
	Komt soms voor	34,1%	41,8%	34,2%	34,1%	41,4%	42,7%
	Komt bijna nooit voor	11,4%	25,9%	19,0%	34,7%	31,2%	26,0%
Hondenpoep op straat	Komt vaak voor	19,0%	24,0%	50,0%	34,3%	17,3%	33,2%
	Komt soms voor	38,1%	51,9%	29,5%	40,1%	35,8%	44,5%
	Komt bijna nooit voor	42,9%	24,0%	20,5%	25,6%	46,9%	22,3%
Vernieling van bus- of tramhokjes	Komt vaak voor	22,2%	30,6%	3,1%	3,4%	16,5%	21,6%
	Komt soms voor	40,7%	40,3%	21,5%	13,6%	31,6%	33,9%
	Komt bijna nooit voor	37,0%	29,1%	75,4%	83,0%	51,9%	44,4%
Inbraak woningen	Komt vaak voor	7,1%	8,0%	12,0%	8,4%	11,0%	11,8%
	Komt soms voor	60,7%	58,4%	46,0%	44,3%	42,5%	51,6%
	Komt bijna nooit voor	32,1%	33,6%	42,0%	47,3%	46,5%	36,6%
Inbraak berging/schuur	Komt vaak voor	7,4%	9,8%	13,5%	5,1%	8,3%	9,3%
	Komt soms voor	51,9%	54,9%	45,0%	40,7%	46,6%	46,3%
	Komt bijna nooit voor	40,7%	35,3%	41,4%	54,2%	45,1%	44,4%
Inbraak scholen	Komt vaak voor	0%	0%	7,3%	1,4%	0%	9,8%
	Komt soms voor	25,0%	26,4%	19,5%	16,4%	23,2%	30,4%
	Komt bijna nooit voor	75,0%	73,6%	73,2%	82,2%	76,8%	59,8%
Gewelddelicten	Komt vaak voor	17,2%	1,2%	10,4%	0,9%	6,1%	4,0%
	Komt soms voor	55,2%	31,3%	57,3%	22,4%	24,2%	42,2%
	Komt bijna nooit voor	27,6%	67,5%	32,3%	76,7%	69,7%	53,8%
Overlast door omwonenden	Komt vaak voor	28,9%	16,1%	13,7%	10,5%	8,6%	11,3%
	Komt soms voor	36,8%	27,5%	28,1%	26,5%	19,8%	35,7%
	Komt bijna nooit voor	34,2%	56,4%	58,2%	63,0%	71,6%	53,0%
Drugsoverlast	Komt vaak voor	39,3%	8,2%	8,0%	3,6%	7,0%	6,1%
	Komt soms voor	32,1%	11,2%	33,3%	13,4%	14,8%	24,8%
	Komt bijna nooit voor	28,6%	80,6%	58,6%	83,0%	78,3%	69,1%

Tabellenboek Veenendaal 2010

		Schrijverswijk	Dragonder-Zuid	Molenbrug	't Hoorntje	Engelenburg	Franse Gat
Straatroof	Komt vaak voor	0%	0%	7,1%	1,0%	1,0%	3,6%
	Komt soms voor	25,0%	14,6%	38,8%	9,7%	23,8%	21,4%
	Komt bijna nooit voor	75,0%	85,4%	54,1%	89,3%	75,2%	75,0%
Te hard rijden	Komt vaak voor	37,8%	33,1%	40,4%	47,6%	27,6%	47,7%
	Komt soms voor	32,4%	44,2%	47,0%	35,9%	41,7%	38,7%
	Komt bijna nooit voor	29,7%	22,7%	12,6%	16,5%	30,7%	13,6%
Parkeeroverlast	Komt vaak voor	69,0%	30,7%	53,0%	53,8%	16,1%	44,5%
	Komt soms voor	21,4%	35,3%	29,5%	30,2%	32,9%	30,5%
	Komt bijna nooit voor	9,5%	34,0%	17,4%	16,0%	50,9%	25,0%
Straatprostitutie	Komt vaak voor	0%	0%	1,9%	0%	0%	0,8%
	Komt soms voor	8,3%	0%	0%	2,3%	0%	4,5%
	Komt bijna nooit voor	91,7%	100%	98,1%	97,7%	100%	94,7%
Vandalisme	Komt vaak voor	33,3%	14,3%	18,7%	6,5%	12,2%	13,4%
	Komt soms voor	44,4%	42,9%	45,5%	37,3%	35,1%	37,3%
	Komt bijna nooit voor	22,2%	42,9%	35,8%	56,2%	52,7%	49,3%
Graffiti	Komt vaak voor	6,9%	4,0%	6,1%	3,0%	7,6%	3,1%
	Komt soms voor	48,3%	26,6%	30,4%	14,9%	25,8%	24,0%
	Komt bijna nooit voor	44,8%	69,4%	63,5%	82,1%	66,7%	72,9%
Overlast horecagelegenheden	Komt vaak voor	19,4%	2,6%	9,8%	9,9%	3,7%	3,4%
	Komt soms voor	25,0%	4,3%	21,1%	15,5%	14,8%	7,9%
	Komt bijna nooit voor	55,6%	93,2%	69,1%	74,6%	81,5%	88,7%
Stankoverlast door verkeer	Komt vaak voor	8,3%	5,8%	6,6%	8,8%	2,6%	7,1%
	Komt soms voor	33,3%	14,4%	21,3%	22,6%	14,7%	20,5%
	Komt bijna nooit voor	58,3%	79,9%	72,1%	68,6%	82,7%	72,4%
Overige stankoverlast	Komt vaak voor	6,3%	7,6%	4,8%	13,3%	11,2%	3,5%
	Komt soms voor	28,1%	19,8%	27,2%	20,7%	15,4%	18,2%
	Komt bijna nooit voor	65,6%	72,5%	68,0%	66,0%	73,4%	78,3%

Tabellenboek Veenendaal 2010

		Schrijverswijk	Dragonder-Zuid	Molenbrug	't Hoorntje	Engenburg	Franse Gat
Onveiligheidsgevoelens							
Voelt u zich wel eens onveilig in Veenendaal? ²	Ja	55,6%	50,6%	68,4%	59,0%	59,4%	58,2%
	Nee	44,4%	49,4%	31,6%	41,0%	40,6%	41,8%
<i>N= zij die zich wel eens onveilig voelen</i>							
Voelt u zich vaak, soms of zelden onveilig?	Vaak	18,5%	9,7%	8,3%	7,1%	15,1%	8,8%
	Soms	63,0%	62,4%	67,9%	67,3%	60,5%	63,5%
	Zelden	18,5%	28,0%	23,9%	25,7%	24,4%	27,7%
Voelt u zich wel eens onveilig op straat in uw eigen buurt?	Ja	42,2%	29,4%	40,7%	25,1%	31,3%	24,6%
	Nee	57,8%	70,6%	59,3%	74,9%	68,7%	75,4%
Onveiligheidsgevoelens in situaties							
Onveilig in het openbaar vervoer?	Ja, vaak	10,5%	2,3%	2,6%	3,7%	6,0%	1,7%
	Ja, soms	21,1%	16,3%	32,1%	31,7%	32,0%	30,0%
	(Bijna) nooit	68,4%	81,4%	65,4%	64,6%	62,0%	68,3%
Onveilig rondom uitgaansgelegenheden?	Ja, vaak	15,6%	5,0%	18,5%	11,9%	19,5%	11,7%
	Ja, soms	43,8%	37,0%	41,7%	52,5%	43,1%	44,4%
	(Bijna) nooit	40,6%	58,0%	39,8%	35,6%	37,4%	43,8%
Onveilig op plekken waar groepen jongeren rondhangen?	Ja, vaak	38,5%	24,8%	27,9%	29,4%	32,3%	24,6%
	Ja, soms	41,0%	44,5%	56,4%	49,7%	50,3%	52,2%
	(Bijna) nooit	20,5%	30,7%	15,7%	20,9%	17,4%	23,2%
Onveilig in het winkelgebied in de eigen buurt?	Ja, vaak	18,4%	1,5%	6,7%	9,0%	9,9%	8,3%
	Ja, soms	26,3%	30,9%	29,9%	29,7%	28,2%	19,6%

² De resultaten van deze vraag zijn niet in het rapport opgenomen, daar de cijfers een onbetrouwbaar beeld geven van de situatie i.v.m. interpretatiefout bij respondenten.

Tabellenboek Veenendaal 2010

	(Bijna) nooit	55,3%	67,6%	63,4%	61,4%	62,0%	72,2%
		Schrijverswijk	Dragonder-Zuid	Molenbrug	't Hoorntje	Engelenburg	Franse Gat
Onveilig in het centrum van mijn gemeente?							
	Ja, vaak	15,4%	7,6%	15,0%	14,1%	17,8%	14,5%
	Ja, soms	33,3%	33,8%	39,3%	40,4%	36,9%	39,6%
	(Bijna) nooit	51,3%	58,6%	45,7%	45,5%	45,2%	45,8%
Onveilig bij bus- of treinstations?							
	Ja, vaak	16,7%	7,0%	11,5%	10,9%	12,6%	6,5%
	Ja, soms	16,7%	33,9%	43,8%	38,6%	42,9%	37,3%
	(Bijna) nooit	66,7%	59,1%	44,8%	50,5%	44,5%	56,2%
Bepaalde plekken in uw woonplaats mijden, omdat u ze niet veilig vindt?							
	Ja, vaak	15,4%	11,0%	19,4%	12,4%	21,3%	12,8%
	Ja, soms	38,5%	44,5%	45,1%	44,1%	46,9%	40,2%
	(Bijna) nooit	46,2%	44,5%	35,4%	43,5%	31,9%	47,0%
's Avonds of 's nachts niet open doen, omdat u het niet veilig vindt?							
	Ja, vaak	39,5%	31,9%	33,3%	28,7%	31,4%	27,5%
	Ja, soms	26,3%	26,8%	31,9%	28,0%	32,0%	32,9%
	(Bijna) nooit	34,2%	41,3%	34,8%	43,3%	36,7%	39,6%
Uw kind(eren) niet toestaan ergens naar toe te gaan, omdat u het daar niet veilig vindt?							
	Ja, vaak	30,0%	29,5%	23,5%	23,1%	28,8%	21,7%
	Ja, soms	40,0%	42,6%	51,0%	41,5%	45,8%	43,4%
	(Bijna) nooit	30,0%	27,9%	25,5%	35,4%	25,4%	34,9%
Voelt u zich in uw wijk veiliger sinds 2005?							
	Veel veiliger	0%	1,7%	0%	0%	0%	1,0%
	Veiliger	6,1%	6,8%	5,5%	3,1%	11,8%	10,5%
	Niet meer/niet minder veilig	54,5%	57,6%	60,2%	73,6%	56,9%	69,0%
	Minder veilig	24,2%	25,4%	22,7%	18,6%	26,4%	15,0%
	Veel minder veilig	15,2%	8,5%	11,7%	4,7%	4,9%	4,5%

Tabellenboek Veenendaal 2010

		Schrijverswijk	Dragonder-Zuid	Molenbrug	't Hoorntje	Engelenburg	Franse Gat
Voelt u zich in Veenendaal als stad veiliger sinds 2005?	Veel veiliger	0%	0,8%	0%	0%	3,1%	0%
	Veiliger	8,3%	6,9%	3,6%	4,2%	4,4%	8,4%
	Niet meer/niet minder veilig	47,2%	48,9%	52,6%	46,9%	47,2%	53,7%
	Minder veilig	33,3%	35,9%	28,5%	39,9%	32,7%	31,5%
	Veel minder veilig	11,1%	7,6%	15,3%	9,1%	12,6%	6,4%
Durft u anderen in uw buurt aan te spreken op gedrag dat niet door de beugel kan?	Ja	48,4%	53,1%	54,2%	57,3%	48,3%	58,3%
	Nee	51,6%	46,9%	45,8%	42,7%	51,7%	41,7%

Tabellenboek Veenendaal 2010

Slachtofferschap		Schrijverswijk	Dragonder-Zuid	Molenbrug	't Hoorntje	Engelenburg	Franse Gat
<i>Woninginbraak</i>							
(Poging tot) woninginbraak	Ja	6,5%	10,0%	7,5%	7,3%	6,2%	4,7%
	Nee	93,5%	90,0%	92,5%	92,7%	93,8%	95,3%
Poging woninginbraak	Ja	6,7%	6,5%	4,4%	5,1%	3,8%	4,0%
	Nee	93,3%	93,5%	95,6%	94,9%	96,2%	96,0%
Woninginbraak	Ja	0%	4,5%	3,1%	2,8%	2,7%	1,6%
	Nee	100%	95,5%	96,9%	97,2%	97,3%	98,4%
<i>Autodelicten</i>							
Autodelicten incl. autodiefstal	Ja	28,3%	21,9%	29,0%	33,5%	17,6%	16,1%
	Nee	71,7%	78,1%	71,0%	66,5%	82,4%	83,9%
Auto-inbraak	Ja	6,8%	7,7%	5,7%	7,9%	1,6%	4,1%
	Nee	93,2%	92,3%	94,3%	92,1%	98,4%	95,9%
Beschadiging aan auto	Ja	25,0%	19,7%	25,3%	27,4%	16,9%	13,3%
	Nee	75,0%	80,3%	74,7%	72,6%	83,1%	86,7%
Autodiefstal	Ja	2,2%	2,5%	1,3%	1,1%	0%	1,2%
	Nee	97,8%	97,5%	98,7%	98,9%	100%	98,8%
<i>Fietsendiefstal</i>							
Fietsendiefstal	Ja	20,9%	18,6%	16,9%	11,8%	12,8%	11,2%
	Nee	79,1%	81,4%	83,1%	88,2%	87,2%	88,8%
<i>Geweldsdelicten</i>							
Geweldsdelicten totaal	Ja	17,4%	10,0%	13,0%	9,5%	5,2%	9,0%
	Nee	82,6%	90,0%	87,0%	90,5%	94,8%	91,0%
Straatroof	Ja	4,5%	2,6%	2,5%	1,7%	1,1%	0,4%
	Nee	95,5%	97,4%	97,5%	98,3%	98,9%	99,6%

Tabellenboek Veenendaal 2010

		Schrijverswijk	Dragonder-Zuid	Molenbrug	't Hoorntje	Engenburg	Franse Gat
Bedreiging lichamelijk geweld	Ja	13,6%	8,3%	10,2%	7,5%	4,8%	8,7%
	Nee	86,4%	91,7%	89,8%	92,5%	95,2%	91,3%
Mishandeling	Ja	0%	2,5%	2,5%	2,3%	1,6%	2,4%
	Nee	100%	97,5%	97,5%	97,7%	98,4%	97,6%
Zakkenrollerij							
	Ja	2,3%	1,9%	2,6%	4,7%	2,6%	3,5%
	Nee	97,7%	98,1%	97,4%	95,3%	97,4%	96,5%
Overige delicten							
Overige delicten totaal	Ja	21,7%	25,5%	25,3%	24,0%	17,1%	18,8%
	Nee	78,3%	74,5%	74,7%	76,0%	82,9%	81,2%
Diefstal overig	Ja	15,9%	11,2%	13,9%	13,7%	13,3%	8,0%
	Nee	84,1%	88,8%	86,1%	86,3%	86,7%	92,0%
Beschadiging/vernieling overig	Ja	14,0%	17,3%	20,6%	20,3%	7,7%	12,6%
	Nee	86,0%	82,7%	79,4%	79,7%	92,3%	87,4%
Meldingsbereidheid							
Feit waarvan u het laatst slachtoffer bent geworden in Veenendaal, gemeld bij de politie	Ja	25,0%	29,8%	33,6%	22,0%	24,0%	22,0%
	Nee	43,2%	26,5%	30,2%	39,0%	35,7%	26,1%
	Weet niet/wil niet zeggen	15,9%	17,2%	15,4%	15,1%	14,0%	20,0%
	Niet van toepassing	15,9%	26,5%	20,8%	23,9%	26,3%	31,8%

Tabellenboek Veenendaal 2010

		Schrijverswijk	Dragonder-Zuid	Molenbrug	't Hoorntje	Engelenburg	Franse Gat
<i>N= zij die feit <u>niet</u> hebben gemeld</i>							
Belangrijkste reden om feit <u>niet</u> te melden bij de politie	Het helpt toch niks	53,8%	39,4%	51,1%	56,3%	16,3%	39,0%
	Het was niet zo belangrijk	7,7%	18,2%	6,4%	8,3%	23,3%	13,6%
	Het is opgelost	0%	9,1%	4,3%	4,2%	4,7%	6,8%
	Dit is geen zaak voor de politie	0%	3,0%	6,4%	2,1%	7,0%	0%
	Dan volgen er misschien represailles	15,4%	6,1%	4,3%	4,2%	7,0%	5,1%
	Andere reden	7,7%	9,1%	6,4%	6,3%	16,3%	5,1%
	Weet niet/wil niet zeggen	15,4%	15,2%	21,3%	18,8%	25,6%	30,5%
<i>N= zij die het feit <u>wel</u> hebben gemeld</i>							
Belangrijkste reden om feit te melden bij de politie	De dader moest gepakt worden	11,1%	20,8%	19,7%	31,6%	22,4%	24,1%
	Om de gestolen goederen terug te krijgen	5,6%	24,5%	13,6%	5,3%	14,5%	12,6%
	Ik vond het mijn plicht	5,6%	7,5%	6,1%	8,8%	6,6%	11,5%
	Ik vond dat de politie dit moest weten, het moet ophouden	27,8%	20,8%	22,7%	31,6%	13,2%	13,8%
	Om verzekeringsredenen	22,2%	13,2%	12,1%	3,5%	9,2%	12,6%
	Andere reden	5,6%	3,8%	9,1%	1,8%	9,2%	5,7%
	Weet niet/wil niet zeggen	22,2%	9,4%	16,7%	17,5%	25,0%	19,5%

Tabellenboek Veenendaal 2010

		Veenendaal		Centrum		Noord		Zuid		West	
		2005	2010	2005	2010	2005	2010	2005	2010	2005	2010
Stellingen leefbaarheid woonbuurt											
De mensen kennen elkaar nauwelijks	Helemaal mee eens	5,5%	5,4%	9,2%	7,2%	4,9%	6,3%	7,3%	5,6%	2,9%	3,3%
	Mee eens	19,3%	21,7%	24,1%	30,3%	22,8%	21,8%	17,8%	24,9%	15,9%	14,7%
	Niet eens/niet oneens	25,3%	23,5%	27,0%	24,3%	24,3%	26,3%	24,2%	22,7%	27,5%	20,7%
	Mee oneens	38,9%	38,2%	29,3%	27,6%	36,1%	36,4%	38,6%	35,2%	45,0%	47,7%
	Helemaal mee oneens	11,0%	11,2%	10,3%	10,5%	11,9%	9,2%	12,1%	11,6%	8,7%	13,6%
De mensen gaan op een prettige manier met elkaar om	Helemaal mee eens	13,7%	10,4%	18,3%	11,8%	13,4%	8,7%	14,8%	10,1%	11,6%	12,5%
	Mee eens	61,0%	61,1%	53,3%	60,1%	59,0%	61,7%	60,7%	57,8%	65,5%	64,8%
	Niet eens/niet oneens	19,3%	19,8%	22,5%	17,6%	20,7%	22,3%	17,7%	22,8%	18,8%	13,2%
	Mee oneens	4,8%	6,6%	4,1%	7,8%	4,8%	6,0%	5,9%	6,9%	3,8%	6,6%
	Helemaal mee oneens	1,2%	2,2%	1,8%	2,6%	2,1%	1,3%	0,9%	2,3%	0,3%	2,9%
De mensen blijven hier graag wonen	Helemaal mee eens	18,9%	15,0%	21,9%	13,5%	16,2%	11,9%	21,1%	14,1%	18,2%	20,7%
	Mee eens	58,4%	60,1%	47,7%	48,9%	58,3%	56,7%	55,4%	61,7%	64,6%	65,8%
	Niet eens/niet oneens	16,3%	15,3%	18,1%	18,0%	17,6%	20,9%	15,9%	13,7%	14,8%	9,4%
	Mee oneens	4,3%	6,5%	9,7%	12,8%	5,4%	8,0%	4,9%	6,7%	1,1%	2,7%
	Helemaal mee oneens	2,2%	3,0%	2,6%	6,8%	2,5%	2,5%	2,7%	3,8%	1,3%	1,5%
Het is vervelend om in deze buurt te wonen	Helemaal mee eens	1,3%	1,7%	2,9%	2,5%	0,8%	1,6%	2,0%	1,9%	0,6%	1,2%
	Mee eens	1,7%	3,4%	2,9%	4,5%	2,3%	3,5%	2,1%	5,4%	0%	0,2%
	Niet eens/niet oneens	10,0%	10,9%	17,0%	20,4%	11,5%	12,6%	11,1%	11,6%	5,1%	5,0%
	Mee oneens	40,6%	37,8%	43,9%	42,0%	40,9%	44,2%	37,1%	36,1%	43,7%	30,3%
	Helemaal mee oneens	46,5%	46,2%	33,3%	30,6%	44,5%	38,2%	47,7%	45,0%	50,6%	63,4%
Als het maar enigszins mogelijk is, ga ik verhuizen	Helemaal mee eens	3,5%	4,3%	5,8%	8,6%	3,4%	3,9%	4,4%	5,2%	2,0%	2,2%
	Mee eens	3,7%	5,9%	5,3%	9,9%	4,9%	7,1%	3,9%	7,8%	1,7%	0,6%
	Niet eens/niet oneens	9,3%	10,3%	13,5%	11,2%	10,0%	13,4%	9,7%	10,0%	7,1%	6,3%
	Mee oneens	31,3%	29,8%	31,6%	30,3%	32,7%	31,1%	29,4%	26,5%	32,0%	32,5%
	Helemaal mee oneens	52,1%	49,7%	43,9%	40,1%	48,9%	44,4%	52,7%	50,4%	57,2%	58,5%

Tabellenboek Veenendaal 2010

		Veenendaal		Centrum		Noord		Zuid		West	
		2005	2010	2005	2010	2005	2010	2005	2010	2005	2010
Als je in deze buurt woont, heb je het goed getroffen	Helemaal mee eens	24,6%	16,7%	22,7%	13,0%	20,4%	12,0%	27,3%	18,5%	26,6%	21,8%
	Mee eens	47,1%	46,5%	38,1%	39,0%	48,1%	43,9%	43,3%	43,2%	53,3%	57,0%
	Niet eens/niet oneens	19,7%	23,6%	25,0%	31,2%	22,0%	29,3%	18,7%	23,4%	16,9%	13,8%
	Mee oneens	5,2%	8,4%	9,1%	11,7%	5,8%	10,1%	6,3%	9,3%	2,0%	3,8%
	Helemaal mee oneens	3,4%	4,7%	5,1%	5,2%	3,7%	4,7%	4,3%	5,5%	1,3%	3,6%
Ik woon in een gezellige buurt met veel saamhorigheid	Helemaal mee eens	9,4%	7,0%	14,3%	10,1%	9,4%	6,0%	9,4%	7,1%	8,1%	7,2%
	Mee eens	33,9%	32,4%	28,0%	30,2%	31,7%	27,5%	37,8%	34,8%	32,9%	36,2%
	Niet eens/niet oneens	38,9%	35,6%	35,1%	30,2%	39,7%	39,6%	33,8%	31,1%	45,6%	37,7%
	Mee oneens	14,0%	18,7%	15,5%	19,5%	14,8%	19,9%	14,1%	20,1%	12,5%	15,0%
	Helemaal mee oneens	3,9%	6,4%	7,1%	10,1%	4,5%	6,9%	4,9%	7,0%	0,9%	3,9%
Hoe prettig vindt u de buurt waarin u woont?	Zeer prettig	24,2%	20,1%	17,9%	12,8%	20,9%	15,4%	27,3%	21,4%	25,6%	27,1%
	Prettig	70,1%	72,5%	71,7%	71,2%	72,4%	75,9%	66,1%	69,6%	72,1%	72,2%
	Onprettig	4,5%	6,0%	7,5%	13,5%	5,4%	7,8%	5,1%	6,5%	2,0%	0,6%
	Zeer onprettig	1,2%	1,4%	2,9%	2,6%	1,2%	0,9%	1,5%	2,5%	0,3%	0,2%
Rapportcijfer leefbaarheid woonbuurt		7.3	7.3	7.0	6.9	7.2	7.1	7.3	7.3	7.5	7.7

Tabellenboek Veenendaal 2010

		Veenendaal		Centrum		Noord		Zuid		West		
		2005	2010	2005	2010	2005	2010	2005	2010	2005	2010	
Buurtproblemen												
	Fietsendiefstal	Komt vaak voor	14,0%	8,5%	28,9%	20,2%	15,6%	9,8%	13,1%	8,1%	9,7%	3,7%
		Komt soms voor	44,0%	38,9%	48,3%	54,6%	46,3%	43,1%	40,7%	38,4%	44,5%	29,2%
		Komt bijna nooit voor	41,9%	52,6%	22,9%	25,2%	38,1%	47,1%	46,1%	53,5%	45,7%	67,2%
Diefstal uit auto		Komt vaak voor	7,2%	4,8%	14,8%	12,1%	7,3%	6,4%	7,0%	4,0%	5,4%	1,9%
		Komt soms voor	43,3%	37,8%	50,6%	53,3%	45,6%	42,2%	40,0%	37,7%	43,0%	28,3%
		Komt bijna nooit voor	49,5%	57,4%	34,6%	34,6%	47,1%	51,4%	53,0%	58,3%	51,6%	69,8%
Beschadiging of vernieling van auto's		Komt vaak voor	16,8%	10,8%	27,1%	19,0%	19,4%	11,9%	13,4%	11,9%	15,4%	5,8%
		Komt soms voor	45,9%	44,6%	44,2%	55,4%	48,4%	50,1%	45,0%	44,4%	44,8%	35,0%
		Komt bijna nooit voor	37,3%	44,6%	28,7%	25,6%	32,2%	38,0%	41,7%	43,7%	39,8%	59,2%
Diefstal van auto		Komt vaak voor	1,7%	0,5%	5,6%	2,9%	2,2%	0,7%	1,3%	0,3%	0,6%	0%
		Komt soms voor	18,0%	12,3%	20,9%	24,3%	20,0%	15,0%	16,7%	14,0%	16,9%	5,3%
		Komt bijna nooit voor	80,3%	87,2%	73,6%	72,9%	77,8%	84,3%	82,0%	85,7%	82,5%	94,7%
Geluidsoverlast door verkeer		Komt vaak voor	21,6%	16,9%	33,8%	30,4%	26,6%	19,0%	19,7%	16,0%	15,3%	10,8%
		Komt soms voor	37,2%	32,9%	37,1%	35,4%	37,7%	35,7%	36,7%	34,6%	37,1%	25,8%
		Komt bijna nooit voor	41,2%	50,2%	29,1%	34,2%	35,7%	45,2%	43,6%	49,3%	47,6%	63,4%
Geluidsoverlast overig		Komt vaak voor	15,6%	14,7%	32,6%	28,9%	17,4%	19,6%	12,8%	13,0%	12,7%	6,2%
		Komt soms voor	39,3%	38,4%	37,5%	40,8%	41,1%	36,2%	38,7%	36,4%	38,6%	43,3%
		Komt bijna nooit voor	45,1%	46,8%	29,9%	30,3%	41,6%	44,2%	48,5%	50,6%	48,7%	50,5%
Bedreiging		Komt vaak voor	3,0%	2,4%	7,1%	6,5%	2,6%	3,7%	2,6%	1,4%	3,0%	0,7%
		Komt soms voor	18,2%	18,4%	30,2%	38,9%	16,2%	20,6%	19,3%	20,4%	16,1%	8,0%
		Komt bijna nooit voor	78,8%	79,2%	62,7%	54,6%	81,2%	75,7%	78,1%	78,2%	80,9%	91,3%
Bekladding		Komt vaak voor	10,3%	4,9%	18,1%	9,4%	11,1%	6,1%	8,9%	4,3%	9,0%	3,0%
		Komt soms voor	35,9%	25,9%	40,4%	39,1%	36,4%	23,6%	29,5%	25,3%	41,5%	26,0%
		Komt bijna nooit voor	53,9%	69,2%	41,5%	51,6%	52,5%	70,3%	61,7%	70,4%	49,5%	71,0%
Overlast groepen jongeren		Komt vaak voor	15,5%	16,3%	30,1%	37,4%	14,7%	16,2%	17,7%	15,3%	9,8%	11,3%
		Komt soms voor	39,3%	40,0%	40,9%	40,6%	40,1%	40,5%	37,9%	41,1%	41,8%	37,9%
		Komt bijna nooit voor	44,7%	43,7%	29,0%	21,9%	45,2%	43,4%	44,4%	43,6%	48,5%	50,8%

Tabellenboek Veenendaal 2010

		Veenendaal		Centrum		Noord		Zuid		West	
		2005	2010	2005	2010	2005	2010	2005	2010	2005	2010
Dronken mensen op straat	Komt vaak voor	5,6%	8,9%	25,9%	26,6%	6,3%	10,4%	3,6%	5,8%	2,2%	5,3%
	Komt soms voor	24,9%	25,7%	35,6%	41,3%	26,7%	30,4%	23,7%	23,9%	21,6%	16,7%
	Komt bijna nooit voor	69,5%	65,3%	38,5%	32,2%	67,0%	59,2%	72,7%	70,3%	76,1%	78,0%
Lastig vallen op straat	Komt vaak voor	2,5%	2,7%	8,1%	8,7%	2,3%	2,6%	1,7%	2,3%	2,3%	1,6%
	Komt soms voor	17,6%	15,1%	37,6%	32,3%	17,8%	16,0%	19,0%	16,0%	11,0%	7,0%
	Komt bijna nooit voor	79,9%	82,2%	54,4%	59,1%	79,9%	81,7%	79,3%	81,7%	86,7%	91,5%
Rommel op straat	Komt vaak voor	20,8%	24,6%	35,0%	43,9%	21,1%	28,1%	22,6%	24,0%	14,6%	14,5%
	Komt soms voor	41,8%	39,1%	39,6%	34,4%	41,9%	38,8%	41,2%	40,0%	43,1%	39,6%
	Komt bijna nooit voor	37,4%	36,4%	25,4%	21,7%	37,0%	33,1%	36,2%	36,0%	42,3%	45,9%
Hondenpoep op straat	Komt vaak voor	28,5%	26,4%	31,0%	25,8%	30,1%	31,0%	28,5%	25,2%	26,1%	22,0%
	Komt soms voor	45,0%	40,8%	41,1%	38,7%	43,6%	42,9%	44,4%	38,8%	48,7%	41,4%
	Komt bijna nooit voor	26,5%	32,7%	27,9%	35,5%	26,4%	26,1%	27,2%	35,9%	25,2%	36,7%
Vernieling van bus- of tramhokjes ³	Komt vaak voor	26,9%	15,0%	37,1%	18,8%	21,7%	14,7%	24,5%	16,5%	32,1%	12,8%
	Komt soms voor	38,5%	31,5%	38,1%	34,4%	39,6%	26,4%	32,0%	27,8%	44,7%	39,9%
	Komt bijna nooit voor	34,5%	53,6%	24,8%	46,9%	38,6%	58,9%	43,4%	55,8%	23,3%	47,3%
Inbraak woningen	Komt vaak voor	5,0%	6,2%	10,9%	8,2%	4,3%	7,2%	4,5%	8,1%	4,8%	2,3%
	Komt soms voor	51,0%	48,5%	47,6%	50,9%	48,5%	48,6%	52,9%	51,2%	52,0%	44,4%
	Komt bijna nooit voor	44,1%	45,3%	41,5%	40,9%	47,2%	44,3%	42,5%	40,7%	43,2%	53,3%
Inbraak berging/schuur	Komt vaak voor	6,1%	5,3%	10,0%	8,2%	5,5%	6,6%	7,3%	6,3%	4,2%	1,6%
	Komt soms voor	46,1%	39,1%	45,7%	43,3%	47,8%	43,8%	44,4%	43,5%	46,7%	26,6%
	Komt bijna nooit voor	47,8%	55,6%	44,3%	48,5%	46,7%	49,6%	48,3%	50,2%	49,1%	71,9%
Inbraak scholen	Komt vaak voor	4,6%	1,9%	11,0%	2,6%	6,7%	1,5%	2,9%	3,9%	2,9%	0%
	Komt soms voor	40,3%	19,0%	40,4%	15,8%	41,6%	20,1%	37,0%	24,2%	42,7%	12,9%
	Komt bijna nooit voor	55,1%	79,1%	48,5%	81,6%	51,7%	78,5%	60,2%	71,9%	54,4%	87,1%
Gewelddelicten	Komt vaak voor	3,5%	4,2%	12,1%	15,7%	4,2%	3,0%	2,5%	4,9%	2,0%	1,5%
	Komt soms voor	22,6%	25,2%	38,3%	47,2%	21,9%	28,6%	24,4%	26,1%	17,4%	13,5%
	Komt bijna nooit voor	73,9%	70,6%	49,6%	37,1%	73,9%	69,0%	73,1%	69,0%	80,6%	84,9%

³ In 2005 is hier tevens vernieling van telefoocellen meegerekend.

Tabellenboek Veenendaal 2010

		Veenendaal		Centrum		Noord		Zuid		West	
		2005	2010	2005	2010	2005	2010	2005	2010	2005	2010
Overlast door omwonenden	Komt vaak voor	6,2%	7,8%	10,2%	12,6%	6,0%	10,2%	6,0%	7,7%	5,6%	2,9%
	Komt soms voor	27,5%	25,3%	30,8%	23,0%	27,6%	25,4%	27,5%	24,4%	26,7%	27,0%
	Komt bijna nooit voor	66,3%	67,0%	59,0%	64,4%	66,4%	64,4%	66,5%	67,9%	67,7%	70,1%
Drugsoverlast	Komt vaak voor	3,4%	5,4%	14,0%	27,2%	2,2%	4,7%	3,8%	4,9%	1,5%	0,8%
	Komt soms voor	11,7%	15,9%	31,9%	33,0%	13,3%	15,7%	9,5%	17,0%	7,5%	9,7%
	Komt bijna nooit voor	84,9%	78,7%	54,1%	39,8%	84,5%	79,6%	86,7%	78,1%	91,0%	89,4%
Straatroof	Komt vaak voor	3,1%	2,1%	14,1%	8,0%	2,9%	1,6%	2,0%	2,3%	2,0%	1,2%
	Komt soms voor	15,6%	15,0%	33,9%	34,5%	17,3%	16,6%	15,0%	15,2%	10,0%	8,1%
	Komt bijna nooit voor	81,3%	82,8%	52,0%	57,5%	79,9%	81,8%	83,0%	82,6%	88,0%	90,7%
Te hard rijden	Komt vaak voor	42,0%	32,6%	49,2%	43,2%	44,8%	35,4%	41,1%	33,8%	38,0%	24,2%
	Komt soms voor	41,8%	44,5%	34,6%	36,5%	40,3%	44,1%	40,6%	43,4%	46,9%	49,1%
	Komt bijna nooit voor	16,2%	22,8%	16,2%	20,3%	14,9%	20,6%	18,3%	22,8%	15,1%	26,7%
Parkeeroverlast	Komt vaak voor	28,0%	34,0%	39,3%	46,6%	27,9%	40,0%	26,0%	30,3%	27,6%	26,7%
	Komt soms voor	34,6%	35,3%	29,8%	30,4%	34,5%	32,9%	35,5%	33,2%	34,8%	42,5%
	Komt bijna nooit voor	37,4%	30,8%	30,8%	23,0%	37,6%	27,1%	38,5%	36,4%	37,6%	30,8%
Straatprostitutie	Komt vaak voor	0,5%	0,3%	1,5%	1,8%	0,5%	0,3%	0,5%	0,3%	0,3%	0%
	Komt soms voor	1,5%	1,1%	4,2%	3,6%	2,2%	1,2%	1,3%	1,7%	0,5%	0%
	Komt bijna nooit voor	98,0%	98,6%	94,3%	94,6%	97,3%	98,6%	98,2%	98,0%	99,2%	100%
Vandalisme	Komt vaak voor	10,7%	9,5%	22,2%	24,2%	13,2%	10,1%	9,6%	10,1%	6,4%	3,4%
	Komt soms voor	42,3%	37,6%	46,6%	43,9%	38,0%	37,9%	38,6%	38,7%	50,2%	33,8%
	Komt bijna nooit voor	47,0%	53,0%	31,2%	31,8%	48,7%	52,0%	51,8%	51,2%	43,3%	62,9%
Graffiti	Komt vaak voor	7,2%	3,4%	14,0%	6,2%	6,8%	3,4%	5,6%	3,7%	8,0%	2,3%
	Komt soms voor	35,2%	24,1%	42,2%	38,1%	33,6%	22,3%	31,1%	23,3%	39,8%	23,7%
	Komt bijna nooit voor	57,6%	72,5%	43,8%	55,8%	59,7%	74,3%	63,3%	73,0%	52,2%	74,0%
Overlast horecagelegenheden	Komt vaak voor	6,5%	4,6%	24,6%	17,9%	7,3%	5,9%	3,9%	2,4%	3,2%	1,0%
	Komt soms voor	12,5%	11,2%	36,4%	35,8%	17,4%	13,1%	7,9%	9,7%	5,5%	2,2%
	Komt bijna nooit voor	81,0%	84,2%	39,0%	46,3%	75,3%	81,0%	88,2%	87,9%	91,3%	96,8%
Stankoverlast door verkeer	Komt vaak voor	7,5%	5,6%	17,4%	15,0%	9,5%	6,2%	5,7%	4,0%	4,6%	3,8%
	Komt soms voor	18,2%	14,8%	25,6%	27,9%	21,3%	17,4%	17,9%	15,4%	13,2%	6,6%
	Komt bijna nooit voor	74,3%	79,6%	57,0%	57,1%	69,2%	76,4%	76,4%	80,7%	82,2%	89,6%

Tabellenboek Veenendaal 2010

		Veenendaal		Centrum		Noord		Zuid		West	
		2005	2010	2005	2010	2005	2010	2005	2010	2005	2010
Overige stankoverlast	Komt vaak voor	5,7%	4,6%	11,6%	5,1%	8,5%	7,1%	4,8%	4,5%	2,4%	1,3%
	Komt soms voor	18,1%	15,7%	22,6%	23,7%	20,2%	17,0%	16,3%	15,8%	16,8%	11,9%
	Komt bijna nooit voor	76,2%	79,6%	65,8%	71,2%	71,4%	75,9%	78,9%	79,7%	80,8%	86,7%

Tabellenboek Veenendaal 2010

		Veenendaal		Centrum		Noord		Zuid		West	
		2005	2010	2005	2010	2005	2010	2005	2010	2005	2010
Onveiligheidsgevoelens											
Voelt u zich wel eens onveilig op straat in uw eigen buurt?	Ja	22,1%	22,6%	36,9%	42,2%	22,6%	26,1%	22,1%	21,5%	17,4%	13,0%
	Nee	77,9%	77,4%	63,1%	57,8%	77,4%	73,9%	77,9%	78,5%	82,6%	87,0%
Onveiligheidsgevoelens in situaties											
Onveilig in het openbaar vervoer?	Ja, vaak	2,3%	3,4%	2,0%	5,6%	1,5%	2,5%	2,7%	2,4%	2,9%	5,4%
	Ja, soms	28,6%	26,4%	23,5%	21,1%	30,4%	28,0%	30,4%	29,1%	25,7%	22,2%
	(Bijna) nooit	69,0%	70,2%	74,4%	73,2%	68,1%	69,5%	66,9%	68,5%	71,4%	72,4%
Onveilig rondom uitgaansgelegenheden?	Ja, vaak	6,0%	11,8%	10,6%	12,7%	6,0%	12,3%	5,2%	12,3%	5,7%	10,4%
	Ja, soms	48,6%	44,8%	48,0%	47,3%	49,9%	43,0%	48,4%	45,8%	47,4%	45,2%
	(Bijna) nooit	45,4%	43,3%	41,4%	40,0%	44,1%	44,7%	46,4%	41,9%	46,8%	44,4%
Onveilig op plekken waar groepen jongeren rondhangen?	Ja, vaak	17,1%	24,6%	22,7%	32,7%	15,7%	25,3%	17,9%	26,1%	16,3%	19,0%
	Ja, soms	55,2%	52,7%	55,8%	48,3%	56,3%	49,9%	52,7%	52,7%	56,7%	58,0%
	(Bijna) nooit	27,7%	22,7%	21,6%	19,0%	27,9%	24,8%	29,5%	21,2%	27,0%	23,1%
Onveilig in het winkelgebied in de eigen buurt?	Ja, vaak	3,4%	6,6%	6,0%	13,7%	3,1%	5,4%	4,5%	6,5%	1,9%	6,1%
	Ja, soms	20,5%	28,6%	31,1%	33,8%	22,1%	27,3%	18,8%	23,0%	18,3%	35,6%
	(Bijna) nooit	76,0%	64,8%	62,9%	52,5%	74,8%	67,3%	76,7%	70,5%	79,8%	58,4%
Onveilig in het centrum van mijn gemeente?	Ja, vaak	3,6%	11,6%	5,4%	13,1%	3,0%	11,3%	4,9%	13,3%	2,3%	9,3%
	Ja, soms	38,4%	40,5%	38,5%	42,8%	35,6%	39,4%	41,8%	40,6%	37,5%	41,1%
	(Bijna) nooit	58,0%	47,9%	56,2%	44,1%	61,4%	49,2%	53,3%	46,2%	60,3%	49,7%
Bepaalde plekken in uw woonplaats mijden, omdat u ze niet veilig vindt?	Ja, vaak	6,2%	13,7%	12,7%	14,6%	4,7%	13,1%	6,4%	13,9%	5,7%	13,9%
	Ja, soms	42,7%	44,4%	41,5%	45,1%	44,7%	45,2%	40,7%	45,1%	43,2%	42,0%
	(Bijna) nooit	51,2%	41,9%	45,8%	40,3%	50,7%	41,7%	52,8%	40,9%	51,1%	44,1%

Tabellenboek Veenendaal 2010

		Veenendaal		Centrum		Noord		Zuid		West	
		2005	2010	2005	2010	2005	2010	2005	2010	2005	2010
's Avonds of 's nachts niet open doen, omdat u het niet veilig vindt?	Ja, vaak	11,6%	25,3%	21,6%	34,7%	11,0%	29,1%	12,7%	26,7%	8,4%	15,4%
	Ja, soms	29,5%	30,7%	34,1%	29,2%	30,5%	30,4%	29,9%	35,2%	26,6%	25,3%
	(Bijna) nooit	58,9%	44,0%	44,4%	36,1%	58,5%	40,5%	57,4%	38,1%	65,0%	59,3%
Uw kind(eren) niet toestaan ergens naar toe te gaan, omdat u het daar niet veilig vindt?	Ja, vaak	12,2%	21,4%	24,0%	32,4%	10,2%	23,7%	13,0%	23,4%	11,6%	14,7%
	Ja, soms	49,3%	45,8%	39,5%	37,8%	53,4%	46,0%	48,2%	46,1%	48,1%	46,6%
	(Bijna) nooit	38,5%	32,8%	36,5%	29,7%	36,4%	30,3%	38,8%	30,5%	40,3%	38,8%

Tabellenboek Veenendaal 2010

Slachtofferschap	Veenendaal		Centrum		Noord		Zuid		West	
	2005	2010	2005	2010	2005	2010	2005	2010	2005	2010
<i>Woninginbraak</i>										
(Poging tot) woninginbraak	4,5%	5,0%	5,6%	6,0%	3,4%	6,6%	5,9%	4,0%	3,8%	4,0%
Poging woninginbraak	2,9%	4,0%	4,5%	4,9%	2,2%	4,5%	3,9%	3,3%	1,9%	4,1%
Woninginbraak	2,2%	1,5%	1,7%	1,9%	1,8%	2,6%	2,2%	1,4%	2,7%	0%
<i>Autodelicten⁴</i>										
Autodelicten incl. autodiefstal	25,1%	21,7%	23,6%	22,8%	23,7%	25,4%	24,5%	18,0%	27,6%	21,1%
Auto-inbraak	5,4%	5,4%	6,6%	5,6%	5,1%	6,6%	5,7%	3,3%	5,2%	6,6%
Beschadiging aan auto	22,3%	19,1%	21,2%	22,0%	20,7%	21,5%	21,8%	16,5%	24,9%	18,2%
Autodiefstal	1,1%	0,9%	2,1%	2,5%	1,3%	1,4%	1,4%	0,6%	0,5%	0%
<i>Fietsendiefstal⁵</i>										
Fietsendiefstal ⁵	12,5%	13,8%	10,4%	17,5%	12,3%	14,0%	11,6%	12,3%	14,2%	14,3%
<i>Geweldsdelicten</i>										
Geweldsdelicten totaal	4,8%	8,7%	7,8%	13,2%	4,2%	9,6%	5,3%	7,5%	3,9%	7,8%
Straatroof	1,0%	1,6%	2,2%	3,7%	0,8%	1,8%	1,0%	0,9%	0,8%	1,8%
Bedreiging	3,8%	7,3%	6,0%	10,6%	3,3%	8,1%	4,0%	6,5%	3,4%	6,2%
Mishandeling	0,7%	1,9%	1,2%	1,3%	0,9%	1,8%	0,8%	1,7%	0%	2,5%
<i>Zakkenrollerij</i>										
Zakkenrollerij	2,2%	3,0%	3,4%	2,5%	2,4%	3,0%	1,7%	2,8%	2,3%	3,5%
<i>Overige delicten</i>										
Diefstal overig	8,9%	9,9%	7,9%	11,9%	11,8%	10,9%	6,2%	9,8%	9,3%	8,1%
Beschadiging/vernieling overig	11,3%	15,9%	10,7%	13,8%	13,0%	17,3%	10,1%	12,5%	10,9%	19,1%

⁴ In 2005 bestonden respondenten alleen uit autobezitters.

⁵ In 2005 bestonden respondenten alleen uit fietsbezitters.

Tabellenboek Veenendaal 2010

		Schrijverswijk		Dragonder-Zuid		Molenbrug		't Hoorntje		Engelenburg		Franse Gat	
		2005	2010	2005	2010	2005	2010	2005	2010	2005	2010	2005	2010
Stellingen leefbaarheid woonbuurt													
De mensen kennen elkaar nauwelijks	Helemaal mee eens	18,6%	9,3%	7,3%	6,1%	8,2%	9,2%	5,8%	6,4%	14,0%	10,7%	9,5%	5,7%
	Mee eens	37,2%	39,5%	33,9%	23,8%	26,5%	34,9%	21,4%	20,3%	25,9%	23,7%	23,3%	25,6%
	Niet eens/niet oneens	23,3%	23,3%	28,2%	34,0%	27,6%	25,0%	22,3%	26,2%	18,9%	23,7%	24,1%	24,8%
	Mee oneens	11,6%	20,9%	24,2%	27,2%	28,6%	23,7%	39,8%	39,5%	30,8%	32,0%	33,2%	32,5%
	Helemaal mee oneens	9,3%	7,0%	6,5%	8,8%	9,2%	7,2%	10,7%	7,6%	10,5%	10,1%	9,9%	11,4%
De mensen gaan op een prettige manier met elkaar om	Helemaal mee eens	7,0%	5,0%	8,3%	6,8%	11,5%	4,8%	9,7%	7,5%	16,7%	10,5%	9,5%	8,0%
	Mee eens	37,2%	45,0%	52,1%	61,9%	53,1%	61,0%	58,3%	59,2%	48,6%	55,6%	59,5%	51,8%
	Niet eens/niet oneens	37,2%	30,0%	28,9%	25,2%	30,2%	24,7%	24,3%	24,7%	25,4%	22,2%	19,8%	27,3%
	Mee oneens	14,0%	15,0%	9,1%	4,8%	4,2%	8,9%	5,8%	7,5%	8,0%	8,8%	9,9%	10,4%
	Helemaal mee oneens	4,7%	5,0%	1,7%	1,4%	1,0%	0,7%	1,9%	1,1%	1,4%	2,9%	1,3%	2,4%
De mensen blijven hier graag wonen	Helemaal mee eens	2,8%	5,7%	8,9%	7,9%	12,3%	5,4%	13,3%	10,7%	18,9%	14,3%	16,7%	9,4%
	Mee eens	25,0%	22,9%	36,6%	50,4%	48,1%	46,9%	61,1%	55,0%	46,5%	57,8%	50,2%	58,0%
	Niet eens/niet oneens	33,3%	28,6%	38,6%	25,2%	25,9%	33,1%	18,9%	26,2%	18,9%	14,3%	21,1%	16,5%
	Mee oneens	33,3%	28,6%	11,9%	12,2%	11,1%	13,8%	5,6%	4,0%	9,4%	8,7%	8,6%	10,8%
	Helemaal mee oneens	5,6%	14,3%	4,0%	4,3%	2,5%	0,8%	1,1%	4,0%	6,3%	5,0%	3,3%	5,2%
Het is vervelend om in deze buurt te wonen	Helemaal mee eens	7,0%	7,0%	0,8%	3,2%	1,0%	0,7%	1,0%	1,8%	6,3%	2,8%	3,1%	2,4%
	Mee eens	9,3%	14,0%	4,1%	8,3%	4,0%	4,1%	3,8%	2,4%	4,9%	6,8%	3,1%	7,3%
	Niet eens/niet oneens	32,6%	32,6%	23,6%	14,7%	17,0%	16,4%	15,4%	14,7%	16,9%	14,2%	20,3%	15,0%
	Mee oneens	34,9%	34,9%	45,5%	44,2%	42,0%	48,6%	46,2%	45,9%	36,6%	38,6%	36,1%	39,0%
	Helemaal mee oneens	16,3%	11,6%	26,0%	29,5%	36,0%	30,1%	33,7%	35,3%	35,2%	37,5%	37,4%	36,2%
Als het maar enigszins mogelijk is, ga ik verhuizen	Helemaal mee eens	14,3%	22,0%	10,4%	7,2%	3,1%	2,7%	3,8%	5,4%	11,4%	7,3%	7,1%	9,0%
	Mee eens	14,3%	17,1%	10,4%	12,4%	5,2%	11,5%	9,6%	6,0%	6,4%	9,6%	8,4%	11,4%
	Niet eens/niet oneens	28,6%	19,5%	12,0%	13,7%	19,8%	20,3%	11,5%	12,6%	17,1%	10,7%	9,3%	11,0%
	Mee oneens	23,8%	22,0%	34,4%	32,0%	26,0%	27,7%	33,7%	31,7%	26,4%	28,1%	36,0%	26,9%
	Helemaal mee oneens	19,0%	19,5%	32,8%	34,6%	45,8%	37,8%	41,3%	44,3%	38,6%	44,4%	39,1%	41,6%

Tabellenboek Veenendaal 2010

		Schrijverswijk		Dragonder-Zuid		Molenbrug		't Hoorntje		Engelenburg		Franse Gat	
		2005	2010	2005	2010	2005	2010	2005	2010	2005	2010	2005	2010
Als je in deze buurt woont, heb je het goed getroffen	Helemaal mee eens	7,0%	2,5%	6,7%	5,9%	13,3%	6,8%	11,7%	10,8%	22,2%	19,0%	16,2%	12,1%
	Mee eens	18,6%	17,5%	33,3%	40,5%	40,8%	32,9%	39,8%	41,0%	43,1%	42,9%	36,0%	35,4%
	Niet eens/niet oneens	32,6%	42,5%	37,5%	31,4%	32,7%	40,4%	35,0%	32,5%	19,4%	24,5%	32,0%	31,7%
	Mee oneens	27,9%	22,5%	14,2%	14,4%	9,2%	13,7%	9,7%	12,7%	8,3%	9,8%	8,3%	12,1%
	Helemaal mee oneens	14,0%	15,0%	8,3%	7,8%	4,1%	6,2%	3,9%	3,0%	6,9%	3,8%	7,5%	8,8%
Ik woon in een gezellige buurt met veel saamhorigheid	Helemaal mee eens	7,3%	7,1%	3,3%	6,0%	8,2%	4,3%	7,8%	6,0%	13,5%	9,9%	5,4%	5,3%
	Mee eens	9,8%	11,9%	18,3%	19,2%	22,7%	20,6%	29,4%	29,2%	31,2%	36,0%	31,7%	30,0%
	Niet eens/niet oneens	34,1%	31,0%	45,8%	37,1%	40,2%	39,7%	41,2%	41,1%	29,8%	20,3%	31,7%	32,9%
	Mee oneens	34,1%	26,2%	25,8%	25,8%	21,6%	25,5%	16,7%	18,5%	16,3%	23,3%	16,5%	23,9%
	Helemaal mee oneens	14,6%	23,8%	6,7%	11,9%	7,2%	9,9%	4,9%	5,4%	9,2%	10,5%	9,4%	7,8%
Hoe prettig vindt u de buurt waarin u woont?	Zeer prettig	7,3%	4,9%	14,3%	10,1%	13,1%	6,9%	13,5%	12,0%	22,9%	15,3%	19,4%	14,2%
	Prettig	61,0%	58,5%	72,3%	74,3%	75,8%	79,9%	77,9%	80,1%	63,9%	72,7%	67,2%	72,0%
	Onprettig	24,4%	26,8%	11,8%	14,2%	9,1%	12,5%	6,7%	6,0%	9,0%	9,3%	10,3%	9,1%
	Zeer onprettig	7,3%	9,8%	1,7%	1,4%	2,0%	0,7%	1,9%	1,8%	4,2%	2,7%	3,0%	4,7%
Rapportcijfer leefbaarheid woonbuurt		6.1	5.8	6.6	5.8	6.8	6.7	6.9	7.0	6.9	7.2	6.7	7.0

Tabellenboek Veenendaal 2010

Buurtproblemen		Schrijverswijk		Dragonder-Zuid		Molenbrug		't Hoortje		Engelenburg		Franse Gat	
		2005	2010	2005	2010	2005	2010	2005	2010	2005	2010	2005	2010
Fietsendiefstal	Komt vaak voor	32,2%	29,0%	26,9%	15,5%	21,6%	17,8%	13,4%	5,4%	23,2%	17,6%	17,3%	6,0%
	Komt soms voor	50,5%	58,1%	53,4%	62,1%	58,8%	52,7%	47,7%	30,0%	48,5%	41,2%	46,1%	48,2%
	Komt bijna nooit voor	17,3%	12,9%	19,7%	22,4%	19,6%	29,5%	38,9%	64,6%	28,3%	41,2%	36,7%	45,8%
Diefstal uit auto	Komt vaak voor	11,4%	20,0%	11,7%	11,8%	8,9%	12,3%	8,2%	3,2%	12,8%	8,6%	9,0%	3,6%
	Komt soms voor	47,0%	50,0%	50,6%	47,3%	61,1%	54,9%	50,0%	34,7%	43,9%	44,0%	44,5%	44,9%
	Komt bijna nooit voor	41,6%	30,0%	37,7%	40,9%	30,0%	32,8%	41,8%	62,1%	43,3%	47,4%	46,5%	51,5%
Beschadiging of vernieling van auto's	Komt vaak voor	21,6%	17,6%	21,8%	15,8%	26,9%	15,8%	28,4%	11,6%	16,5%	14,2%	18,8%	11,1%
	Komt soms voor	45,3%	58,8%	55,2%	51,7%	51,9%	60,9%	47,8%	60,0%	49,5%	39,0%	48,7%	52,7%
	Komt bijna nooit voor	33,2%	23,5%	23,0%	32,5%	21,3%	23,3%	23,7%	28,4%	34,0%	46,8%	32,5%	36,2%
Diefstal van auto	Komt vaak voor	2,2%	0%	5,2%	2,4%	2,0%	1,2%	1,8%	0%	2,4%	0%	0,5%	0%
	Komt soms voor	15,7%	37,5%	32,1%	13,1%	29,7%	34,1%	16,3%	13,0%	28,0%	9,2%	17,8%	20,3%
	Komt bijna nooit voor	82,1%	62,5%	62,8%	84,5%	68,3%	64,7%	82,0%	87,0%	69,6%	90,8%	81,6%	79,7%
Geluidsoverlast door verkeer	Komt vaak voor	36,5%	29,5%	43,6%	14,8%	31,8%	26,8%	37,4%	25,3%	21,7%	12,4%	27,1%	21,1%
	Komt soms voor	38,7%	36,4%	30,5%	40,0%	37,1%	36,9%	40,4%	36,2%	37,0%	34,3%	35,0%	36,8%
	Komt bijna nooit voor	24,8%	34,1%	25,9%	45,2%	31,0%	36,3%	22,2%	38,5%	41,3%	53,4%	37,9%	42,1%
Geluidsoverlast overig	Komt vaak voor	37,0%	45,2%	22,4%	26,6%	33,3%	30,1%	21,7%	17,5%	18,8%	13,3%	16,9%	18,1%
	Komt soms voor	45,3%	35,7%	42,2%	34,4%	36,5%	39,9%	48,2%	39,2%	40,1%	38,7%	41,9%	36,2%
	Komt bijna nooit voor	17,8%	19,0%	35,5%	39,0%	30,3%	30,1%	30,1%	43,3%	41,1%	48,0%	41,2%	45,7%
Bedreiging	Komt vaak voor	12,6%	13,3%	3,7%	6,8%	4,2%	9,5%	3,3%	1,5%	2,4%	1,6%	5,6%	2,6%
	Komt soms voor	31,2%	43,3%	22,0%	18,6%	24,8%	40,0%	21,6%	21,8%	26,3%	20,5%	26,7%	26,5%
	Komt bijna nooit voor	56,2%	43,3%	74,3%	74,6%	71,0%	50,5%	75,1%	76,7%	71,3%	78,0%	67,7%	70,9%
Bekladding	Komt vaak voor	25,5%	13,9%	18,7%	7,6%	24,1%	11,0%	7,2%	5,3%	20,6%	10,1%	11,9%	1,9%
	Komt soms voor	47,8%	44,4%	44,8%	26,7%	35,8%	38,2%	27,0%	17,9%	39,8%	29,5%	35,0%	29,4%
	Komt bijna nooit voor	26,8%	41,7%	36,5%	65,6%	40,1%	50,7%	65,8%	76,8%	39,7%	60,4%	53,0%	68,7%
Overlast groepen jongeren	Komt vaak voor	35,6%	47,6%	19,2%	21,4%	22,7%	24,8%	15,5%	15,3%	18,2%	15,5%	31,4%	19,2%
	Komt soms voor	45,6%	35,7%	42,6%	40,3%	42,3%	43,1%	39,8%	41,8%	39,5%	36,2%	31,9%	38,8%
	Komt bijna nooit voor	18,8%	16,7%	38,1%	38,3%	35,0%	32,0%	44,7%	42,9%	42,3%	48,3%	36,7%	42,1%

Tabellenboek Veenendaal 2010

		Schrijverswijk		Dragonder-Zuid		Molenbrug		't Hoortje		Engelenburg		Franse Gat	
		2005	2010	2005	2010	2005	2010	2005	2010	2005	2010	2005	2010
Dronken mensen op straat	Komt vaak voor	19,2%	34,1%	4,0%	5,9%	15,7%	21,2%	12,4%	14,0%	6,2%	7,6%	7,7%	4,7%
	Komt soms voor	49,2%	43,9%	27,9%	28,7%	32,3%	32,8%	31,3%	40,9%	33,2%	26,8%	27,4%	28,4%
	Komt bijna nooit voor	31,6%	22,0%	68,1%	65,4%	52,0%	46,0%	56,2%	45,1%	60,6%	65,6%	64,9%	66,8%
Lastig vallen op straat	Komt vaak voor	11,8%	13,9%	2,4%	3,7%	1,2%	5,0%	1,7%	2,1%	1,5%	3,5%	4,1%	3,4%
	Komt soms voor	39,4%	41,7%	23,0%	20,0%	29,8%	26,9%	14,9%	15,5%	25,1%	18,1%	26,9%	20,3%
	Komt bijna nooit voor	48,8%	44,4%	74,7%	76,3%	68,9%	68,1%	83,4%	82,4%	73,4%	78,5%	69,0%	76,3%
Rommel op straat	Komt vaak voor	44,9%	54,5%	33,3%	32,3%	41,5%	46,8%	19,8%	31,2%	26,5%	27,4%	37,8%	31,3%
	Komt soms voor	39,7%	34,1%	43,4%	41,8%	39,3%	34,2%	47,0%	34,1%	45,1%	41,4%	36,2%	42,7%
	Komt bijna nooit voor	15,4%	11,4%	23,3%	25,9%	19,2%	19,0%	33,2%	34,7%	28,4%	31,2%	26,0%	26,0%
Hondenpoep op straat	Komt vaak voor	27,6%	19,0%	33,1%	24,0%	41,8%	50,0%	37,9%	34,3%	25,0%	17,3%	36,1%	33,2%
	Komt soms voor	38,7%	38,1%	43,4%	51,9%	39,2%	29,5%	49,3%	40,1%	36,5%	35,8%	42,1%	44,5%
	Komt bijna nooit voor	33,7%	42,9%	23,5%	24,0%	19,0%	20,5%	12,8%	25,6%	38,6%	46,9%	21,8%	22,3%
Vernieling van bus- of tramhokjes ⁶	Komt vaak voor	49,5%	22,2%	33,8%	30,6%	14,7%	3,1%	10,7%	3,4%	35,6%	16,5%	30,9%	21,6%
	Komt soms voor	36,9%	40,7%	45,6%	40,3%	43,0%	21,5%	32,7%	13,6%	36,9%	31,6%	35,6%	33,9%
	Komt bijna nooit voor	13,6%	37,0%	20,6%	29,1%	42,3%	75,4%	56,7%	83,0%	27,5%	51,9%	33,4%	44,4%
Inbraak woningen	Komt vaak voor	14,2%	7,1%	2,2%	8,0%	8,1%	12,0%	4,8%	8,4%	5,7%	11,0%	5,9%	11,8%
	Komt soms voor	38,5%	60,7%	49,1%	58,4%	45,9%	46,0%	57,4%	44,3%	47,1%	42,5%	60,7%	51,6%
	Komt bijna nooit voor	47,3%	32,1%	48,7%	33,6%	46,0%	42,0%	37,8%	47,3%	47,2%	46,5%	33,5%	36,6%
Inbraak berging/schuur	Komt vaak voor	15,6%	7,4%	4,7%	9,8%	8,0%	13,5%	7,3%	5,1%	15,0%	8,3%	10,9%	9,3%
	Komt soms voor	46,3%	51,9%	53,3%	54,9%	51,6%	45,0%	49,5%	40,7%	46,3%	46,6%	53,0%	46,3%
	Komt bijna nooit voor	38,1%	40,7%	42,0%	35,3%	40,3%	41,4%	43,2%	54,2%	38,6%	45,1%	36,1%	44,4%
Inbraak scholen	Komt vaak voor	8,1%	0%	2,3%	0%	2,4%	7,3%	5,9%	1,4%	5,4%	0%	1,4%	9,8%
	Komt soms voor	33,7%	25,0%	37,7%	26,4%	52,1%	19,5%	43,1%	16,4%	45,6%	23,2%	45,6%	30,4%
	Komt bijna nooit voor	58,2%	75,0%	60,0%	73,6%	45,5%	73,2%	51,0%	82,2%	49,0%	76,8%	53,0%	59,8%
Geweldsdelicten	Komt vaak voor	13,3%	17,2%	8,3%	1,2%	3,6%	10,4%	2,3%	0,9%	3,2%	6,1%	4,6%	4,0%
	Komt soms voor	45,4%	55,2%	37,3%	31,3%	35,9%	57,3%	21,1%	22,4%	31,0%	24,2%	36,4%	42,2%
	Komt bijna nooit voor	41,2%	27,6%	54,4%	67,5%	60,4%	32,3%	76,6%	76,7%	65,8%	69,7%	59,0%	53,8%

⁶ In 2005 is hier tevens vernieling van telefoocellen meegerekend.

Tabellenboek Veenendaal 2010

		Schrijverswijk		Dragonder-Zuid		Molenbrug		't Hoortje		Engelenburg		Franse Gat	
		2005	2010	2005	2010	2005	2010	2005	2010	2005	2010	2005	2010
Overlast door omwonenden	Komt vaak voor	24,6%	28,9%	11,9%	16,1%	11,2%	13,7%	9,2%	10,5%	10,9%	8,6%	9,5%	11,3%
	Komt soms voor	48,6%	36,8%	44,2%	27,5%	37,8%	28,1%	31,2%	26,5%	25,0%	19,8%	33,1%	35,7%
	Komt bijna nooit voor	26,8%	34,2%	43,9%	56,4%	51,0%	58,2%	59,7%	63,0%	64,1%	71,6%	57,4%	53,0%
Drugsoverlast	Komt vaak voor	17,8%	39,3%	3,6%	8,2%	6,7%	8,0%	0%	3,6%	6,0%	7,0%	9,0%	6,1%
	Komt soms voor	50,7%	32,1%	19,4%	11,2%	22,3%	33,3%	16,0%	13,4%	18,2%	14,8%	15,6%	24,8%
	Komt bijna nooit voor	31,5%	28,6%	77,0%	80,6%	71,0%	58,6%	84,0%	83,0%	75,8%	78,3%	75,4%	69,1%
Straatroof	Komt vaak voor	11,3%	0%	2,1%	0%	4,2%	7,1%	3,4%	1,0%	4,1%	1,0%	3,4%	3,6%
	Komt soms voor	19,8%	25,0%	24,4%	14,6%	27,4%	38,8%	15,0%	9,7%	36,7%	23,8%	16,6%	21,4%
	Komt bijna nooit voor	68,9%	75,0%	73,5%	85,4%	68,4%	54,1%	81,6%	89,3%	59,2%	75,2%	80,0%	75,0%
Te hard rijden	Komt vaak voor	46,9%	37,8%	45,0%	33,1%	56,1%	40,4%	53,9%	47,6%	40,3%	27,6%	49,3%	47,7%
	Komt soms voor	37,9%	32,4%	38,9%	44,2%	33,9%	47,0%	36,6%	35,9%	38,5%	41,7%	36,7%	38,7%
	Komt bijna nooit voor	15,2%	29,7%	16,1%	22,7%	10,0%	12,6%	9,5%	16,5%	21,1%	30,7%	14,0%	13,6%
Parkeeroverlast	Komt vaak voor	53,8%	69,0%	18,7%	30,7%	50,6%	53,0%	46,3%	53,8%	21,3%	16,1%	32,9%	44,5%
	Komt soms voor	23,1	21,4%	28,9%	35,3%	26,5%	29,5%	36,6%	30,2%	33,7%	32,9%	40,0%	30,5%
	Komt bijna nooit voor	23,1%	9,5%	52,4%	34,0%	22,9%	17,4%	17,1%	16,0%	44,9%	50,9%	27,1%	25,0%
Straatprostitutie	Komt vaak voor	1,5%	0%	0,6%	0%	0%	1,9%	1,7%	0%	1,2%	0%	1,2%	0,8%
	Komt soms voor	8,9%	8,3%	5,8%	0%	1,3%	0%	2,1%	2,3%	2,8%	0%	2,5%	4,5%
	Komt bijna nooit voor	89,6%	91,7%	93,6%	100%	98,7%	98,1%	96,2%	97,7%	96,0%	100%	96,4%	94,7%
Vandalisme	Komt vaak voor	30,4%	33,3%	17,4%	14,3%	23,8%	18,7%	14,9%	6,5%	13,9%	12,2%	17,1%	13,4%
	Komt soms voor	50,4%	44,4%	47,4%	42,9%	42,4%	45,5%	45,0%	37,3%	43,7%	35,1%	41,8%	37,3%
	Komt bijna nooit voor	19,2%	22,2%	35,2%	42,9%	33,8%	35,8%	40,1%	56,2%	42,4%	52,7%	41,1%	49,3%
Graffiti	Komt vaak voor	16,1%	6,9%	14,0%	4,0%	12,1%	6,1%	3,4%	3,0%	11,5%	7,6%	7,9%	3,1%
	Komt soms voor	53,6%	48,3%	46,2%	26,6%	41,5%	30,4%	29,7%	14,9%	43,9%	25,8%	38,6%	24,0%
	Komt bijna nooit voor	30,2%	44,8%	39,8%	69,4%	46,3%	63,5%	66,9%	82,1%	44,5%	66,7%	53,5%	72,9%
Overlast horecagelegenheden	Komt vaak voor	15,4%	19,4%	6,4%	2,6%	13,8%	9,8%	11,0%	9,9%	9,3%	3,7%	2,4%	3,4%
	Komt soms voor	26,4%	25,0%	14,7%	4,3%	19,6%	21,1%	16,6%	15,5%	15,2%	14,8%	9,0%	7,9%
	Komt bijna nooit voor	58,2%	55,6%	78,9%	93,2%	66,6%	69,1%	72,4%	74,6%	75,5%	81,5%	88,5%	88,7%
Stankoverlast door verkeer	Komt vaak voor	11,6%	8,3%	16,3%	5,8%	14,1%	6,6%	14,4%	8,8%	10,7%	2,6%	5,6%	7,1%
	Komt soms voor	26,4%	33,3%	31,7%	14,4%	26,3%	21,3%	30,5%	22,6%	20,5%	14,7%	23,5%	20,5%
	Komt bijna nooit voor	62,0%	58,3%	52,0%	79,9%	59,6%	72,1%	55,1%	68,6%	68,8%	82,7%	70,8%	72,4%

Tabellenboek Veenendaal 2010

		Schrijverswijk		Dragonder-Zuid		Molenbrug		't Hoorntje		Engelenburg		Franse Gat	
		2005	2010	2005	2010	2005	2010	2005	2010	2005	2010	2005	2010
Overige stankoverlast	Komt vaak voor	17,0%	6,3%	9,8%	7,6%	12,3%	4,8%	17,0%	13,3%	6,5%	11,2%	6,8%	3,5%
	Komt soms voor	30,1%	28,1%	30,4%	19,8%	25,7%	27,2%	29,5%	20,7%	26,9%	15,4%	18,0%	18,2%
	Komt bijna nooit voor	52,9%	65,6%	59,8%	72,5%	62,1%	68,0%	53,5%	66,0%	66,6%	73,4%	75,2%	78,3%

Tabellenboek Veenendaal 2010

		Schrijverswijk		Dragonder-Zuid		Molenbrug		't Hoorntje		Engelenburg		Franse Gat	
		2005	2010	2005	2010	2005	2010	2005	2010	2005	2010	2005	2010
Onveiligheidsgevoelens													
Voelt u zich wel eens onveilig op straat in uw eigen buurt?	Ja	51,9%	42,2%	29,4%	29,4%	30,8%	40,7%	23,4%	25,1%	28,9%	31,3%	33,7%	24,6%
	Nee	48,1%	57,8%	70,6%	70,6%	69,2%	59,3%	76,6%	74,9%	71,1%	68,7%	66,3%	75,4%
Onveiligheidsgevoelens in situaties													
Onveilig in het openbaar vervoer?	Ja, vaak	1,4%	10,5%	1,8%	2,3%	2,1%	2,6%	1,3%	3,7%	5,2%	6,0%	1,3%	1,7%
	Ja, soms	21,8%	21,1%	25,2%	16,3%	31,5%	32,1%	34,9%	31,7%	23,5%	32,0%	32,3%	30,0%
	(Bijna) nooit	76,9%	68,4%	73,0%	81,4%	66,3%	65,4%	63,8%	64,6%	71,3%	62,0%	66,4%	68,3%
Onveilig rondom uitgaansgelegenheden?	Ja, vaak	10,4%	15,6%	4,6%	5,0%	5,5%	18,5%	7,8%	11,9%	8,8%	19,5%	4,2%	11,7%
	Ja, soms	47,9%	43,8%	42,7%	37,0%	47,7%	41,7%	51,2%	52,5%	50,8%	43,1%	43,7%	44,4%
	(Bijna) nooit	41,8%	40,6%	52,7%	58,0%	46,7%	39,8%	41,0%	35,6%	40,4%	37,4%	52,1%	43,8%
Onveilig op plekken waar groepen jongeren rondhangen?	Ja, vaak	32,0%	38,5%	17,5%	24,8%	16,6%	27,9%	14,1%	29,4%	22,5%	32,3%	19,1%	24,6%
	Ja, soms	45,0%	41,0%	50,7%	44,5%	52,4%	56,4%	62,4%	49,7%	48,2%	50,3%	53,4%	52,2%
	(Bijna) nooit	23,1%	20,5%	31,8%	30,7%	30,9%	15,7%	23,5%	20,9%	29,4%	17,4%	27,5%	23,2%
Onveilig in het winkelgebied in de eigen buurt?	Ja, vaak	4,2%	18,4%	3,1%	1,5%	1,5%	6,7%	3,1%	9,0%	9,1%	9,9%	5,3%	8,3%
	Ja, soms	26,3%	26,3%	20,0%	30,9%	21,9%	29,9%	30,9%	29,7%	23,6%	28,2%	23,7%	19,6%
	(Bijna) nooit	69,5%	55,3%	76,9%	67,6%	76,6%	63,4%	65,9%	61,4%	67,3%	62,0%	71,0%	72,2%
Onveilig in het centrum van mijn gemeente?	Ja, vaak	2,4%	15,4%	3,3%	7,6%	4,1%	15,0%	5,5%	14,1%	6,4%	17,8%	5,5%	14,5%
	Ja, soms	28,1%	33,3%	21,1%	33,8%	31,9%	39,3%	37,9%	40,4%	27,0%	36,9%	41,7%	39,6%
	(Bijna) nooit	69,5%	51,3%	75,6%	58,6%	64,0%	45,7%	56,6%	45,5%	66,6%	45,2%	52,8%	45,8%
Bepaalde plekken in uw woonplaats mijden, omdat u ze niet veilig vindt?	Ja, vaak	9,7%	15,4%	6,8%	11,0%	7,2%	19,4%	7,1%	12,4%	8,0%	21,3%	8,1%	12,8%
	Ja, soms	37,1%	38,5%	40,0%	44,5%	42,6%	45,1%	40,8%	44,1%	41,5%	46,9%	41,8%	40,2%
	(Bijna) nooit	53,2%	46,2%	53,2%	44,5%	50,2%	35,4%	52,1%	43,5%	50,5%	31,9%	50,2%	47,0%

Tabellenboek Veenendaal 2010

		Schrijverswijk		Dragonder-Zuid		Molenbrug		't Hoorntje		Engelenburg		Franse Gat	
		2005	2010	2005	2010	2005	2010	2005	2010	2005	2010	2005	2010
's Avonds of 's nachts niet open doen, omdat u het niet veilig vindt?	Ja, vaak	22,0%	39,5%	10,4%	31,9%	16,9%	33,3%	18,5%	28,7%	15,9%	31,4%	12,8%	27,5%
	Ja, soms	26,5%	26,3%	33,7%	26,8%	35,0%	31,9%	27,2%	28,0%	34,5%	32,0%	33,4%	32,9%
	(Bijna) nooit	51,5%	34,2%	55,9%	41,3%	48,1%	34,8%	54,3%	43,3%	49,6%	36,7%	53,7%	39,6%
Uw kind(eren) niet toestaan ergens naar toe te gaan, omdat u het daar niet veilig vindt?	Ja, vaak	25,9%	30,0%	13,4%	29,5%	12,8%	23,5%	13,6%	23,1%	14,6%	28,8%	14,2%	21,7%
	Ja, soms	46,3%	40,0%	53,7%	42,6%	57,2%	51,0%	46,9%	41,5%	39,1%	45,8%	40,6%	43,4%
	(Bijna) nooit	27,7%	30,0%	32,8%	27,9%	30,1%	25,5%	39,5%	35,4%	46,3%	25,4%	45,1%	34,9%

Tabellenboek Veenendaal 2010

Slachtofferschap	Schrijverswijk		Dragonder-Zuid		Molenbrug		't Hoorntje		Engelenburg		Franse Gat	
	2005	2010	2005	2010	2005	2010	2005	2010	2005	2010	2005	2010
<i>Woninginbraak</i>												
(Poging tot) woninginbraak	7,5%	6,5%	3,6%	10,0%	3,2%	7,5%	6,4%	7,3%	6,3%	6,2%	6,3%	4,7%
Poging woninginbraak	6,3%	6,7%	2,3%	6,5%	1,9%	4,4%	5,3%	5,1%	5,4%	3,8%	5,2%	4,0%
Woninginbraak	2,0%	0%	2,7%	4,5%	1,3%	3,1%	1,5%	2,8%	1,6%	2,7%	1,2%	1,6%
<i>Autodelicten⁷</i>												
Autodelicten incl. autodiefstal	28,0%	28,3%	28,8%	21,9%	27,1%	29,0%	33,1%	33,5%	20,3%	17,6%	29,4%	16,1%
Auto-inbraak	8,2%	6,8%	4,8%	7,7%	4,5%	5,7%	5,7%	7,9%	5,7%	1,6%	10,0%	4,1%
Beschadiging aan auto	26,8%	25,0%	26,2%	19,7%	25,6%	25,3%	30,7%	27,4%	18,7%	16,9%	24,6%	13,3%
Autodiefstal	1,0%	2,2%	1,4%	2,5%	0,9%	1,3%	0,3%	1,1%	3,1%	0%	1,7%	1,2%
<i>Fietsendiefstal⁸</i>												
Fietsendiefstal ⁸	13,7%	20,9%	14,3%	18,6%	11,9%	16,9%	12,9%	11,8%	14,4%	12,8%	11,6%	11,2%
<i>Gewelddelicten</i>												
Gewelddelicten totaal	10,6%	17,4%	5,7%	10,0%	5,5%	13,0%	5,0%	9,5%	6,0%	5,2%	7,7%	9,0%
Straatroof	0,7%	4,5%	0,3%	2,6%	0,8%	2,5%	2,0%	1,7%	2,4%	1,1%	1,1%	0,4%
Bedreiging	10,0%	13,6%	3,9%	8,3%	4,1%	10,2%	3,3%	7,5%	3,9%	4,8%	5,9%	8,7%
Mishandeling	3,1%	0%	2,9%	2,5%	0,6%	2,5%	1,0%	2,3%	0,4%	1,6%	1,0%	2,4%
<i>Zakkenrollerij</i>												
Zakkenrollerij	2,3%	2,3%	1,6%	1,9%	2,0%	2,6%	2,8%	4,7%	2,7%	2,6%	3,0%	3,5%
<i>Overige delicten</i>												
Diefstal overig	6,8%	15,9%	9,4%	11,2%	17,8%	13,9%	13,8%	13,7%	6,0%	13,3%	7,6%	8,0%
Beschadiging/vernieling overig	9,1%	14,0%	7,9%	17,3%	17,6%	20,6%	18,5%	20,3%	10,7%	7,7%	12,2%	12,6%

⁷ In 2005 bestonden respondenten alleen uit autobezitters.

⁸ In 2005 bestonden respondenten alleen uit fietsbezitters.

Veiligheidsmonitor Veenendaal

1. Algemene vragen

1. Wat is uw leeftijd?

jaar

2. Bent u man of vrouw?

man vrouw

3. Uit hoeveel personen bestaat uw huishouden, uzelf meeerekend?

personen

4. Hoeveel personen daarvan zijn jonger dan achttien jaar?

personen

5. In welk deel van Veenendaal woont u?

☐ Beatrixstraat en omgeving	☐ Koopcentrum
☐ Boslaan en omgeving	☐ Molenburg
☐ Componistenbuurt	☐ Petenbos Oost
☐ Dichtersbuurt	☐ Petenbos overig
☐ Dragonder Noord	☐ Salamander
☐ Dragonder Oost	☐ Oudeveen/De Schans en omgeving
☐ Dragonder Zuid	☐ Schepenbuurt
☐ Engelenburg	☐ Schrijverswijk
☐ Franse Gat	☐ De Pol
☐ De Gelderse Blom	☐ Vogelbuurt
☐ 't Goeie Spoor en omgeving	☐ Vijgendam en omgeving
☐ 't Hoorntje	☐ Elders in Veenendaal
	☐ Weet niet/anders

6. Wat is uw postcode?

7. Hoe lang woont u in deze buurt?

- Korter dan twee jaar
 Twee tot vijf jaar
 Vijf tot tien jaar
 Langer dan tien jaar
 Weet ik niet

2. Leefbaarheid in de buurt

8. Er volgt nu een aantal uitspraken over de buurt waarin u woont. Kunt u aangeven in hoeverre u het ermee (on)eens bent?

	Helemaal mee eens	Mee eens	Niet eens/ niet oneens	Mee oneens	Helemaal mee oneens	Weet niet/ geen mening
De mensen kennen elkaar nauwelijks.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De mensen gaan op een prettige manier met elkaar om.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De mensen blijven hier graag wonen.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Het is vervelend om in deze buurt te wonen.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Als het maar enigszins mogelijk is, ga ik verhuizen.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Als je in deze buurt woont, heb je het goed getroffen.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik woon in een gezellige buurt met veel saamhorigheid.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

9. Hoe prettig vindt u de buurt waarin u woont?

- Zeer prettig
 Prettig
 Onprettig
 Zeer onprettig
 Weet niet / geen mening

10. Als u een algemeen rapportcijfer zou dienen te geven voor de leefbaarheid in uw woonbuurt, wat zou dat dan zijn?

- 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
 Weet niet / geen mening

3. Buurtproblemen

11. De volgende vragen gaan over voorvallen en misdrijven, die in uw buurt kunnen voorkomen. Kunt u aangeven in welke mate dit naar uw eigen idee voorkomt in uw buurt?

Voorvallen/misdrijven

Fietsendiefstal	☐ Vaak	☐ Soms	☐ Bijna nooit	☐ Weet niet
Diefstal uit auto's	☐ Vaak	☐ Soms	☐ Bijna nooit	☐ Weet niet
Beschadiging of vernieling van auto's	☐ Vaak	☐ Soms	☐ Bijna nooit	☐ Weet niet
Diefstal van auto	☐ Vaak	☐ Soms	☐ Bijna nooit	☐ Weet niet
Geluidsoverlast door verkeer	☐ Vaak	☐ Soms	☐ Bijna nooit	☐ Weet niet
Andere vormen van geluidsoverlast	☐ Vaak	☐ Soms	☐ Bijna nooit	☐ Weet niet
Bedreiging	☐ Vaak	☐ Soms	☐ Bijna nooit	☐ Weet niet
Bekladding van muren en/of gebouwen	☐ Vaak	☐ Soms	☐ Bijna nooit	☐ Weet niet
Overlast van groepen jongeren	☐ Vaak	☐ Soms	☐ Bijna nooit	☐ Weet niet
Dronken mensen op straat	☐ Vaak	☐ Soms	☐ Bijna nooit	☐ Weet niet
Lastig vallen op straat	☐ Vaak	☐ Soms	☐ Bijna nooit	☐ Weet niet
Rommel op straat	☐ Vaak	☐ Soms	☐ Bijna nooit	☐ Weet niet
Hondenpoep op straat	☐ Vaak	☐ Soms	☐ Bijna nooit	☐ Weet niet
Vernieling van bus- of tramhokjes	☐ Vaak	☐ Soms	☐ Bijna nooit	☐ Weet niet
Inbraak in woningen	☐ Vaak	☐ Soms	☐ Bijna nooit	☐ Weet niet
Inbraak in bergingen of schuurtjes	☐ Vaak	☐ Soms	☐ Bijna nooit	☐ Weet niet
Inbraak in scholen	☐ Vaak	☐ Soms	☐ Bijna nooit	☐ Weet niet
Gewelddelicten	☐ Vaak	☐ Soms	☐ Bijna nooit	☐ Weet niet
Overlast door omwonenden	☐ Vaak	☐ Soms	☐ Bijna nooit	☐ Weet niet
Drugsoverlast	☐ Vaak	☐ Soms	☐ Bijna nooit	☐ Weet niet
Straatroof (bijv. tasjesroof)	☐ Vaak	☐ Soms	☐ Bijna nooit	☐ Weet niet
Te hard rijden	☐ Vaak	☐ Soms	☐ Bijna nooit	☐ Weet niet
Parkeeroverlast	☐ Vaak	☐ Soms	☐ Bijna nooit	☐ Weet niet
Straatprostitutie	☐ Vaak	☐ Soms	☐ Bijna nooit	☐ Weet niet
Vandalisme	☐ Vaak	☐ Soms	☐ Bijna nooit	☐ Weet niet
Graffiti	☐ Vaak	☐ Soms	☐ Bijna nooit	☐ Weet niet
Overlast door horeca-gelegenheden	☐ Vaak	☐ Soms	☐ Bijna nooit	☐ Weet niet
Stankoverlast door verkeer	☐ Vaak	☐ Soms	☐ Bijna nooit	☐ Weet niet
Andere vormen van stankoverlast	☐ Vaak	☐ Soms	☐ Bijna nooit	☐ Weet niet

4. Onveiligheidsgevoelens

12. Voelt u zich wel eens onveilig in Veenendaal?

Ja Nee Ga bij "nee" verder met vraag 15.

13. Voelt u zich vaak, soms of zelden onveilig?

Vaak
 Soms Weet ik niet
 Zelden

14. Voelt u zich wel eens onveilig op straat in uw eigen buurt?

Ja Weet ik niet
 Nee

15. Hieronder staat een aantal situaties beschreven. Kunt u van elk van deze situaties aangeven of u zich daarin wel eens onveilig voelt? (s.v.p. één vakje per regel invullen)

	Ja, vaak	Ja, soms	(Bijna) nooit	Weet niet/ geen mening	Niet van toepassing
In het openbaar vervoer	☐	☐	☐	☐	☐
Rondom uitgaansgelegenheden	☐	☐	☐	☐	☐
Plekken waar groepen jongeren rondhangen	☐	☐	☐	☐	☐
In het winkelgebied in de eigen buurt	☐	☐	☐	☐	☐
In het centrum van mijn gemeente	☐	☐	☐	☐	☐
Bij bus- of treinstations	☐	☐	☐	☐	☐

16. Komt het wel eens voor dat u: (s.v.p. één vakje per regel invullen)

	Ja, vaak	Ja, soms	(Bijna) nooit	Weet niet/ geen mening	Niet van toepassing
Bepaalde plekken in uw woonplaats mijdt, omdat u ze niet veilig vindt?	☐	☐	☐	☐	☐
's Avonds of 's nachts niet open doet, omdat u het niet veilig vindt?	☐	☐	☐	☐	☐
Uw kind(eren) niet toestaat ergens naar toe te gaan, omdat u het daar niet veilig vindt?	☐	☐	☐	☐	☐

Voelt u zich in uw wijk veiliger sinds 2005?

Veel veiliger
 Veiliger
 Niet meer/niet minder veilig Geen mening/weet niet
 Minder veilig
 Veel minder veilig

18. Voelt u zich in Veenendaal als stad veiliger sinds 2005?

- Veel veiliger
 Veiliger
 Niet meer/niet minder veilig Geen mening/weet niet
 Minder veilig
 Veel minder veilig

19. Durft u anderen in uw buurt aan te spreken op gedrag dat niet door de beugel kan?

- Ja Weet ik niet/moeilijk te zeggen
 Nee

5. Slachtofferschap

In dit vragenblok kunt u aangeven van welke feiten u in de afgelopen 12 maanden slachtoffer bent geworden in Veenendaal. We vragen ook naar het aantal keer dat u iets dergelijks is overkomen.

20. Is er in de afgelopen 12 maanden een poging tot inbraak gedaan zonder dat er iets gestolen is?

- Ja indien ja: hoe vaak?
 Nee

--	--

keer in Veenendaal

21. Is er in de afgelopen 12 maanden iets gestolen uit uw woning?

- Ja indien ja: hoe vaak?
 Nee

--	--

keer in Veenendaal

22. Is er in de afgelopen 12 maanden in Veenendaal iets gestolen uit een auto, van iemand binnen uw huishouden? (Het gaat hier om alle auto's in uw huishouden).

- Ja indien ja: hoe vaak?
 Nee

--	--

keer in Veenendaal

23. Is er in de afgelopen 12 maanden in Veenendaal iets gestolen of vernield wat aan uw auto/één van uw auto's zit? Denk bijvoorbeeld aan een buitenspiegel, antenne, wiel of ander onderdeel? (Vernielingen als gevolg van diefstal uit de auto worden niet bedoeld).

- Ja indien ja: hoe vaak?
 Nee

--	--

keer in Veenendaal

24. Is er in de afgelopen 12 maanden in Veenendaal - afgezien van beschadigingen aan uw auto - wel eens iets anders van u beschadigd of vernield, bijvoorbeeld aan uw huis of planten in de tuin?

- Ja indien ja: hoe vaak?
 Nee

--	--

keer in Veenendaal

25. Is er in de afgelopen 12 maanden iemand binnen uw huishouden slachtoffer geworden van diefstal van een auto in Veenendaal? (Het gaat hier om alle

- Ja indien ja: hoe vaak?
 Nee

--	--

keer in Veenendaal

26. Is uw huishouden in de afgelopen 12 maanden in Veenendaal slachtoffer geworden van fietsendiefstal? (Het gaat hierbij om alle fietsen in uw huishouden).

- Ja indien ja: hoe vaak?
 Nee

--	--

keer in Veenendaal

27. Bent u in de afgelopen 12 maanden in Veenendaal slachtoffer geworden van diefstal van uw portemonnee, portefeuille, mobiele telefoon of bijvoorbeeld tasje, waarbij de overvaller geweld gebruikte of met geweld heeft bedreigd? (Het gaat hierbij om persoonlijk slachtofferschap).

- Ja indien ja: hoe vaak?
 Nee

--	--

keer in Veenendaal

28. Bent u in de afgelopen 12 maanden in Veenendaal slachtoffer geworden van diefstal van uw portemonnee, portefeuille, mobiele telefoon of bijvoorbeeld tasje, zonder dat de overvaller daarbij geweld gebruikte of dreigde met geweld? (Het gaat hierbij om persoonlijk slachtofferschap).

- Ja indien ja: hoe vaak?
 Nee

--	--

keer in Veenendaal

29. Zijn er wel eens andere dingen - dan hierboven genoemd - gestolen in de afgelopen 12 maanden in Veenendaal? Denk bijvoorbeeld aan planten uit de tuin, onderdelen van een fiets of geld uit een kledkamer?

- Ja indien ja: hoe vaak?
 Nee

--	--

keer in Veenendaal

30. Bent u in de afgelopen 12 maanden bedreigd met lichamelijk geweld?

- Ja indien ja: hoe vaak?
 Nee

--	--

keer in Veenendaal

31. Bent u in de afgelopen 12 maanden slachtoffer geworden van mishandeling?

- Ja indien ja: hoe vaak?
 Nee

--	--

keer in Veenendaal

Meldingsbereidheid

32. Heeft u het feit, waarvan u het laatst slachtoffer bent geworden in Veenendaal, gemeld bij de politie? Let op: dit kan langer dan 12 maanden geleden zijn.

- Ja, gemeld bij de politie
 Nee
 Weet niet/wil niet zeggen
 Niet van toepassing

Ga bij "ja" naar vraag 34

Ga bij "nee" naar vraag 33

Indien u nooit slachtoffer bent geweest in Veenendaal, bent u klaar met het invullen van de vragenlijst.
 Hartelijk dank voor uw medewerking.

33. Wat was de belangrijkste reden om dit voorval niet te melden bij de politie? Kies a.u.b. het beste antwoord (slechts één antwoord mogelijk).

- Het helpt toch niks
 Het was niet zo belangrijk
 Het is opgelost
 Dit is geen zaak voor de politie
 Dan volgen er misschien represailles
 Andere reden
 Weet niet/wil niet zeggen

34. Heeft u, toen u het feit meldde, een proces verbaal of een ander document ondertekend?

- Ja
 Nee

Indien u geen melding bij de politie heeft gedaan bent u klaar met het invullen van de vragenlijst.
 Hartelijk dank voor uw medewerking.

35. Wat was de belangrijkste reden om dit voorval te melden bij de politie? Kies a.u.b. het beste antwoord (slechts één antwoord mogelijk).

- De dader moest gepakt worden
 Om de gestolen goederen terug te krijgen
 Ik vond het mijn plicht
 Ik vond dat de politie dit moest weten, het moet ophouden
 Om verzekeringsredenen
 Andere reden
 Weet niet/wil niet zeggen

Dit was de laatste vraag.

Hartelijk dank voor uw medewerking

